

7 mei 2026

Oorspronkelijke taal: Nederlands

COI FOCUS

GEORGIË

Opposanten

Disclaimer:

Dit COI-product is, overeenkomstig de [richtlijnen van de Europese Unie](#) voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en de van kracht zijnde wettelijke bepalingen, opgesteld door Cedoca, de dienst die binnen het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) verantwoordelijk is voor onderzoek naar informatie over herkomstlanden. Het document levert informatie voor de behandeling van individuele verzoeken om internationale bescherming. Het bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en velt geen oordeel over de grond van het verzoek om internationale bescherming.

Dit document, opgesteld binnen een afgesproken tijdbestek, steunt op een zo ruim mogelijke waaier aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie met bijzondere aandacht voor de toetsing en kruiscontrole van de bronnen. Cedoca probeert alle relevante aspecten van het onderwerp van dit COI-product te behandelen, maar de informatie in dit document is niet noodzakelijk exhaustief. Als dit document bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vernoemt, betekent dit niet dat ze niet hebben plaatsgevonden of niet bestaan. Alle gebruikte bronnen krijgen een gedetailleerde bronvermelding.

This COI product was produced by Cedoca, the country of origin information research unit of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons (CGRS). It follows the [Common EU Guidelines](#) for processing country of origin information (April 2008) and was drafted in accordance with applicable legal provisions. It aims to provide information for the processing of individual applications for international protection. It does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of applications for international protection.

This report was prepared within an allotted timeframe, using a wide range of carefully selected public information with a constant attention to crosschecking sources. While Cedoca has endeavoured to cover all aspects relevant to the subject of this COI report, the information provided is not necessarily exhaustive. The absence of a specific event, person or organisation from this report should not be taken to imply that the event did not take place or that the person or organisation does not exist. All sources are referenced.

Samenvatting

Georgië is sinds 2018 een parlementaire republiek. Hoewel het land formeel een meerpartijstelsel kent, domineert in de praktijk één politieke partij. Sinds 2012 is dat Georgian Dream (GD). De oppositie heeft de voorbije jaren steeds minder invloed. In 2025 worden meerdere oppositieleiders gevangengezet en strafrechtelijk vervolgd, volgens internationale en lokale organisaties om politieke redenen. Tegelijk trachten de autoriteiten via een nieuwe procedure voor het Grondwettelijk Hof de grootste oppositiepartijen te verbieden. Daarnaast verhinderen wetwijzigingen dat middenveldactoren zich politiek engageren. Deze maatregelen beogen de machtspositie van GD te consolideren.

Volgens internationale organisaties leiden aanhoudende politieke spanningen en het uitblijven van hervormingen van het rechtssysteem tot een democratische achteruitgang. De term *state capture* wordt eveneens gebruikt om de situatie in Georgië te beschrijven omwille van de machtsconcentratie bij de GD-partij en de controle die deze partij uitoefent op het rechtswezen en de wethandhavingsinstanties.

Ondanks een positief advies van de Europese Commissie (EC) in november 2023 om Georgië de status van kandidaat-lid van de Europese Unie (EU) toe te kennen, glijdt het land sinds 2024 steeds verder weg van het Westen. In 2024-2026 keurt het parlement, zonder inspraak van de oppositie, tal van repressieve wetten goed waaronder een anti-LGBT+-wet en een wet inzake transparantie over buitenlandse beïnvloeding in 2024. Wanneer de eerste minister eind november 2024 aankondigt het EU-toetredingsproces tot 2028 te pauzeren, volgt een golf van protestacties. Internationale actoren bekritisieren het buitensporige politiegeweld tegen grotendeels vreedzame demonstranten eind 2024 – begin 2025 en het uitblijven van vervolging van de verantwoordelijken. Ook geweld en intimidatie door vermoedelijk door de autoriteiten aangestuurde groepen blijven onbestraft.

Als reactie op de aanhoudende protesten keurt het parlement in 2025 meermaals wetwijzigingen goed die protestgerelateerde inbreuken steeds strenger bestraffen en die de werking van middenveldorganisaties ernstig belemmeren. Sinds oktober 2025 worden hoge boetes vervangen door administratieve detentie bij een eerste inbreuk, terwijl herhaalde overtredingen als strafrechtelijke feiten worden behandeld met gevangenisstraffen tot één jaar, en tot twee jaar bij herhaling. Door de achterstand bij de rechtbanken zijn tot dusver twee personen strafrechtelijk vervolgd voor herhaalde inbreuken. Het Hof van Beroep bevestigt doorgaans uitspraken in eerste aanleg. Na uitputting van nationale rechtsmiddelen kunnen zaken worden voorgelegd aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM).

Cijfers over administratieve procedures lopen uiteen. De Georgian Young Lawyers' Association (GYLA) meldt procedures tegen 2.000 personen en 544 administratieve detenties tussen november 2024 en september 2025. Het Legal Aid Network verleende in dezelfde periode juridische bijstand aan 1.400 personen. Volgens GYLA dienen deze gerechtelijke procedures om betogers te bestraffen en te intimideren. In het kader van de protesten in 2024-2025 zijn volgens de ngo strafrechtelijke procedures opgestart tegen 147 personen. Tientallen personen zijn in 2025 veroordeeld tot gevangenisstraffen na oneerlijke processen, waaruit volgens Amnesty International (AI) blijkt dat het strafrechtssysteem wordt ingezet om critici uit te schakelen. Ook het Europees Parlement (EP) wijst op politiek gemotiveerde procedures tegen betogers, journalisten en oppositiefiguren.

Middenveldorganisaties opereren volgens GYLA onder de moeilijkste omstandigheden sinds de onafhankelijkheid van Georgië. Sinds maart 2026 is het strafbaar om zonder voorafgaande toestemming diensten of expertise te leveren aan buitenlandse individuen, organisaties of instanties met een vermoedelijk politiek doel. Het verhoogde risico op strafrechtelijke vervolging zet ngo's verder

onder druk. Als gevolg hebben veel organisaties hun activiteiten aanzienlijk verminderd of stopgezet, waardoor gratis juridische bijstand vaak enkel nog in strategische zaken wordt aangeboden.

Omwille van het algemene repressieve klimaat is het volgens experts moeilijk om in te schatten wie door de autoriteiten geïdiseerd zou kunnen worden en op welke manier. Het wettelijk kader maakt het mogelijk om individuen administratief of strafrechtelijk te vervolgen voor kleinschalige, protestgerelateerde inbreuken, wat niet betekent dat iedereen die de wet overtreedt effectief wordt vervolgd of veroordeeld. De autoriteiten beschikken niet over de middelen om dit te doen noch hebben ze die intentie, aangezien de huidige maatregelen reeds een afraadend effect hebben en de protesten zijn afgezwakt. Het risico om onder druk te worden gezet, waaronder via juridische procedures, hangt volgens de experts grotendeels samen met de zichtbaarheid en frequentie van deelname aan protestacties. Naast mogelijke juridische gevolgen, is er eveneens een risico om te worden ontslagen of niet te worden aangenomen omwille van (voormalige) deelname aan protestacties, zeker voor mensen werkzaam bij overheidsinstanties. Ook intimidatiepraktijken, hoofdzakelijk bij aanvang van de protesten in 2024, worden genoemd als drukkingsmiddel. Familieleden van activisten kunnen eveneens onder druk worden gezet om ervoor te zorgen dat hun verwant zijn protest staakt.

Summary

Georgia has been a parliamentary republic since 2018. Although the country formally has a multiparty system, in practice a single political party dominates. Since 2012, that party has been Georgian Dream (GD). The opposition's influence has steadily declined in recent years. In 2025, several opposition leaders have been imprisoned and prosecuted, according to international and local organizations, for political reasons. At the same time, the authorities are attempting to ban the largest opposition parties through a new procedure before the Constitutional Court. Additionally, legislative changes prevent civil society actors from engaging in politics. These measures aim to consolidate GD's dominant position.

According to international organizations, ongoing political tensions and the lack of reforms to the judicial system are leading to democratic backsliding. The term *state capture* is also used to describe the situation in Georgia due to the concentration of power within GD and the party's control over the judiciary and law enforcement agencies.

Despite a positive recommendation from the European Commission (EC) in November 2023 to grant Georgia the European Union (EU) candidate status, the country has, since 2024, been drifting further away from the West. In 2024–2026, the parliament passed a series of repressive laws without consulting the opposition, including an anti-LGBT+ law and a law on transparency regarding foreign influence in 2024. When the prime minister announced in late November 2024 that the EU accession process will be paused until 2028, a wave of protests ensued. International actors criticize the excessive police violence against largely peaceful demonstrators in late 2024–early 2025 and the failure to prosecute those responsible. Violence and intimidation by unidentified groups, allegedly directed by the authorities, go unpunished.

In response to the ongoing protests, in 2025 the parliament repeatedly approved legislative amendments that impose increasingly severe penalties for protest-related offenses and severely hinder the operations of civil society organizations. Since October 2025, heavy fines have been replaced by administrative detention for a first offense, while repeated violations are now treated as criminal offenses punishable by up to one year in prison, and up to two years for repeat offenses. Due to court backlogs, only two people have been criminally prosecuted for repeated offenses so far. The

Court of Appeals generally upholds first-instance rulings. After exhausting domestic legal remedies, cases may be brought before the European Court of Human Rights.

Figures on administrative proceedings vary. The Georgian Young Lawyers' Association (GYLA) reports proceedings against 2,000 individuals and 544 administrative detentions between November 2024 and September 2025. During the same period, the Legal Aid Network provided legal assistance to 1,400 individuals. According to GYLA, these legal proceedings serve to punish and intimidate protesters. In connection with the protests in 2024–2025, the NGO reports that criminal proceedings were initiated against 147 individuals. Dozens of people were sentenced to prison terms in 2025 following unfair trials, which, according to Amnesty International (AI), demonstrates that the criminal justice system is being used to silence critics. The European Parliament also points to politically motivated proceedings against protesters, journalists, and opposition figures.

According to GYLA, civil society organizations are operating under the most difficult conditions since Georgia's independence. Since March 2026, it has been a criminal offense to provide services or expertise to foreign individuals, organizations, or agencies with a presumed political purpose without prior authorization. The increased risk of criminal prosecution puts further pressure on NGOs. As a result, many civil society organizations have significantly reduced or ceased their activities, meaning that free legal aid is often now only offered in strategic cases.

Due to the general repressive climate, experts say it is difficult to assess who might be targeted by the authorities and in what way. The legal framework certainly allows for individuals to be prosecuted administratively or criminally for minor protest-related offenses, though this does not mean that everyone who breaks the law is actually prosecuted or punished. The authorities lack the resources to do so and have no such intention, as the current measures already have a chilling effect and the protests have subsided. According to experts, the risk of being subjected to pressure, including through legal proceedings, is largely linked to the visibility and frequency of participation in protest actions. In addition to potential legal consequences, there is also a risk of being fired or not hired due to (past) participation in protests, especially for people working in government agencies. Intimidation tactics, primarily at the start of the protests in 2024, are also cited as a means of pressure. Family members of activists may also be pressured to ensure that their relative ceases their protest.

Inhoudstafel

Samenvatting	2
Summary	3
Lijst van afkortingen	6
Inleiding	8
1. Algemene politieke situatie	10
2. Juridisch en institutioneel kader	13
2.1. Wetten die het recht op vrijheid van vereniging, meningsuiting en betoging reguleren en beperken.....	13
2.1.1. Wet inzake transparantie over buitenlandse beïnvloeding	14
2.1.2. Foreign Agents Registration Act (FARA)	14
2.1.3. Subsidiewet	15
2.1.4. Wet inzake vrijheid van meningsuiting	17
2.1.5. Omroepwet.....	19
2.1.6. Wet inzake bijeenkomsten en manifestaties	20
2.2. Beschermingsmechanismen	23
2.2.1. Veiligheidsdiensten	23
2.2.2. Gerecht.....	26
2.2.3. Rechtsbijstand	28
2.2.4. Ombudsman	28
2.2.5. Niet-gouvernementele mensenrechtenorganisaties	29
3. Protestacties 2024-2026	32
3.1. Geweld tegen betogers	32
3.1.1. Politiegeweld.....	32
3.1.2. Geweld door derden.....	34
3.2. Administratieve procedures	35
3.3. Strafrechtelijke procedures	40
4. Acties tegen opposanten	43
4.1. Hooggeplaatste opposanten	44
4.2. Laaggeplaatste opposanten	48
4.2.1. Deelnemers protestacties en activisten.....	48
4.2.2. Aanhangers, leden en sympathisanten van oppositiepartijen	55
4.2.3. Critici (online)	56
4.2.4. Ambtenaren.....	57
4.3. Familieleden van opposanten	58
4.4. Inzet van derden tegen opposanten	60
5. Aanpak van bevelweigering binnen de veiligheidsdiensten	64
Bibliografie	66

Lijst van afkortingen

ACB	Anti-Corruption Bureau
AI	Amnesty International
CEC	Central Election Commission
CITJ	Coalition for an Independent and Transparent Judiciary
CMIS	Center for Media, Information and Social Research
CoE	Council of Europe – Raad van Europa
CSF	Civil Society Foundation
DRI	Democracy Research Institute
DW	Deutsche Welle
EC	Europese Commissie
EHRM	Europees Hof voor de Rechten van de Mens
EP	Europees Parlement
EU	Europese Unie
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
FARA	Foreign Agents Registration Act
FH	Freedom House
GD	Georgian Dream
GEL	Georgische Iari
GYLA	Georgian Young Lawyers Association
HCoJ	High Council of Justice
HRC	Human Rights Center
HRH	Human Rights House Tbilisi
HRW	Human Rights Watch
IDFI	Institute for Development of Freedom of Information
ISFED	International Society for Fair Elections and Democracy
LAS	Legal Aid Service
LGBT+	Lesbian Gay Bisexual Transgender +
MDF	Media Development Foundation
OC Media	Open Caucasus Media
OMCT	Organisation Mondiale Contre la Torture - World Organisation Against Torture
OSAC	Overseas Security Advisory Council
OSGF	Open Society Georgia Foundation

OVSE	Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa
PACE	Parliamentary Assembly of the Council of Europe
RFE/RL	Radio Free Europe/Radio Liberty
RSF	Reporters Sans Frontières - Reporters Without Borders
SIS	Special Investigation Service
SJC	Social Justice Center
SOGI	sexuele oriëntatie en/of genderidentiteit
SSSG	State Security Service of Georgia
TI	Transparency International
TIG	Transparency International Georgia
UNDP	United Nations Development Programme
UNM	United National Movement
USDOS	United States Department of State – ministerie van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten

Inleiding

Voor deze COI Focus ging Cedoca na hoe de autoriteiten reageren op verschillende vormen van oppositie en op welke beschermingsmogelijkheden opposanten kunnen rekenen in de huidige politieke context. Bijkomend onderzocht Cedoca of deelname aan een protestactie gevolgen met zich meebrengt. Cedoca bestudeerde hiervoor onder andere de situatie van politieke opposanten, actieve deelnemers aan protestacties en regeringscritici. Cedoca maakte hierbij een onderscheid tussen hoog- en laaggeplaatste profielen.

De referentieperiode van deze COI Focus richt zich hoofdzakelijk op de periode januari 2024 – april 2026. Het onderzoek hiervoor werd afgerond op 20 april 2026.

De term opposant, zoals bedoeld in deze COI Focus, verwijst naar personen die zich kanten tegen de regering. Het kan onder meer gaan over leiders en leden van oppositiepartijen, activisten, organisatoren of deelnemers van protestacties, en mensen die (online) kritiek uiten op de autoriteiten of op andere manieren hun ongenoegen uiten over het beleid van de autoriteiten. Deze COI Focus licht waar mogelijk toe welke vorm van oppositie wordt bedoeld.

Hoofdstuk één geeft een zicht op de voornaamste politieke ontwikkelingen in 2024-2026 en factoren die bijdragen tot de democratische achteruitgang van het land. Hoofdstuk twee biedt een overzicht van wetten en wetswijzigingen die de vrijheid van vereniging, meningsuiting en betoging reguleren en inperken. Ook de mogelijke gevolgen bij niet-naleving van deze wetten worden toegelicht. Daarnaast geeft dit hoofdstuk de werking en toegankelijkheid van de veiligheidsdiensten en het gerecht weer. De rechtsmiddelen waarop burgers zich kunnen beroepen in het geval van een eventuele schending van bepaalde rechten en vrijheden komen hier eveneens aan bod. Hoofdstuk drie bespreekt de manier waarop de autoriteiten antiregeringsbetogingen sinds 2024 trachten de kop in te drukken aan de hand van uiteenlopende repressieve maatregelen. Hierbij gaat de aandacht naar geweld tegen betogers, zowel door de politie als door derden, en naar sancties voor deelnemers en organisatoren op grond van steeds strengere wetten. Hoofdstuk vier schetst welke repressieve maatregelen worden ingezet tegen hoog- en laaggeplaatste opposanten. Cedoca tracht een zicht te geven op de profielen die hierbij geïdentificeerd worden, eventuele factoren die hiertoe bijdragen en de concrete gevolgen voor de betrokken individuen. Eventuele problemen voor familieleden van opposanten worden hier ook besproken. Tot slot geeft hoofdstuk vijf een zicht op de manier waarop de autoriteiten omgaan met medewerkers van de veiligheidsdiensten die weigeren bevelen uit te voeren.

Informatie in deze COI Focus is onder meer afkomstig uit rapporten van internationale organisaties en Europese instellingen die de situatie in Georgië opvolgen en hierover rapporteren zoals de Europese Commissie (EC), de Raad van Europa (Council of Europe, CoE), Amnesty International (AI), Human Rights Watch (HRW), Freedom House (FH) en het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken (United States Department of State, USDOS). Daarnaast raadpleegde Cedoca rapporten en artikels van lokale mensenrechtenorganisaties waaronder Transparency International Georgia (TIG), Human Rights Center (HRC), Georgian Young Lawyers' Association (GYLA), Social Justice Center (SJC) en de Georgische Public Defender of ombudsdienst. Verder consulteerde Cedoca berichtgeving van internationale en lokale persagentschappen zoals Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), Caucasian Knot, Civil Georgia, Jam News en Open Caucasus Media (OC Media).

Daarnaast nam Cedoca in maart en april 2026 telefonisch contact op met drie lokale mensenrechtenexperten, onder wie huidige en voormalige afgevaardigden van lokale ngo's die de mensenrechtensituatie monitoren en betogers juridisch hebben bijgestaan. Hun identiteit wordt niet meegedeeld uit veiligheidsoverwegingen. Het delen van expertise over zaken die Georgië aanbelangen aan een buitenlandse organisatie of instantie zonder voorafgaande goedkeuring is sinds 4 maart 2026 strafbaar. In deze COI Focus wordt naar hen verwezen als expert 1, expert 2 en expert 3.

Verder bevat deze COI Focus in beperkte mate informatie verkregen tijdens de onderzoeksmissie in Georgië van 24 tot en met 28 oktober 2022. Cedoca organiseerde deze missie om een beter zicht te krijgen op de asielmotieven van Georgiërs en de toegankelijkheid en effectiviteit van nationale veiligheidsdiensten en rechtsmiddelen. Cedoca sprak er met verschillende actoren die actief zijn op het gebied van mensenrechten en/of die de mensenrechtensituatie in Georgië monitoren.

1. Algemene politieke situatie

Sinds de presidentsverkiezingen van 2018 is Georgië niet langer een presidentiële, maar een parlementaire republiek. In dit systeem ligt de werkelijke macht bij de eerste minister en het parlement en is de rol van de president symbolisch.¹ In december 2024 eindigt na zes jaar de termijn van president Salome Zourabishvili. Eerdere pogingen om haar af te zetten, als reactie op haar openlijke kritiek op het antiwesterse beleid van de conservatieve regerende partij GD, mislukken. Het parlement duidt Mikheil Kavelashvili, een ex-voetballer, aan als opvolger, een beslissing die zowel lokaal als internationaal op weerstand botst.²

Het land kent een meerpartijensysteem sinds zijn onafhankelijkheid in 1991, maar in de praktijk bekleedt één politieke partij de machtspositie.³ Van 2003 tot en met 2012 is dat de United National Movement (UNM). Sinds 2012 is GD aan de macht.⁴

GD kan haar machtspositie consolideren na de parlementsverkiezingen van 26 oktober 2024. Deze worden volgens de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en FH gekenmerkt door tal van onregelmatigheden.⁵ My Vote, een groep lokale middenveldorganisaties die de verkiezingen monitorden, meldt de volgende situaties: stemmenkoperij, stemmen zonder geldige documenten, volgepropte stembussen, meervoudig stemmen, intimidatie, fysiek en verbaal geweld, ontzegging van de toegang tot de stembureaus voor observatoren en stemgerechtigden alsook meerdere gewelddadige incidenten in en rond kiesbureaus.⁶ Aan de hand van een wetswijziging, goedgekeurd in december 2025, tracht GD haar machtsmonopolie tegen de volgende verkiezingen te verzekeren. De wet maakt stemmen vanuit het buitenland onmogelijk. De overgrote meerderheid van de diaspora⁷ steunt namelijk de oppositie, slechts 13,5 % stemde in oktober 2024 voor GD.⁸

Internationale monitoringsorganisaties spreken al enkele jaren van een democratische achteruitgang in Georgië, gelet op de aanhoudende politieke spanningen en het uitblijven van de hervormingen van het rechtssysteem.⁹ Het Zweedse Varieties of Democracy Institute categoriseert Georgië in 2026 als een electorale autocratie, als gevolg van een sterke achteruitgang van de democratie in 2023-2025.¹⁰ Volgens FH is het land op weg naar een semi-geconsolideerd autoritair regime. De definitie van *state capture* wordt eveneens gebruikt om de situatie in Georgië te beschrijven omwille van de machtsconcentratie bij GD en de controle die de partij uitoefent op het rechtswezen en de wethandhavinginstanties.¹¹ FH stelt verder dat de oligarchie¹² de politieke situatie van het land beïnvloedt, oppositieleden te maken krijgen met fysiek geweld, corruptie binnen de regering blijft

¹ EC-High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy, 09/11/2017, [url](#)

² Civil Georgia, 30/12/2024, [url](#)

³ FH, 04/02/2019, [url](#)

⁴ RFE/RL, 24/10/2013, [url](#); CEC, s.d., [url](#); ICG, 18/12/2012, [url](#)

⁵ OSCE-ODIHR, 20/12/2024, p. 3, [url](#); FH, 19/03/2026, [url](#)

⁶ Jam News, 26/10/2024, [url](#); Jam News, 28/10/2024, [url](#)

⁷ Naar schatting meer dan 1,5 miljoen Georgiërs wonen volgens het ministerie van Buitenlandse Zaken in het buitenland, velen zonder een officiële verblijfsstatus. In Georgië wonen begin 2024 officieel 3,7 miljoen Georgiërs. De Georgische ambassades registreren in 2024 95.910 stemgerechtigden, van wie iets meer dan een derde een stem uitbracht. Door de lange rijen voor de kiesbureaus (60 verspreid over 42 landen) slaagden velen hier niet in. Civil Georgia, 08/03/2025, [url](#); Civil Georgia, 17/11/2025, [url](#)

⁸ Carnegie Politika (Kitachaev B.), 04/12/2025, [url](#); OC Media (Gvazabia M.), 17/12/2025, [url](#); Civil Georgia, 17/11/2025, [url](#)

⁹ FH, 12/04/2024, [url](#); FH, 24/05/2023, [url](#); PACE, 10/04/2025, [url](#)

¹⁰ Varieties of Democracy Institute, 13/03/2026, [url](#)

¹¹ FH, 12/04/2024, [url](#); FH, 24/05/2023, [url](#); TI, 31/01/2023, [url](#); TI, 30/01/2024, [url](#)

¹² Rijke individuen, onder wie GD-oprichter en biljonair Bidzina Ivanishvili, oefenen een aanzienlijke politieke invloed uit zonder een officiële politieke functie te bekleden. FH, 26/02/2025, [url](#)

bestaan, en geweld en intimidatie van journalisten de persvrijheid ondermijnen.¹³ Ook het Europees Parlement (EP) publiceert in februari en juli 2025 een resolutie over de verslechterende politieke situatie in het land in de nasleep van de parlementsverkiezingen van oktober 2024.¹⁴

Kort nadat Rusland Oekraïne binnenvalt, dient Georgië in maart 2022 een verzoek in om te mogen toetreden tot de Europese Unie (EU).¹⁵ Op 8 november 2023 geeft de EC een positief advies om Georgië de status van kandidaat-lid toe te kennen, mits enkele voorwaarden. De EC oordeelt dat drie van de twaalf aanbevelingen in november 2023 zijn vervuld: het promoten van gendergelijkheid en het bestrijden van geweld tegen vrouwen, het naleven van en actief rekening houden met de vonnissen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en een transparante en onafhankelijke selectieprocedure voor de nieuwe Public Defender of ombudsman.¹⁶ In 2024 glijdt Georgië steeds verder weg van het Westen.¹⁷ Ondanks publieke en internationale weerstand keurt het parlement in 2024 twee repressieve wetten goed: een wet inzake transparantie over buitenlandse beïnvloeding en een wet die LGBT+-rechten ernstig inperkt.¹⁸ Eind juni 2024 beslist de EU om het EU-toetredingsproces stil te leggen en de financiële steun aan Georgië stop te zetten, als reactie op de antidemocratische ontwikkelingen, waaronder de goedkeuring van de wet inzake buitenlandse transparantie.¹⁹ Eind november 2024 kondigt de eerste minister aan het toetredingsproces te pauzeren tot 2028.²⁰

De uitspraak over het stilleggen van het EU-toetredingsproces vormt de aanleiding voor een nieuwe golf van grootschalige protestacties en zorgt volgens het EP voor een verdere democratische achteruitgang. Het EP bekritiseert de hardhandige aanpak van vreedzame betogers, politieke tegenstanders en journalisten tijdens antiregeringsbetogingen, alsook de manier waarop de autoriteiten rechters, procureurs en politieagenten inzetten om hen administratief of strafrechtelijk te vervolgen op grond van gefabriceerde aanklachten.²¹ Ook HRW spreekt van een drastische achteruitgang op het gebied van mensenrechten als gevolg van het buitensporige politiegeweld tegen de grotendeels vreedzame demonstranten eind 2024 – begin 2025 en het uitblijven van het identificeren of het bestraffen van de verantwoordelijken.²² Protestacties op 4 oktober 2025, de dag van de lokale verkiezingen, gaan opnieuw gepaard met tientallen arrestaties. De autoriteiten spreken van een poging tot staatsgreep en voeren als reactie hierop wetswijzigingen door die het recht op bijeenkomst verder inperken.²³ Ondanks de verstrengde wetgeving vinden er sinds eind 2024 dagelijks betogingen plaats, weliswaar in beperkte omvang. Dat is in april 2026 tijdens het schrijven van deze COI Focus nog steeds het geval.²⁴

In 2024-2026 keurt het parlement op initiatief van GD, zonder inspraak van de oppositie, verschillende repressieve wetten en wetswijzigingen goed. Deze zorgen voor een toegenomen druk op de oppositie, het middenveld en onafhankelijke media.²⁵ Volgens HRW zijn recente wetswijzigingen erop gericht om

¹³ FH, 26/02/2025, [url](#)

¹⁴ EP, 13/02/2025, [url](#); EP, 09/07/2025, [url](#)

¹⁵ Civil Georgia, 03/03/2022, [url](#)

¹⁶ Civil Georgia, 13/11/2023, [url](#)

¹⁷ Jam News, 04/02/2026, [url](#); Carnegie Politika (Avdaliani E.), 13/11/2024, [url](#); The Jamestown Foundation (Chedia B.), 13/01/2025, [url](#)

¹⁸ Jam News, 17/09/2024, [url](#); RFE/RL, 03/06/2024, [url](#)

¹⁹ RFE/RL, 09/07/2024, [url](#); Jam News, 13/09/2024, [url](#); OC Media, 10/10/2024, [url](#)

²⁰ Jam News, 04/12/2024, [url](#); OC Media (Fabbro R.), 01/12/2024, [url](#); OC Media, 28/11/2024, [url](#)

²¹ EP, 13/02/2025, [url](#)

²² HRW, 23/07/2025, [url](#); HRW, 04/02/2026, [url](#)

²³ Civil Georgia, 25/12/2025, [url](#)

²⁴ Jam News, 08/01/2026, [url](#); Jam News, 04/02/2026, [url](#); Caucasian Knot, 01/04/2026, [url](#)

²⁵ HRW, 23/07/2025, [url](#); HRW, 04/02/2026, [url](#); Carnegie Politika (Kitachaev B.), 04/12/2025, [url](#); OC Media (Gvazdabia M.), 04/02/2026, [url](#); Civil Georgia, 12/01/2026, [url](#); Civil Georgia, 27/08/2025, [url](#); Civil Georgia, 22/09/2025, [url](#); OC Media (Gvazdabia M.), 24/06/2025, [url](#); TIG, 05/02/2026, [url](#)

afwijkende meningen strafrechtelijk te bestraffen en er komaf mee te maken.²⁶ De autoriteiten proberen politieke competitie terug te dringen door rivaliserende partijen te verbieden. Dat doen zij aan de hand van een vereenvoudigde procedure voor het Grondwettelijk Hof, ingevoerd in oktober 2025. UNM, de Coalition For Change en de coalitie Strong Georgia – Lelo worden hierbij geïsoleerd, drie oppositiepartijen en -allianties die tijdens de verkiezingen van oktober 2024 samen 49 van de 150 zetels behaalden, maar die het parlement boycotten als reactie op beschuldigingen van verkiezingsfraude.²⁷ Verschillende oppositiefiguren van deze partijen worden strafrechtelijk vervolgd en zitten eind 2025 in de gevangenis. De vierde verkozen oppositiepartij, Gakharia for Georgia, boycot het parlement niet en riskeert voorlopig geen verbod. Er is wel bij verstek een strafzaak geopend tegen het partijhoofd, ex-premier Giorgi Gakharia (2019-2021).²⁸ Indien het Grondwettelijk Hof beslist om een politieke partij te verbieden, kunnen ook politici die hieraan zijn verbonden uit de politiek worden geweerd. Op initiatief van de openbare aanklager kan een individu het recht verliezen om een politieke partij op te richten, te leiden, zich erbij aan te sluiten of zich kandidaat te stellen voor de verkiezingen.²⁹ Een nieuwe wet, goedgekeurd op 4 maart 2026, moet voorkomen dat medewerkers van een organisatie die meer dan 20 % van haar jaarlijkse budget uit het buitenland ontvangt, zich aansluiten bij een politieke partij. Gedurende acht jaar na het einde van hun contract mogen zij niet actief deelnemen aan de politiek om buitenlandse inmenging te voorkomen.³⁰ In maart 2026 suggereert de eerste minister Irakli Kobakhidze om via de vereenvoudigde procedure voor het Grondwettelijk Hof ook een recent gevormde alliantie van negen oppositiepartijen³¹ te verbieden, gelet op hun banden met UNM.³² Bij het schrijven van deze COI Focus is er nog geen uitspraak van het Grondwettelijk Hof.

Organisaties die de persvrijheid monitoren, waaronder het Center for Media, Information and Social Research (CMIS) en Reporters Without Borders (Reporters Sans Frontières, RSF), noemen de mate waarin medewerkers van onafhankelijke perskanalen in 2025 zijn geïntimideerd, aangevallen en gearresteerd, ongezien. Veertien medewerkers van perskanalen zijn in 2025 aangehouden, van wie één, Mzia Amaglobeli, de oprichtster van Batumelebi en Netgazeti, is veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf op grond van valse aanklachten. Andere journalisten worden doorgaans enkele dagen vastgehouden op grond van administratieve overtredingen, zoals het blokkeren van wegen tijdens protestacties waarover zij verslag uitbrengen. Bedreigingen, willekeurige boetes en schorsingen van accreditaties zijn andere methodes om persmedewerkers lastig te vallen. In de *Press Freedom Index* van RSF is de score van Georgië aanzienlijk gedaald na het begin van de pro-Europese betogingen eind 2024. Nieuwe wetten, aangenomen sinds de lente van 2025, leggen de media verdere beperkingen op.³³

In het EU-uitbreidingsrapport over Georgië van begin november 2025 constateert de EC een aanzienlijke democratische achteruitgang door repressie tegen het middenveld, mediavertegenwoordigers en oppositieleiders. Hierdoor worden democratische processen, burgerparticipatie en de controle op de macht ernstig ondermijnd.³⁴ Eind november 2025 gaat de EU akkoord om de visumliberalisering via een vereenvoudigde procedure op te schorten. Dit stelt de EU in staat om maatregelen te treffen tegen landen zoals Georgië, die EU-aanbevelingen niet naleven. In

²⁶ HRW, 23/07/2025, [url](#)

²⁷ Jam News, 08/01/2026, [url](#); Carnegie Politika (Kitachaev B.), 04/12/2025, [url](#); Jam News, 28/10/2025, [url](#)

²⁸ Carnegie Politika (Kitachaev B.), 04/12/2025, [url](#)

²⁹ OC Media, 30/10/2025, [url](#)

³⁰ OC Media (Gvazdabia M.), 13/03/2026, [url](#)

³¹ Ahali, Girchi-More Freedom, Droa, UNM, Strategy Aghmashenebeli, European Georgia, National Democratic Party, en nieuwe partijen Federalists en Freedom Square. Civil Georgia, 02/03/2026, [url](#)

³² OC Media, 10/03/2026, [url](#)

³³ RSF, 24/11/2025, [url](#); Jam News, 08/01/2026, [url](#)

³⁴ EC, 04/11/2025, p. 3, [url](#)

een eerste fase worden hierbij diplomaten, regeringsafgevaardigden en mensen met een dienstpaspaspoort geïsoleerd.³⁵ Wat betreft de negen aanbevelingen die Georgië nog moet vervullen in het kader van het EU-integratieproces, stelt het EP in een resolutie van februari 2026 dat er geen sprake is van stilstand, maar van achteruitgang.³⁶

Eind januari 2026 roepen OVSE-lidstaten het Moskoumechanisme in voor Georgië om er de mensenrechtensituatie te onderzoeken. De conclusie van de OVSE-missie, uitgevoerd in februari 2026, luidt onder meer dat er een democratische achteruitgang is en een patroon van geweld en misbruik tegen betogers, oppositieleiders en journalisten. Er wordt onder meer gevraagd om politieke gevangenen vrij te laten en de restrictieve wetten in te trekken.³⁷ Het EP stelt gelijkaardige eisen in een resolutie van 12 maart 2026.³⁸

2. Juridisch en institutioneel kader

2.1. Wetten die het recht op vrijheid van vereniging, meningsuiting en betoging reguleren en beperken

De Grondwet garandeert vrijheid van vereniging, meningsuiting en bijeenkomst³⁹, maar een reeks repressieve wetten, goedgekeurd in 2024-2026, perken deze fundamentele rechten in.⁴⁰ Volgens Jam News zijn de nieuwe wetten een reactie op de grootste politieke mobilisatie in jaren en zijn ze bedoeld om protestacties de kop in te drukken. Ze beperken niet alleen de rechten van betogers, maar belemmeren ook de werking van (kritische) middenveldorganisaties en perskanalen.⁴¹ Bovendien voorziet de wet hogere boetes en langere gevangenisstraffen voor overtredingen die daarvoor niet werden bestraft.⁴²

TIG schrijft begin februari 2026 dat de autoriteiten de ruimte voor het maatschappelijk middenveld, onafhankelijke media, oppositiepartijen en vreedzame protesten de voorbije drie jaar stapsgewijs hebben ingeperkt. Ondanks deze ontwikkelingen blijft maatschappelijke betrokkenheid bestaan. Met een nieuw pakket wetgevende maatregelen, voorgesteld in januari 2026 en goedgekeurd op 4 maart 2026, trachten de autoriteiten de resterende participatiemogelijkheden verder te beperken door het risico te vergroten om individueel strafrechtelijk aansprakelijk te worden gesteld voor alledaagse maatschappelijke activiteiten (zie [2.1.3. Subsidiewet](#)).⁴³ Wie de legitimiteit van de regering publiekelijk en systematisch in vraag stelt, riskeert voortaan strafrechtelijke vervolging.⁴⁴

OC Media stelt dat verschillende repressieve wetten een reactie zijn op de aanpassingsstrategieën van het middenveld. Volgens de auteur van dit artikel kunnen enkele strafzaken en gevangenisstraffen voldoende ontradend werken en hoeft het regime deze maatregelen niet toe te passen op iedereen die er potentieel onder valt.⁴⁵

³⁵ OC Media (Gvazdabia M.), 22/12/2025, [url](#); Jam News, 08/01/2026, [url](#); RFE/RL (Jozwiak R.), 13/01/2026, [url](#)

³⁶ EP (Juknevičienė R.), 16/02/2026, p. 4, [url](#)

³⁷ OSCE-ODIHR, 12/03/2026, p. 4, [url](#)

³⁸ EP, 12/03/2026, [url](#)

³⁹ *Constitution of Georgia*, 24/08/1995 (laatste amendementen op 29/06/2020), [url](#)

⁴⁰ HRW, 2025, [url](#); HRW, 04/02/2026, [url](#); EP, 13/02/2025, [url](#)

⁴¹ OC Media, 30/10/2025, [url](#); Jam News, 08/01/2026, [url](#)

⁴² Jam News, 08/01/2026, [url](#)

⁴³ TIG, 05/02/2026, [url](#)

⁴⁴ OC Media (Gvazdabia M.), 13/03/2026, [url](#)

⁴⁵ OC Media (Zedelashvili D.), 30/01/2026, [url](#)

2.1.1. Wet inzake transparantie over buitenlandse beïnvloeding

In februari 2023 introduceert de regering voor het eerst een wet inzake buitenlandse agenten, om deze een maand later opnieuw in te trekken naar aanleiding van grootschalige protestacties tegen deze zogenaamde Russische wet.⁴⁶ Op 3 april 2024 kondigt GD alsnog aan de wet in te voeren onder de officiële naam Wet inzake transparantie over buitenlandse beïnvloeding.⁴⁷ Na een presidentieel veto keurt het parlement deze wet goed. Sinds 3 juni 2024 is ze in werking.⁴⁸ Hierna krijgen organisaties en mediabedrijven die meer dan 20 % van hun inkomsten uit het buitenland ontvangen twee maanden de tijd om zich te registreren als organisatie "die de belangen van een buitenlandse macht behartigt".⁴⁹ In een klein en relatief arm land als Georgië betreft dit nagenoeg alle ngo's.⁵⁰ Tegen de deadline hebben slechts 476 van de meer dan 30.000 geregistreerde organisaties zich aangemeld. Organisaties die in aanmerking komen maar zich niet hebben aangemeld, kunnen hiertoe verplicht worden.⁵¹ Daarnaast riskeren zij een boete van 25.000 Georgische Lari (GEL) of ongeveer 8.006 euro [3,12 GEL = € 1] die verder kan oplopen totdat zij zich registreren. Het ministerie van Justitie heeft de bevoegdheid om de activiteiten, financiën, interne communicatie en documenten van de geregistreerde organisaties te monitoren.⁵² Vanaf 1 oktober 2024 worden geleidelijk aan extra organisaties toegevoegd aan het openbare register van "buitenlandse agenten".⁵³

Zowel de oppositie en lokale ngo's als internationale partners van Georgië veroordelen de invoering van deze wet.⁵⁴ OC Media schrijft dat de wet burgerrechten en de vrijheid van meningsuiting inperkt.⁵⁵

2.1.2. Foreign Agents Registration Act (FARA)

Begin april 2025 neemt het parlement een nationale versie van de Amerikaanse Foreign Agents Registration Act (FARA) aan als aanvulling op de wet inzake transparantie over buitenlandse invloed.⁵⁶ Volgens GD is de wet nodig omdat veel door het buitenland gefinancierde organisaties weigeren zich te registreren onder de wet inzake transparantie over buitenlandse beïnvloeding.⁵⁷

Onder de FARA wordt een buitenlandse agent gedefinieerd als elke persoon (juridisch of fysiek) die onder de controle staat van of werkt voor een buitenlandse macht en daarbij handelt in het belang van die macht. Dit betekent dat de FARA, in tegenstelling tot de wet inzake transparantie over buitenlandse invloed, ook van toepassing is op individuen. Het niet naleven van de wet kan worden bestraft met maximaal vijf jaar gevangenisstraf, een boete van maximaal 10.000 GEL (ongeveer 3.202 euro) of beide.⁵⁸ De FARA voorziet uitzonderingen voor onder andere diplomaten, academici, religieuze en artistieke activiteiten.⁵⁹ De handhaving van de wet en de beoordeling over wie handelt in het belang van een buitenlandse macht liggen bij het Anti-Corruptiebureau (Anti-Corruption Bureau, ACB).⁶⁰

⁴⁶ OC Media, 30/10/2025, [url](#)

⁴⁷ RFE/RL, 03/04/2024, [url](#)

⁴⁸ *Law of Georgia on Transparency of Foreign Influence* [საქართველოს კანონი უცხოური გავლენის გამჭვირვალობის შესახებ], 03/06/2024, [url](#)

⁴⁹ RFE/RL, 03/06/2024, [url](#)

⁵⁰ Jam News, 13/09/2024, [url](#)

⁵¹ OC Media, 03/09/2024, [url](#); Civil Georgia, 03/09/2024, [url](#)

⁵² OC Media, 02/09/2024, [url](#); OC Media, 03/09/2024, [url](#); Civil Georgia, 03/09/2024, [url](#); RFE/RL (Kucera J.), 24/08/2024, [url](#)

⁵³ Civil Georgia, 02/10/2024, [url](#); RFE/RL, 01/10/2024, [url](#)

⁵⁴ RFE/RL (Kucera J.), 18/04/2024, [url](#); FH, 13/05/2024, [url](#); RFE/RL, 14/05/2024, [url](#); RFE/RL (Kucera J.), 24/08/2024, [url](#)

⁵⁵ OC Media, 30/10/2025, [url](#)

⁵⁶ OC Media, 30/10/2025, [url](#); GYLA, 10/12/2025, p. 6, [url](#)

⁵⁷ OC Media (Kuenning A.), 25/03/2025, [url](#)

⁵⁸ OC Media (Gvazdabia M.), 01/04/2025, [url](#); OC Media, 30/10/2025, [url](#)

⁵⁹ Civil Georgia, 04/03/2025, [url](#)

⁶⁰ TIG, 04/04/2025, [url](#); OC Media, 30/10/2025, [url](#)

Wanneer het ACB op 2 maart 2026 wordt opgedoekt, samen met de Personal Data Protection Service, verschuiven de bevoegdheden van beide instanties naar het State Audit Office.⁶¹

Zowel uit nationale als internationale hoek komt er kritiek op de FARA. Meer dan honderd maatschappelijke organisaties noemen de FARA een "herverpakte Russische wet" gericht tegen het maatschappelijke middenveld en de onafhankelijke media.⁶² TIG wijst op eerdere uitspraken van Kobakhidze die de Amerikaanse FARA destijds nog onaanvaardbaar noemde. Zoals GD volgens TIG in 2023 opmerkte, zal deze wet gebruikt worden tegen de niet-gouvernementele sector en dienen als een belangrijk instrument in de handen van een regering die streeft naar dictatuur.⁶³ Volgens het SJC, een linkse organisatie die zich inzet voor mensenrechten en sociale rechtvaardigheid⁶⁴, wil het ACB optreden als een politiemacht tegen maatschappelijke actoren. Het lijkt er volgens het SJC op dat GD vastbesloten is om vrijwel elke politieke of sociale uiting van journalisten, onderzoekers, advocaten, kunstenaars, filmmakers, redacteurs of vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld strafbaar te stellen, mits deze buitenlandse financiering ontvangen.⁶⁵

De Commissie van Venetië, een adviesorgaan van de CoE, stelt dat de vage definities van termen zoals "buitenlandse opdrachtgever" en "politieke activiteiten" in de FARA breed geïnterpreteerd kunnen worden en riskeren willekeurig te worden toegepast. Het label "agent van een buitenlandse opdrachtgever" heeft volgens het adviesorgaan een stigmatiserend effect en kan leiden tot zelfcensuur.⁶⁶ Het Congres van de CoE stelt dat er na de aanneming van de wet in een eerste lezing al sprake is van toegenomen intimidatie en stigmatisering van ngo's en afwijkende media.⁶⁷ Ook de EC waarschuwt dat de FARA het werk van maatschappelijke activisten dreigt te stigmatiseren, het voortbestaan van het maatschappelijke middenveld en onafhankelijke media in gevaar brengt en de mensenrechten en democratie ondermijnt.⁶⁸ De OVSE heeft gelijkaardige bedenkingen en merkt op dat de Georgische wet essentiële waarborgen mist die in de Amerikaanse FARA wel bestaan.⁶⁹ De Parliamentary Assembly of the CoE (PACE) vreest voor een verwoestende impact op het maatschappelijke middenveld.⁷⁰

GYLA, een Georgische mensenrechtenorganisatie⁷¹, spant op 22 mei 2025, samen met twee onafhankelijke mediakanalen, een rechtszaak aan voor het Grondwettelijk Hof waarin zij verzoeken de FARA nietig te verklaren en de relevante artikelen van de wet op te schorten. Zij stellen dat de wet in strijd is met de Grondwet en tot doel heeft onafhankelijke maatschappelijke organisaties en media het zwijgen op te leggen, in diskrediet te brengen en te vervolgen, onder meer door de strafrechtelijke aansprakelijkheid.⁷² Bij het schrijven van deze COI Focus is er nog geen informatie bekend over een uitspraak van het Grondwettelijk Hof. De zaak is intussen wel in behandeling bij het EHRM.⁷³

2.1.3. Subsidiewet

Samen met de introductie van de FARA keurt het parlement in april 2025 wijzigingen aan de Subsidiewet goed. Hierdoor wordt het voor ngo's nog moeilijker om een buitenlandse subsidie te

⁶¹ Civil Georgia, 02/03/2026, [url](#)

⁶² Civil Georgia, 24/03/2025, [url](#)

⁶³ TIG, 04/04/2025, [url](#)

⁶⁴ SJC (website), s.d., [url](#)

⁶⁵ Jam News, 22/05/2025, [url](#)

⁶⁶ Commissie van Venetië, 15/10/2025, p. 23, [url](#)

⁶⁷ Congress of Local and Regional Authorities of the CoE, 06/03/2025, p.3, [url](#)

⁶⁸ Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations, 02/04/2025, [url](#)

⁶⁹ OSCE, 02/04/2025, [url](#)

⁷⁰ PACE, 10/04/2025, [url](#)

⁷¹ GYLA (website), s.d., [url](#)

⁷² GYLA, 22/05/2025, [url](#); Civil Georgia, 22/05/2025, [url](#)

⁷³ Civil Georgia, 01/04/2025, [url](#)

ontvangen. Middenveldorganisaties hebben voortaan de toestemming van de overheid nodig alvorens een subsidie vanuit het buitenland te mogen ontvangen. Daarnaast dient de organisatie of instantie die een subsidie uitvaardigt hiervan op voorhand een kopie te bezorgen aan de Georgische autoriteiten. Critici vrezen dat middenveldorganisaties, die worden beschouwd als tegenstanders van GD, subsidies zullen mislopen.⁷⁴

Sinds de invoering van deze wetswijzigingen, zo stelt OC Media eind oktober 2025, hebben de autoriteiten naar zeven vooraanstaande ngo's een onderzoek geopend. Het gaat onder meer over TIG, SJC, de International Society for Fair Elections and Democracy (ISFED) en de Media Development Foundation (MDF).⁷⁵ In juni 2025 worden de ngo's na een rechterlijk bevel geïnspecteerd en verzocht om vertrouwelijke en gevoelige informatie te delen. Ze gaan hier niet op in. Het ACB wil naar eigen zeggen organisaties ontmaskeren die heimelijk politieke activiteiten verrichten. De betrokken ngo's reageren hierop dat hun kiezersmobilisatie, publieke toespraken, rechtsbijstand, kritiek op GD en steun aan protesten onterecht als politiek worden bestempeld.⁷⁶ De ngo's worden ervan beschuldigd betogers, die geweld hebben gebruikt tegen de politie tijdens de antiregeringsbetogingen eind 2024, te hebben gesponsord. Als reactie hierop worden hun bankrekeningen bevroren in augustus 2025.⁷⁷ Bankrekeningen die organisaties gebruikten om de torenhoge boetes van betogers voor protestgerelateerde administratieve overtredingen te betalen, werden reeds in maart 2025 bevroren. Het Openbaar Ministerie motiveert dat de geïnspecteerde organisaties illegale activiteiten financierden tijdens de antiregeringsbetogingen en dat zij hiermee burgerlijke onrust en andere onwettige activiteiten aanmoedigden.⁷⁸

In oktober 2025 stapt GYLA opnieuw naar het Grondwettelijk Hof tegen de bevoegdheid van het ACB, dat met rechterlijke goedkeuring bank- en andere vertrouwelijke gegevens van ngo's mag opvragen binnen een "onredelijk korte termijn". Sinds september 2025 zijn meer dan zestig organisaties onderworpen aan een inspectie, waaronder GYLA zelf. Volgens GYLA schenden deze maatregelen de vrijheid van vereniging.⁷⁹

Eind januari 2026 dient GD een wetsvoorstel in om de Subsidiewet aan te passen, samen met de Strafwet, het Wetboek inzake administratieve overtredingen en enkele andere wetten. Het parlement keurt de wetswijzigingen op 4 maart 2026 goed.⁸⁰ Buitenlandse financiering wordt in de nieuwe wettekst ruimer gedefinieerd en strenger gecontroleerd, met zwaardere sancties bij een overtreding: van boetes of werkstraffen tot maximaal zes jaar gevangenis. De nieuwe definitie van buitenlandse fondsen omvat voortaan financiële, materiële en immateriële steun van buitenlandse overheden, organisaties of personen aan Georgische burgers, wanneer die steun een politiek doel heeft.⁸¹ In de Strafwet wordt dit gedefinieerd als "extern lobbyen".⁸² Concreet verbiedt het voorstel personen, organisaties en bedrijven die zich met Georgische, politieke kwesties bezighouden om zonder voorafgaande toestemming buitenlandse vergoedingen of diensten te ontvangen. Ook het leveren van expertise of andere diensten aan een buitenlandse organisatie of rechtspersoon met een vermoedelijk politiek doel zonder voorafgaande goedkeuring kan strafbaar zijn. Volgens OC Media viseert de wet ngo's die zich na de invoering van de Wet inzake transparantie van buitenlandse invloed in 2024 in

⁷⁴ OC Media, 30/10/2025, [url](#); Civil Georgia, 01/10/2025, [url](#); Civil Georgia, 27/08/2025, [url](#)

⁷⁵ OC Media, 30/10/2025, [url](#)

⁷⁶ Civil Georgia, 23/06/2025, [url](#); Civil Georgia, 18/06/2025, [url](#)

⁷⁷ OC Media, 30/10/2025, [url](#); Civil Georgia, 01/10/2025, [url](#); Civil Georgia, 27/08/2025, [url](#)

⁷⁸ Civil Georgia, 27/08/2025, [url](#); Civil Georgia, 17/03/2025, [url](#)

⁷⁹ Civil Georgia, 01/10/2025, [url](#)

⁸⁰ Civil Georgia, 04/03/2026, [url](#); *On amendments to the Law of Georgia "On Grants"* [გრანტების შესახებ] საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე], 04/03/2026, [url](#)

⁸¹ TIG, 05/02/2026, [url](#); OC Media (Gvazabia M.), 29/01/2026, [url](#); OC Media (Gvazabia M.), 04/03/2026, [url](#)

⁸² Civil Georgia, 04/03/2026, [url](#)

het buitenland hebben geregistreerd, maar hun activiteiten in Georgië zijn blijven verderzetten.⁸³ Zij riskeren een boete of een combinatie van een boete en gerechtelijke ontbinding. De bepaling is niet van toepassing op werknemers van buitenlandse overheden, hun afdelingen of internationale organisaties, noch op filialen van buitenlandse organisaties. Ze is wel van toepassing op lokale filialen van "rechtspersonen van een ander land" waarvan de activiteiten "in aanzienlijke mate" betrekking hebben op "aangelegenheden die verband houden met Georgië".⁸⁴

De vernieuwde Subsidiewet treft ook politieke partijen. Zo kan een partijleider strafrechtelijk worden vervolgd indien diens partij financiële steun ontvangt uit het buitenland. Bijkomend worden personen die tewerkgesteld zijn, of waren, voor een bedrijf of organisatie die meer dan 20 % van de jaarinkomsten ontvangt vanuit het buitenland, uitgesloten van partijlidmaatschap voor een periode van acht jaar, beginnend vanaf hun laatste werkdag voor deze werkgever. Deze maatregel verhindert een aanzienlijk aantal actoren uit het middenveld en de media om zich politiek te engageren.⁸⁵

Zowel lokaal als internationaal krijgen de wetswijzigingen kritiek.⁸⁶ AI noemt het pakket wetgevende maatregelen "zeer schadelijk" en stelt dat de autoriteiten hun autoritaire praktijken uitbreiden door andersdenkenden het zwijgen op te leggen en te bestraffen om hun eigen machtspositie te verzekeren.⁸⁷

Het SJC noemt de ruime definitie van "politiek" of "politieke doelen" een van de meest verontrustende aspecten. Volgens de eerste minister zijn overheidsinstanties, en zo nodig de rechter, bevoegd om te bepalen wat hieronder valt. Het SJC vreest dat dit in de praktijk betekent dat uitspraken van burgers, wetenschappelijk onderzoek, journalistieke artikelen, trainingen of publiekscampagnes retroactief kunnen worden bestempeld als politieke beïnvloeding. In een dergelijke situatie is het volgens deskundigen onmogelijk voor individuen om in te schatten wat is toegestaan en wat kan leiden tot bestraffing wat kan leiden tot zelfcensuur.⁸⁸

Volgens TIG willen de autoriteiten met deze wetswijzigingen het openbaar debat over sociaal-politieke onderwerpen strafbaar maken, alsook de deelname aan debatten over kwesties van algemeen belang en het uiten van opinies over de huidige situatie of toekomst van het land, als deze opinie de autoriteiten niet aanstaat. TIG argumenteert dat door de wetswijzigingen de autoriteiten kritische burgers, activisten, zakenmensen, vertegenwoordigers van het middenveld, de media en politieke partijen kan bestraffen.⁸⁹

GYLA stelt dat deze wet tot doel heeft om de toegang tot (financiële) middelen voor kritische perskanalen en middenveldorganisaties te belemmeren.⁹⁰ Verschillende ngo's hebben hun activiteiten volgens OC Media al stopgezet of lopen het risico weldra te moeten sluiten. Onafhankelijke perskanalen ondervinden volgens deze bron moeilijkheden om alternatieve inkomsten te vinden.⁹¹

2.1.4. Wet inzake vrijheid van meningsuiting

De Wet inzake vrijheid van meningsuiting waarborgt een absolute vrijheid van meningsuiting, inclusief politieke uitingen en publiek debat.⁹² Deze vrijheden komen in het gedrang wanneer GD in februari

⁸³ OC Media (Zedelashvili D.), 30/01/2026, [url](#)

⁸⁴ Civil Georgia, 04/03/2026, [url](#)

⁸⁵ OC Media (Gvazabia M.), 29/01/2026, [url](#); TIG, 05/02/2026, [url](#); Civil Georgia, 04/03/2026, [url](#)

⁸⁶ Civil Georgia, 07/03/2026, [url](#)

⁸⁷ AI, 02/02/2026, [url](#)

⁸⁸ Jam News, 03/02/2026, [url](#)

⁸⁹ TIG, 05/02/2026, [url](#)

⁹⁰ GYLA, 10/12/2025, p. 7, [url](#)

⁹¹ OC Media (Gvazabia M.), 29/01/2026, [url](#)

⁹² *Law of Georgia on Freedom of Speech and Expression*, 24/06/2004 (laatste amendementen 26/06/2025), [url](#)

2025 wetswijzigingen doorvoert die (online) kritiek op overheidsafgevaardigden strenger bestraffen.⁹³ Andere wetgevende initiatieven in 2025, zoals het verbod op buitenlandse financiering van perskanalen, restricties op video- en audio-opnames in rechtbanken en nieuwe inhoudsregels voor de media, verhogen de druk op de media, volgens GYLA.⁹⁴

Sinds februari 2025 voorziet de Wet inzake administratieve overtredingen strengere straffen voor hooliganisme in de openbare ruimte. Aangezien de wet niet langer spreekt over een "fysieke" openbare ruimte, kunnen ook sociale media onder de vernieuwde wet worden beschouwd als openbare ruimte. Een bericht op sociale media dat "de publieke orde verstoort" of "de rust van burgers aantast" kan bijgevolg leiden tot een administratieve sanctie. Boetes voor overtredingen worden opgetrokken van 1.000 tot 3.000 GEL (312 tot 938 euro) en de maximumperiode voor een administratieve detentie gaat van 15 naar 20 dagen. Bij recidive kan de boete oplopen tot 5.000 GEL (1.560 euro) of een administratieve aanhouding van maximum 60 dagen. Volgens TIG zijn de criteria onduidelijk om te bepalen of een boodschap, bijvoorbeeld op sociale media, de publieke orde of rust van burgers verstoort. De organisatie is bezorgd dat de wet zal worden gebruikt om kritische en ongewenste meningen over de autoriteiten te bestraffen.⁹⁵ Civil Georgia noemt het vaag gedefinieerde begrip "belediging in openbare ruimten" een reden tot bezorgdheid. Recente praktijken van rechtbanken, zo stelt deze bron in juni 2025, wijzen erop dat socialemediaberichten als dusdanig kunnen worden gecategoriseerd. Tientallen burgers zijn intussen beboet wegens het beledigen van GD-afgevaardigden op Facebook.⁹⁶

Het beledigen van een politicus, overheidsafgevaardigde of ambtenaar wordt na de wetswijzigingen van februari 2025 eveneens strenger bestraft. Artikel 173¹⁶ van het Wetboek inzake administratieve overtredingen voorziet bij een eerste overtreding een boete van 1.500 tot 4.000 GEL (477 tot 1.272 euro) of een gevangenisstraf tot 45 dagen, of bij recidive een boete van 2.500 tot 6.000 GEL (795 tot 1.875 euro) of een gevangenisstraf van 5 tot 60 dagen. Dezelfde strafmaat wordt gehanteerd voor beledigend taalgebruik tegenover leden van de ordediensten, ongeacht of zij op dat moment in dienst zijn of niet. De voorwaarde is dat de belediging betrekking heeft op de officiële activiteiten of functie van de persoon in kwestie.⁹⁷ In oktober 2025 schrijft OC Media over talrijke gevallen waarin Georgiërs werden beboet voor het beledigen van politici of politieagenten, ook op sociale media. OC Media verwijst hiervoor naar twee artikels⁹⁸ van mei 2025 die betrekking hebben op zes individuen. Deze bron vermeldt nog dat in mei 2025 twee activisten zijn veroordeeld tot twaalf dagen administratieve detentie na het publiek beledigen van een parlementslid.⁹⁹

In haar jaarrapport 2025 stelt GYLA dat overheidsinstanties geen statistische gegevens verstrekken over het aantal zaken op basis van artikel 173¹⁶, maar dat publieke informatie bevestigt dat rechtbanken eerder een administratieve detentie opleggen en zelden de minimumboetes. Deze bron merkt nog op dat rechtbanken op basis van dit artikel zware straffen opleggen aan bekende politieke figuren, wat kan wijzen op een poging tot een afschrikkingseffect.¹⁰⁰ Volgens TIG zijn de wetswijzigingen een reactie op de grootschalige antiregeringsbetogingen die sinds 28 november 2024 bezig zijn. Burgers worden steeds kritischer tegenover de autoriteiten naar aanleiding van mensenrechtenschendingen, mishandelingen en onwettige arrestaties in het kader van de

⁹³ TIG, 06/02/2025, [url](#)

⁹⁴ GYLA, 10/12/2025, p. 12, [url](#)

⁹⁵ TIG, 06/02/2025, [url](#)

⁹⁶ Civil Georgia, 26/06/2025, [url](#)

⁹⁷ GYLA, 10/12/2025, p. 12, [url](#); TIG, 06/02/2025, [url](#); TIG, 04/11/2025, [url](#)

⁹⁸ OC Media (Gvadzabia M.), 01/05/2025, [url](#); OC Media (Gvadzabia M.), 26/05/2025, [url](#)

⁹⁹ OC Media, 30/10/2025, [url](#)

¹⁰⁰ GYLA, 10/12/2025, p. 12, [url](#)

antiregeringsbetogingen. Volgens TIG willen de autoriteiten met deze wetswijzigingen mensen intimideren, kritiek indammen en protestacties stilleggen.¹⁰¹

Naast het Wetboek inzake administratieve overtredingen wordt ook de Strafwet in februari 2025 aangepast. Het bedreigen van een overheidsafgevaardigde, politicus of ambtenaar of een van zijn familieleden, ongeacht de aard van de dreiging, is voortaan een strafrechtelijke inbreuk. De Strafwet voorziet een gevangenisstraf van maximum drie jaar, of zes jaar bij verzwarende omstandigheden. Het bedreigen van een gewone burger is enkel strafbaar wanneer het leven of de gezondheid van het slachtoffer in gevaar is of wanneer diens eigendom is vernield. TIG stelt dat regeringsafgevaardigden hiermee een privilege hebben tegenover burgers en waarschuwt dat een repressief regime deze wet kan gebruiken tegen politieke tegenstanders en burgeractivisten.¹⁰²

In juni 2025 keurt het parlement wijzigingen goed aan de Wet op de vrijheid van meningsuiting. Daarbij verschuift de bewijslast bij smaad van de eiser naar de verweerder: die moet voortaan aantonen geen laster te hebben gepleegd. De eiser hoeft niet langer te bewijzen dat er schade is geleden, maar moet enkel aangeven welke onjuiste informatie is verspreid en waarom die reputatieschade kan veroorzaken. Daarnaast valt de wettelijke bescherming van vertrouwelijke bronnen of professionele geheimen weg.¹⁰³ Het is mogelijk om een klacht op grond van laster in te dienen tot honderd dagen na de publicatie van een lasterlijke boodschap, of vanaf de datum waarop de eiser geacht wordt hiervan op de hoogte te zijn.¹⁰⁴ Volgens critici, zo stelt Civil Georgia, brengen deze wijzigingen niet alleen de vrije meningsuiting in het gedrang, maar ook onafhankelijke journalistiek.¹⁰⁵ TIG stelt dat de wetswijzigingen enkel de overheidsbelangen dienen en dat de wet riskeert te worden gebruikt als onderdrukkingsmiddel in plaats van als beschermingsmechanisme van de vrijheid van meningsuiting. Op grond van de huidige wettekst kunnen journalisten en gewone burgers aansprakelijk worden gesteld, louter en alleen omdat iemand hun opinie ongepast of beledigend vindt.¹⁰⁶

In oktober 2025 wordt de Strafwet opnieuw aangepast, een reactie op de antiregeringsbetogingen na de lokale verkiezingen. Wie voor de derde keer wordt beschuldigd van het beledigen van een politieagent of het negeren van politiebevelen, riskeert tot een jaar gevangenisstraf. Wie hierna opnieuw een dergelijke inbreuk pleegt, riskeert tot twee jaar gevangenisstraf.¹⁰⁷

2.1.5. Omroepwet

In 2025 voert GD wetswijzigingen door in de omroepwetgeving. Deze geven de overheid de bevoegdheid om inhoudelijke normen op te leggen aan zenders en hen te verbieden buitenlandse financiering of andere diensten te ontvangen.¹⁰⁸ De regering heeft volgens OC Media plannen om deze restricties uit te breiden naar online media, maar dat is nog niet wettelijk vastgelegd.¹⁰⁹

De Commissie van Venetië bekritiseert het verbod op buitenlandse financiering en roept de autoriteiten op om de wet in te trekken. Volgens de commissie maakt de wet geen onderscheid tussen financiering

¹⁰¹ TIG, 06/02/2025, [url](#)

¹⁰² TIG, 06/02/2025, [url](#)

¹⁰³ Civil Georgia, 26/06/2025, [url](#)

¹⁰⁴ Civil Georgia, 26/06/2025, [url](#)

¹⁰⁵ Civil Georgia, 26/06/2025, [url](#)

¹⁰⁶ TIG, 22/07/2025, [url](#)

¹⁰⁷ OC Media (Gvazdabia M.), 16/10/2025, [url](#); OC Media, 30/10/2025, [url](#)

¹⁰⁸ GYLA, 10/12/2025, p. 13, [url](#)

¹⁰⁹ OC Media, 30/10/2025, [url](#)

die daadwerkelijk een bedreiging vormt voor de democratie en steun voor legitiem journalistiek werk en maatschappelijke betrokkenheid.¹¹⁰

In juni 2025 start GD rechtszaken tegen de oppositiegezinde tv-zenders Formula, Mtavari Arkhi en TV Pirveli op basis van de nieuwe verslaggevingsnormen. De aanleiding hiervoor is het gebruik van kritische termen zoals "illegitiem parlement", "het regime van Ivanishvili" en "gevangenen van het regime". Na de sluiting van Mtavari Arkhi op 1 mei 2025, zijn Formula en TV Pirveli de enige overblijvende grote regeringskritische tv-zenders, naast enkele kleinere kanalen. Beperkingen op buitenlandse financiering worden gezien als drukkingsmiddelen om andere kanalen tot sluiting te dwingen.¹¹¹

De persvrijheid is volgens RSF ernstig verslechterd na de parlementsverkiezingen van oktober 2024 en de protestacties die hierop volgden. RSF uit in november 2025 bezorgdheden over geweldsincidenten tegen en arrestaties van journalisten. Sinds eind 2024 is er sprake van 600 aanvallen op de pers waaronder mishandelingen, willekeurige boetes, arrestaties, bedreigingen en schorsingen van accreditaties. De autoriteiten stellen journalisten steeds vaker gelijk aan demonstranten en gebruiken wetgeving die zogenaamd bedoeld is om de openbare orde te handhaven om verslaggeving van protesten te belemmeren. Medewerkers van de hierboven genoemde perskanalen en andere kritische perskanalen, zoals Publika en Batumelebi, worden hierbij het vaakst gevisieerd. Bijkomend heeft het ACB een onderzoek geopend naar minstens zes onafhankelijke perskanalen. Deze ontwikkelingen leiden Georgië nog verder weg van Europese democratische normen, zo stelt RSF.¹¹²

2.1.6. Wet inzake bijeenkomsten en manifestaties

Sinds eind 2024 legt GD stapsgewijs strengere beperkingen op aan betogers en krijgt de politie meer bevoegdheden. Zowel de Strafwet, het Wetboek inzake administratieve overtredingen als de Wet op bijeenkomsten en manifestaties worden meermaals aangepast.¹¹³ Onder meer AI en de Commissie van Venetië bekritisieren deze wetswijzigingen.¹¹⁴ De maatregelen zijn er volgens AI en HRW op gericht om protestacties te onderdrukken en critici het zwijgen op te leggen.¹¹⁵

Bij de eerste verstrengingen in december 2024 en februari 2025 worden bepaalde acties die eerder niet strafbaar waren, dat wel, zoals het bedekken van het gezicht tijdens protestacties of het gebruik van lasers. Boetes voor bestaande overtredingen worden in dezelfde periode opgetrokken, van 500 tot 5.000 GEL (158 tot 1.582 euro), net zoals de duur van administratieve detenties. Voor normaal protestgedrag, zoals het blokkeren van wegen of de ingang van gebouwen, riskeren mensen een boete die dubbel zo hoog is als het gemiddelde maandloon (2.212 GEL of 700 euro).¹¹⁶ Deze boetes bereiken volgens HRW niveaus die kenmerkend zijn voor strafrechtelijke aansprakelijkheid, maar omdat ze als administratieve overtredingen worden bestempeld, genieten de beschuldigten niet de waarborgen van een strafproces.¹¹⁷ De politie krijgt verder de bevoegdheid om iemand gedurende 48 uur aan te houden om te voorkomen dat de persoon opnieuw een administratieve overtreding begaat. Dit gaat volgens de Commissie van Venetië in tegen het wettelijke principe dat een persoon niet kan worden gestraft voor iets dat hij/zij niet heeft gedaan, tenzij het gaat om het voorkomen van een ernstig misdrijf. Daarnaast is er een nieuwe verplichting om de autoriteiten op de hoogte te brengen van elke publieke

¹¹⁰ Commissie van Venetië, 15/10/2025, p. 23, [url](#)

¹¹¹ OC Media, 30/10/2025, [url](#); AI, 03/10/2025, [url](#)

¹¹² RSF, 24/11/2025, [url](#)

¹¹³ OC Media, 30/10/2025, [url](#); HRW, 04/12/2025, [url](#)

¹¹⁴ Commissie van Venetië, 03/03/2025, [url](#); AI, 13/01/2025, [url](#)

¹¹⁵ AI, 13/01/2025, [url](#); HRW, 04/12/2025, [url](#)

¹¹⁶ HRW, 04/12/2025, [url](#); TIG, 04/11/2025, [url](#)

¹¹⁷ HRW, 04/12/2025, [url](#)

bijeenkomst of demonstratie, een maatregel die het recht op spontane bijeenkomsten in het gedrang brengt volgens TIG.¹¹⁸

In juli 2025 verscherpt GD de regels opnieuw. TIG ziet dit als een reactie op het feit dat voorgaande maatregelen de protestacties niet hebben stilgelegd en betogers hulp krijgen om de hoge boetes te betalen of ze weigeren te betalen en via een advocaat bezwaar indienen. De wetswijzigingen van juli 2025 voorzien een administratieve gevangenisstraf voor mensen die weigeren een boete te betalen, variërend van maximum 15 tot 30 dagen afhankelijk van de overtreding. Verder is het niet langer mogelijk om een boete of administratieve detentie aan te vechten bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, maar kan dit enkel bij de rechtbank.¹¹⁹

Bij de wetswijzigingen midden oktober 2025 worden boetes integraal geschrapt en vervangen door administratieve detentie bij een eerste overtreding, variërend van maximum 15 tot 60 dagen afhankelijk van de overtreding. Bij een volgende overtreding voorziet de Strafwet maximum een jaar gevangenisstraf, wat kan oplopen tot twee jaar als de persoon nogmaals een overtreding begaat. Organisatoren riskeren een maximumstraf van vier jaar bij herhaalde overtredingen met ernstige gevolgen.¹²⁰

De recentste wetswijzigingen in dit verband dateren van december 2025. Voortaan is het verboden om te protesteren in voetgangerszones, inclusief op het voetpad.¹²¹ Daarnaast moeten organisatoren geplande betogingen vooraf melden bij de politie. De ordediensten mogen bindende instructies geven over de locatie, vorm of route van een protest. Wie ze niet naleeft, riskeert administratieve detentie en, bij herhaling, strafrechtelijke vervolging.¹²² Het ministerie van Binnenlandse Zaken communiceert informatie over geplande protestacties op haar website, inclusief de verplichte instructies voor deelnemers. Protesten waarover niets is gepubliceerd, worden als illegaal beschouwd.¹²³

Nu boetes niet langer van toepassing zijn, riskeren deelnemers van protestacties 15 dagen administratieve detentie en organisatoren 20 dagen voor de volgende overtredingen:

- het bedekken van het gezicht met een masker tijdens een protestactie;
- het belemmeren van de doorgang van personen of verkeer;
- het bezitten van traangas, zenuw- of verlammingmiddelen en/of giftige stoffen;
- het opzetten van tijdelijke constructies (zoals tenten of podia);
- het gedeeltelijk of volledig blokkeren van een weg, indien de betoging – gelet op het aantal deelnemers – ook op een andere manier had kunnen plaatsvinden.¹²⁴

Op de volgende overtredingen staat een administratieve detentie van maximum 60 dagen:

- in het bezit zijn van vuurwapens, explosieven, brandbare of radioactieve stoffen, steekwapens of vuurwerk;
- in het bezit zijn van voorwerpen of stoffen die gebruikt kunnen worden om de gezondheid of het leven van deelnemers of anderen te schaden;

¹¹⁸ TIG, 04/11/2025, [url](#)

¹¹⁹ TIG, 04/11/2025, [url](#)

¹²⁰ TIG, 04/11/2025, [url](#); OC Media, 30/10/2025, [url](#)

¹²¹ OC Media (Gvazabzia M.), 23/01/2026, [url](#); Civil Georgia, 10/12/2025, [url](#); Civil Georgia, 25/12/2025, [url](#)

¹²² Civil Georgia, 25/12/2025, [url](#)

¹²³ OC Media, 04/02/2026, [url](#)

¹²⁴ TIG, 04/11/2025, [url](#)

- deelnemen aan een bijeenkomst of demonstratie die door het ministerie van Binnenlandse Zaken is verboden of beëindigd.¹²⁵

Ook andere protestgerelateerde inbreuken worden bestraft met 15 tot 60 dagen administratieve detentie zoals kleinschalig vandalisme, ongehoorzaamheid aan leden van de ordediensten en het beledigen van overheidsafgevaardigden.¹²⁶ Sinds oktober 2025 geldt dat wie drie keer de bevelen van de ordediensten negeert, tot een jaar gevangenisstraf riskeert, of twee jaar bij een herhaalde overtreding.¹²⁷

Enkel zwangere vrouwen, moeders van kinderen onder de twaalf, mensen met een ernstige beperking en minderjarigen kunnen voor de eerder genoemde overtredingen een boete krijgen in plaats van administratieve detentie. De boete kan oplopen tot 5.000 GEL (1.582 euro) voor deelnemers en tot 15.000 GEL (4.748 euro) voor organisatoren van protestacties.¹²⁸ Toch kunnen ook minderjarigen strafrechtelijk worden vervolgd en veroordeeld tot één jaar correctionele arbeid, of tot één jaar gevangenisstraf als de persoon in kwestie herhaaldelijk een van de eerder genoemde administratieve overtredingen begaat.¹²⁹

HRW schrijft in november 2025 dat veroordelingen vaak steunen op onvoldoende bewijs voor strafbaar gedrag. In veel gevallen worden demonstranten geïdentificeerd aan de hand van camerabeelden en gezichtsherkenningstechnologie. Agenten die instaan voor de identificatie van betogers worden vrijwel nooit ondervraagd in de rechtbank. De betrokken advocaten noemen de opgelegde sancties disproportioneel, niet alleen ten opzichte van de vermeende overtreding, maar ook tegenover het inkomen van de gedupeerden. HRW argumenteert dat Georgië als partij bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) verplicht is om de vrijheid van meningsuiting en het recht op vreedzame vergadering te beschermen. Beperkingen zijn alleen toegestaan als ze wettig, noodzakelijk en proportioneel zijn. Die waarborgen moeten ervoor zorgen dat mensen zonder vrees voor misbruik door de politie, willekeurige arrestaties of buitensporige sancties aan het openbare leven kunnen deelnemen. Het Verdrag verplicht Georgië ook om strafrechtelijke procedurele waarborgen toe te passen op elke overtreding die in wezen strafrechtelijk van aard is, zelfs als die nationaal als administratief wordt bestempeld. Daarbij moet worden gekeken naar de aard van de overtreding en de zwaarte van de mogelijke sanctie. Deze voorschriften moeten voorkomen dat autoriteiten hun verplichtingen inzake een eerlijk proces omzeilen en dat legitiem gedrag wordt gecriminaliseerd om het te onderdrukken. Recente wetwijzigingen zorgen ervoor dat Georgië ver onder de EVRM-normen blijft.¹³⁰

Kort na de wetwijzigingen in december 2025 ontvangen meer dan twintig demonstranten een dagvaarding wegens betogen op het voetpad.¹³¹ Eind januari 2026 krijgen de eerste betogers hiervoor een administratieve gevangenisstraf, van wie drie worden veroordeeld tot vier dagen detentie en twee tot vijf dagen. Twee anderen krijgen een mondelinge waarschuwing. Nog anderen riskeren strafrechtelijke vervolging wegens eerdere administratieve overtredingen.¹³² Daarnaast zijn er sinds de recentste wetwijzigingen meldingen van administratieve processen-verbaal, uitgereikt aan deelnemers van als illegaal bestempelde betogingen, met name protesten waarover het ministerie van Binnenlandse Zaken geen informatie had gepubliceerd.¹³³

¹²⁵ TIG, 04/11/2025, [url](#)

¹²⁶ HRW, 04/12/2025, [url](#)

¹²⁷ OC Media, 30/10/2025, [url](#); TIG, 04/11/2025, [url](#)

¹²⁸ Civil Georgia, 16/10/2025, [url](#)

¹²⁹ TIG, 04/11/2025, [url](#)

¹³⁰ HRW, 04/12/2025, [url](#)

¹³¹ Civil Georgia, 31/12/2025, [url](#); Civil Georgia, 24/12/2025, [url](#); Civil Georgia, 25/12/2025, [url](#)

¹³² OC Media (Gvazabia M.), 23/01/2026, [url](#)

¹³³ OC Media, 04/02/2026, [url](#)

Wat betreft het verbod om het gezicht te bedekken, merkt TIG op dat betogers dit doorgaans doen om hun veiligheid en gezondheid te beschermen wanneer de politie traangas of andere middelen inzet. Volgens TIG werden mensen tijdens vreedzame protestacties effectief aangehouden en beboet voor het dragen van een mondkapje of sjaal.¹³⁴

Beschikbare cijfergegevens over het aantal administratieve sancties in het kader van de protestacties, komen aan bod in hoofdstuk [3. Protestacties 2026-2026](#). Concrete maatregelen tegen specifieke groepen worden toegelicht in hoofdstuk [4. Acties tegen opposanten](#).

2.2. Beschermingsmechanismen

2.2.1. Veiligheidsdiensten

2.2.1.1. Algemene werking

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en de staatsveiligheidsdienst (State Security Service of Georgia, SSSG) zijn verantwoordelijk voor de wetshandhaving en de handhaving van de openbare orde in Georgië.¹³⁵ Verschillende politiediensten vallen onder het ministerie van Binnenlandse Zaken. De patrouillepolitie is de zichtbaarste politiedienst vanwege haar gemarkeerde voertuigen. De veiligheidspolitie is hoofdzakelijk aanwezig in steden en wordt ingezet aan overheidsgebouwen en op toeristische plaatsen. Het Special Tasks Department is bevoegd voor oproerbeheersing, bijvoorbeeld tijdens protestacties, en voor grensbeveiliging aan de administratieve grens met Zuid-Ossetië en Abchazië. De criminele politie onderzoekt ernstige misdrijven, maar kan in minder dichtbevolkte regio's ook optreden als eersteresponsteam, vergelijkbaar met de patrouillepolitie. Hoewel er vooruitgang is op het gebied van professionalisering van de politiediensten, aldus de Overseas Security Advisory Council (OSAC) van het USDOS, blijft verdere inzet nodig om criminaliteit effectief te voorkomen en incidenten grondig te onderzoeken.¹³⁶ De staatsveiligheidsdienst is de nationale inlichtingendienst en is verantwoordelijk voor contraspionage, terrorisme en corruptiebestrijding.¹³⁷

De SSSG dient volgens meerdere bronnen de belangen van GD. Wanneer vanaf mei 2025 ook de binnenlandse inlichtingendienst onder het toezicht van de SSSG wordt geplaatst, wordt gevreesd dat de dienst de bijkomende middelen zal inzetten om regeringscritici te monitoren in plaats van zich te ontfemen over daadwerkelijke dreigingen.¹³⁸

Cedoca nam in maart en april 2026 telefonisch contact op met verschillende lokale experts en vroeg hen naar de toegankelijkheid en het algemeen functioneren van de politie, waaronder in het geval van interpersoonlijke conflicten. Hierbij ging Cedoca na of het handelen van de politie kan worden beïnvloed indien een van de betrokken partijen gelinkt is aan de oppositie, aan de regerende partij of banden heeft binnen de politie zelf.

Op de vraag of de politie doorgaans optreedt wanneer ze gecontacteerd wordt in het geval van een interpersoonlijk conflict, reageert expert 1 dat zij niet op uniforme wijze optreden. Afhankelijk van de situatie, wordt gehandeld op basis van instructies van hogerhand. Bij kleinschalige criminaliteit, zoals diefstal of inbraak, blijven burgers een beroep doen op de politie, waarna deze administratieve handelingen verricht en beperkt onderzoek uitvoert. Verder wijst expert 1 op een afgenomen vertrouwen in de politie. Toch bestaan er verschillen tussen politiediensten. Zo is de patrouillepolitie

¹³⁴ TIG, 04/11/2025, [url](#)

¹³⁵ USDOS, 12/04/2022, p. 1, [url](#)

¹³⁶ OSAC, 10/03/2025, pp. 5-6, [url](#)

¹³⁷ Civil Georgia, 20/05/2025, [url](#); OC Media (Gvazdabia M.), 20/05/2025, [url](#); Jam News, 30/04/2025, [url](#)

¹³⁸ Civil Georgia, 20/05/2025, [url](#); OC Media, 30/10/2025, [url](#); GeoPolitics (Gvineria S.), 08/11/2025, [url](#)

zichtbaarder en beter opgeleid in de omgang met burgers, terwijl de criminele politie, hoofdzakelijk in de regio's, vaker als agressief en intimiderend wordt ervaren.¹³⁹ Ook expert 2 stelt dat "If it is not related to politics or the protests, they will intervene and are generally active and effective".¹⁴⁰ Expert 3 bevestigt dat de politie doorgaans optreedt in het geval van een interpersoonlijk conflict. In het geval van een politieke dissident, kan de reactie trager zijn of uitblijven en is bescherming niet gegarandeerd:

"I have not really seen situations in which they did not interfere. When they are called, they usually come when there is an interpersonal conflict. It is, however, difficult to say how well protected they are. We haven't done any research about that. The general idea is probably that they are protected, at least when they are not a political dissident. If you are a political dissident and you call the police, it might take a few hours before they show up, or sometimes they may not show up at all."¹⁴¹

Op de vraag of het feit dat iemand banden heeft met de oppositie een invloed kan hebben op het handelen van de politie en de mogelijkheid om bescherming te krijgen, reageren de experts als volgt:

Expert 1: "I have not heard of such cases but it makes sense that a member of an opposition party would be reluctant to go to the police because of mistrust."¹⁴²

Expert 2: "If it is unrelated to politics, I would assume police would still be effective in such cases."¹⁴³

Op de vraag of banden met de regerende partij het handelen van de politie kunnen beïnvloeden, reageren de experts bevestigend. Hun volledige antwoorden hierop zijn:

Expert 1: "This has been ongoing for years. If you have connections, you are probably not going to be found guilty of breaching the peace or other charges."¹⁴⁴

Expert 2: "The approach and the outcome would be totally different."¹⁴⁵

Op de vraag of persoonlijke connecties de reactie van de politie kunnen beïnvloeden, reageren de experts dat deze mogelijkheid bestaat indien het iemand hooggeplaatst is binnen de politie. De antwoorden van de experts op deze vraag zijn:

¹³⁹ "Apart from their actions during protests, do the police typically intervene when contacted in cases of interpersonal conflicts?"

Some officers still try to perform their duties in everyday matters, but there is no uniform approach. There have been some gang-related activities recently, even in the courtyards of the city court, but police officers present were reluctant to intervene. Their intervention is increasingly dependent on instructions from above. Without instructions from above, they don't intervene on their own.

In case of low policing issues, like theft and burglary, people continue to call the police. The police perform their administrative duties, open a case file and do some investigations on the surface. The police know that they do not have the general public trust they once had, but they claim they are still serving Georgia and the people and are just doing their job.

The patrol police is more visible with their high visibility vests and recognizable cars. They have received more training on how to act with the general public and are generally more restrained. Criminal police tend to be more aggressive and intimidating, especially in the regions." Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

¹⁴⁰ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

¹⁴¹ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

¹⁴² Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

¹⁴³ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

¹⁴⁴ Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

¹⁴⁵ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

Expert 1: "Unfortunately this happens, but the person would need to be connected with a very high-level police officer, like a police chief."¹⁴⁶

Expert 2: "I have not heard of such cases. This might happen, but when it comes to effectiveness, and the other side is related to the government, then the political influence would outweigh personal connections within the police."¹⁴⁷

2.2.1.2. Klachten tegen de veiligheidsdiensten

In Georgië zijn verschillende instanties bevoegd voor onderzoek naar klachten over leden van de veiligheidsdiensten. Voor klachten over de houding van politieagenten kunnen burgers terecht bij de Algemene Inspectie. Deze dienst kan disciplinaire sancties treffen tegen politieagenten. Klachten over gevangenispersoneel worden onderzocht door de monitoringunit van de Special Penitentiary Service.¹⁴⁸ Tussen 1 maart 2022 en 30 juni 2025 is de Special Investigation Service (SIS) bevoegd voor onderzoek naar klachten over mishandeling, marteling, onmenselijke of vernederende behandeling door leden van de veiligheidsdiensten. Na de afschaffing van de SIS op 1 juli 2025 worden deze onderzoeksbevoegdheden doorgeschoven naar het openbaar ministerie.¹⁴⁹ Het Openbaar Ministerie heeft als enige het mandaat om te beslissen om een strafzaak op te starten tegen leden van de ordehandhaving.¹⁵⁰

De Algemene Inspectie is bereikbaar via het nummer 126. De meeste burgers zijn op de hoogte van het bestaan van deze dienst¹⁵¹, maar volgens verschillende contactpersonen heeft het geen zin om hen te contacteren.¹⁵² In de meeste situaties neemt deze dienst contact op met de getroffen persoon en de betrokken politieagent en wordt er een onderzoek opgestart, maar vaak is er ontevredenheid over het resultaat.¹⁵³ De Public Defender geeft aan dat de Algemene Inspectie na de ondervraging van de betrokkenen meestal besluit dat er geen sprake is van een overtreding.¹⁵⁴ In het jaarrapport over 2024 stelt de Public Defender vast dat de dienst geen disciplinaire maatregelen heeft getroffen tegen politieagenten, ondanks meerdere klachten over onrechtmatig optreden en verbale agressie. Verder schiet de dienst tekort in het nakomen van zijn verplichtingen en zijn de onderzoeken vaak onvoldoende onderbouwd, mede door het gebrek aan objectief bewijsmateriaal.¹⁵⁵

De SIS krijgt doorheen de jaren veel kritiek wegens een gebrek aan onafhankelijkheid en nalatigheid. Ondanks honderden meldingen van politiegeweld tijdens de massaprotesten in 2024-2025, is de SIS er niet in geslaagd de verantwoordelijken te identificeren of te vervolgen.¹⁵⁶ Volgens GYLA heeft de dienst door nalatigheid bijgedragen tot politiegeweld en straffeloosheid. De afschaffing van de dienst toont volgens GYLA aan dat GD niet de intentie heeft om politiegeweld te onderzoeken. Hoewel de EC en de CoE Georgië oproepen om de onderzoeksbevoegdheden van de SIS los te koppelen van het Openbaar Ministerie om de onafhankelijkheid van de dienst te waarborgen, doet GD het tegenovergestelde.¹⁵⁷ Het SJC merkt nog op dat de voorganger van de SIS, de State Inspector's Service, eind 2021 abrupt werd opgedoekt, net omdat de instantie zoveel onafhankelijkheid genoot.

¹⁴⁶ Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

¹⁴⁷ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

¹⁴⁸ Public Defender of Georgia, 24/05/2024, pp. 59-63, [url](#); Public Defender of Georgia, 06/07/2022, pp. 47-50, [url](#)

¹⁴⁹ SJC, 21/07/2025, [url](#)

¹⁵⁰ Public Defender of Georgia, 06/07/2022, pp. 47-50, [url](#); Council of Europe – CPT, 16/06/2022, p. 5, [url](#)

¹⁵¹ Vertegenwoordigers van een internationale organisatie in Georgië, gesprek, Tbilisi, 25/10/2022

¹⁵² Afgevaardigde van een lokale mensenrechtenorganisatie 1, gesprek, Tbilisi, 27/10/2022

¹⁵³ Vertegenwoordigers van een internationale organisatie in Georgië, gesprek, Tbilisi, 25/10/2022

¹⁵⁴ Afgevaardigde van de Public Defender of Georgia, gesprek, Tbilisi, 25/10/2022

¹⁵⁵ Public Defender of Georgia, 12/09/2025, pp. 60, 63, [url](#); Public Defender of Georgia, 24/05/2024, pp. 62-63, [url](#)

¹⁵⁶ Civil Georgia, 19/05/2025, [url](#); SJC, 21/07/2025, [url](#); TIG, 22/07/2025, [url](#)

¹⁵⁷ GYLA, 23/05/2025, [url](#)

Het SJC noemt de afschaffing van de SIS in 2025 zorgwekkend en meent dat de autoriteiten hiermee het signaal geven dat zij niet langer de intentie hebben om misdrijven gepleegd door leden van de veiligheidsdiensten te onderzoeken.¹⁵⁸

In 2024 heeft de SIS een onderzoek geopend naar 140 strafrechtelijke inbreuken aangaande fysiek of psychologisch geweld door medewerkers van het ministerie van Binnenlandse Zaken. In twee van deze gevallen heeft het Openbaar Ministerie een strafzaak geopend. Op eigen initiatief heeft het Openbaar Ministerie in 2024 geen enkel onderzoek geopend naar mishandeling door leden van de veiligheidsdiensten. Het heeft wel strafzaken opgestart tegen zes medewerkers van het ministerie van Binnenlandse Zaken. De Public Defender merkt hierbij op dat een strafrechtelijk onderzoek doorgaans wordt opgestart op grond van wetsartikelen inzake machtsmisbruik in plaats van marteling. Een andere vaststelling is dat het Openbaar Ministerie er onredelijk lang over doet om meldingen over misdrijven door politieagenten te onderzoeken en te beslissen of er nood is aan verder onderzoek.¹⁵⁹ Over het jaar 2023 merkt de Public Defender op dat het Openbaar Ministerie het strafrechtelijk onderzoek in tientallen zaken heeft beëindigd zonder de verantwoordelijken voor het gerecht te brengen. In vijf strafzaken heeft het Openbaar Ministerie het initiatief genomen om een onderzoek te starten.¹⁶⁰

2.2.2. Gerecht

De Grondwet bekrachtigt de scheiding der machten. In de praktijk oefenen de wetgevende en uitvoerende macht volgens FH al jarenlang een aanzienlijke invloed uit op rechtbanken. Daarnaast ontbreekt het vaak aan transparantie en professionaliteit in gerechtelijke procedures. Een kleine groep rechters die bekend staat als de "juridische clan" heeft een grote controle over de rechterlijke macht. Het gaat over rechtbankvoorzitters en leden van de High Council of Justice (HCoJ), het hoogste controleorgaan binnen justitie.¹⁶¹

De wet waarborgt het recht op een eerlijk en openbaar proces, maar in de praktijk worden bijbehorende garanties niet altijd nageleefd, zo stelt FH. Problemen in de rechtsgang hebben volgens FH te maken met administratieve vertragingen in gerechtelijke procedures, schendingen van het vermoeden van onschuld, het niet naleven van regels rond detentie en verhoor en situaties waarin arrestanten geen toegang krijgen tot een advocaat. De voorbije jaren zijn verschillende regeringstegenstanders vervolgd in zaken die als politiek gemotiveerd worden beschouwd.¹⁶² Ondanks de grondwettelijke garanties op onafhankelijke en onpartijdige rechtspraak zijn er indicaties van politieke inmenging en partijdigheid. Rechters zijn volgens het USDOS vatbaar voor politieke druk van binnen en buiten justitie in rechtszaken over politiek gevoelige onderwerpen of personen.¹⁶³

Problemen in het rechtswezen hebben volgens de Coalition for an Independent and Transparent Judiciary (CITJ), een groep lokale ngo's, te maken met de impact van de macht van de HCoJ op de onafhankelijkheid van individuele rechters, de manipulatie van het verdeelsysteem van rechtszaken, een gebrek aan transparantie van de activiteiten van de HCoJ en tekortkomingen in het selectieproces van rechters en voorzitters van rechtbanken door de HCoJ.¹⁶⁴ Een ander blijvend probleem volgens het USDOS is de overplaatsing van rechters van de ene naar de andere rechtbank.¹⁶⁵ Intussen zorgt

¹⁵⁸ SJC, 21/07/2025, [url](#)

¹⁵⁹ Public Defender of Georgia, 12/09/2025, pp. 59-60, [url](#)

¹⁶⁰ Public Defender of Georgia, 24/05/2024, pp. 60, 62, [url](#)

¹⁶¹ FH, 26/02/2025, [url](#); FH, 29/02/2024, [url](#)

¹⁶² FH, 26/02/2025, [url](#)

¹⁶³ USDOS, 15/03/2024, p. 13, [url](#); USDOS, 21/03/2023, p. 12, [url](#)

¹⁶⁴ USDOS, 15/03/2024, pp. 13-14, [url](#); CITJ, 19/05/2023, pp. 21, 24, 42, [url](#)

¹⁶⁵ USDOS, 15/03/2024, pp. 13-14, [url](#)

een geautomatiseerd systeem voor de willekeurige toedeling van rechtszaken. Toch zijn er volgens de EC bijkomende inspanningen nodig om het rechtssysteem te digitaliseren.¹⁶⁶

Een van de belangrijkste voorwaarden om lid te mogen worden van de EU is een grondige hervorming van het rechtssysteem, in het bijzonder van de HCoJ.¹⁶⁷ Daarnaast staan ook de hervorming van het Hooggerechtshof en het Openbaar Ministerie hoog op de agenda in het kader van het EU-toetredingsproces.¹⁶⁸ Het EC-uitbreidingsverslag over Georgië, gepubliceerd op 30 oktober 2024, spreekt van voorbereidingen wat betreft hervormingen van het rechtswezen. Tegelijkertijd zijn er negatieve ontwikkelingen, waaronder nieuwe benoemingen in verschillende rechterlijke instanties die de onafhankelijkheid en integriteit van het rechtssysteem verder aantasten.¹⁶⁹ In het recentste uitbreidingsverslag van 4 november 2025 concludeert de EC dat verschillende wetswijzigingen doorgevoerd in 2025 zorgen voor een verdere achteruitgang van de onafhankelijkheid, transparantie en integriteit van het rechtssysteem.¹⁷⁰

Wanneer alle beroepsmogelijkheden in Georgië zijn uitgeput, kan men zich wenden tot het EHRM.¹⁷¹ Het naleven van en proactief rekening houden met EHRM-vonnissen is één van de twaalf EU-aanbevelingen en is volgens Open Society Georgia Foundation (OSGF) volledig geïmplementeerd in 2023.¹⁷² Eind 2025 stelt de EC dat de implementatie van EHRM-vonnissen ontoereikend is. Tussen september 2024 en september 2025 heeft het EHRM acht vonnissen geveld tegen de Georgische staat. EVRM-schendingen hebben hoofdzakelijk betrekking op de duur van gerechtelijke procedures, het recht op leven, het recht op een eerlijk proces, het verbod op foltering, het recht op eerbiediging van privé- en familielevens, het verbod op discriminatie en de vrijheid van gedachte, geweten en religie.¹⁷³

Gevraagd naar de kans op een succesvolle uitkomst tijdens een beroepsprocedure, antwoorden de experts dat rechters doorgaans het besluit van de rechtbank in eerste aanleg volgen. Hierna kan de zaak voor het EHRM worden gebracht:

Expert 1: "These appeal procedures are a way to buy time, but they have not been successful. The court of appeal consistently upholds the decisions of lower courts and does not overturn them. Another reason for appealing is to exhaust domestic remedies, allowing the case to be brought later to the European Court of Human Rights in Strasbourg."¹⁷⁴

Expert 2: "There may be some successful appeals, but I am not aware of any specific cases. In general, the Court of Appeal tends to uphold the decisions of the first-instance courts. In these appeal proceedings, oral hearings are not mandatory, and in the vast majority of cases, the appellate court follows the decisions made at first instance."¹⁷⁵

Expert 3: "It really does not matter whether you go to the court of appeal or to the city courts. At this point, the judiciary is completely under state capture.

In practice, the appeal process works in a way that cases are repeatedly assigned to the same judges. These judges interpret the law in whatever way suits the outcome. In their decisions, they

¹⁶⁶ EC, 04/11/2025, p. 30, [url](#)

¹⁶⁷ FH, 09/04/2024, [url](#)

¹⁶⁸ EC, 30/10/2024, pp. 5-6, [url](#)

¹⁶⁹ EC, 30/10/2024, p. 6, [url](#)

¹⁷⁰ EC, 04/11/2025, pp. 26-28, [url](#)

¹⁷¹ USDOS, 21/03/2023, p. 18, [url](#)

¹⁷² OSGF, 15/09/2023, p. 30, [url](#)

¹⁷³ EC, 04/11/2025, p. 33, [url](#)

¹⁷⁴ Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

¹⁷⁵ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

often cite the case law of the European Court of Human Rights to support their reasoning, but they do so without accurately reflecting what those cases were actually about.

There have been instances where, under the same factual circumstances, the European Court of Human Rights found a violation of freedom of assembly, yet the domestic courts use those very arguments to justify restrictions in situations that are far less disruptive or less intrusive in everyday life."¹⁷⁶

2.2.3. Rechtsbijstand

Elke persoon heeft het recht om te worden bijgestaan door een advocaat naar keuze of krijgt een advocaat toegewezen indien hij/zij onvermogen is.¹⁷⁷

Sinds 2007 kan elke Georgische burger voor gratis juridisch advies terecht bij de Legal Aid Service (LAS). De Georgische autoriteiten financieren deze dienst en het United Nations Development Programme (UNDP) en de EU ondersteunen deze dienst. Kwetsbare personen kunnen een beroep doen op de LAS voor gratis rechtsbijstand en vertegenwoordiging voor de rechtbank.¹⁷⁸ Mensen die recht hebben op een sociale uitkering komen in aanmerking voor gratis LAS-rechtsbijstand. Daarnaast hebben ook andere personen recht op gratis rechtsbijstand: minderjarigen, jongvolwassenen (18-21 jaar) in strafzaken, mensen met een beperking, onbemiddelden in strafzaken, slachtoffers van huiselijk geweld of geweld tegen vrouwen en asielzoekers.¹⁷⁹ Voor gerechtigden is het volgens een vertegenwoordiger van de Public Defender doorgaans eenvoudig om deze gratis rechtsbijstand te verkrijgen.¹⁸⁰

De LAS heeft achttien kantoren voor juridische bijstand en 42 consultatiecentra verspreid over het land en is telefonisch en via chatboxen bereikbaar.¹⁸¹ Naast bewustmakingscampagnes in de verschillende regio's, gebruikt de LAS socialemediakanalen zoals Facebook, Twitter en YouTube om de bevolking te informeren over haar dienstverlening. In 2024 beantwoordt de dienst meer dan 30.000 juridische vragen via Facebook Messenger.¹⁸²

2.2.4. Ombudsman

Naast de rechtbanken kunnen burgers zich wenden tot de Public Defender of ombudsdienst. Het mandaat van deze instantie bestaat erin om op te volgen of mensenrechten worden nageleefd en om beschuldigingen van mensenrechtenschendingen en discriminatie te onderzoeken. De Public Defender is niet bevoegd om gerapporteerde of zelf waargenomen inbreuken te vervolgen, maar kan acties aanbevelen. De regering wordt geacht er gevolg aan te geven. De Public Defender behoudt het recht om niet-bindende aanbevelingen te geven aan de wethandhavingsinstanties. Ngo's beschouwen de Public Defender als het meest objectieve regeringsorgaan op het gebied van mensenrechten.¹⁸³ De Public Defender heeft een hoofdkantoor in Tbilisi en negen regionale kantoren.¹⁸⁴

¹⁷⁶ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

¹⁷⁷ *Civil Procedure Code of Georgia*, 14/11/1997 (laatste amendementen op 09/09/2022), [url](#); USDOS, 15/03/2024, pp. 10-11, [url](#); USDOS, 21/03/2023, p. 10, [url](#)

¹⁷⁸ CoE, 30/09/2022, p. 14, [url](#); UNDP, 28/06/2018, [url](#)

¹⁷⁹ Vertegenwoordigers van een internationale organisatie in Georgië, gesprek, Tbilisi, 25/10/2022

¹⁸⁰ Afgevaardigde van de Public Defender of Georgia, gesprek, Tbilisi, 25/10/2022

¹⁸¹ Legal Aid Service, s.d., [url](#); GREVIO-CoE, 25/09/2025, p. 80, [url](#)

¹⁸² GREVIO-CoE, 25/09/2025, p. 80, [url](#)

¹⁸³ USDOS, 15/03/2024, p. 46, [url](#); USDOS, 21/03/2023, p. 38, [url](#)

¹⁸⁴ Public Defender of Georgia, s.d., [url](#)

Op 7 maart 2023 selecteert het parlement met inspraak van de oppositie, maar zonder rekening te houden met de door middenveldorganisaties voorgestelde kandidaten, een nieuwe ombudsman: Levan Ioseliani. Hij zetelt op het moment van zijn aanstelling in het parlement voor de partij Citizens. Hoewel niet alle voorwaarden wat betreft de selectie(procedure) zijn nageleefd, beschouwt de EC deze aanbeveling als grotendeels geïmplementeerd. Het personeel van de Public Defender is zo goed als ongewijzigd gebleven en blijft volgens OSGF efficiënt werken.¹⁸⁵ De EC stelt dat de Public Defender cruciaal blijft omdat deze instantie erop toeziet dat de mensenrechten worden gerespecteerd.¹⁸⁶ In het uitbreidingsrapport van november 2025 stelt de EC dat de Public Defender zijn mandaat over het algemeen naar behoren uitvoert, zij het selectief. Een beperkt aantal aanbevelingen (56 %) wordt (gedeeltelijk) geïmplementeerd.¹⁸⁷

2.2.5. Niet-gouvernementele mensenrechtenorganisaties

Tot en met 2023 schrijft het USDOS in het jaarlijkse mensenrechtenrapport over Georgië dat ngo's doorgaans zonder beperkingen werken, mensenrechtenkwesaties onderzoeken en hun bevindingen hierover publiceren.¹⁸⁸ In die periode worden bepaalde ngo's betrokken bij beleidsvraagstukken, terwijl andere te maken hebben met politieke druk, voornamelijk in de vorm van openlijke kritiek door regeringsafgevaardigden.¹⁸⁹ Wanneer de wet inzake buitenlandse agenten in april 2024 in werking treedt, en de autoriteiten in de maanden die volgen nog meer repressieve wetten aannemen zoals de FARA en de verstrengde Subsidiewet (zie supra), neemt de druk op middenveldorganisaties aanzienlijk toe.¹⁹⁰ Ook de bestuursleden en medewerkers van ngo's die de autoriteiten regelmatig bekritisieren liggen steeds vaker onder vuur.¹⁹¹

Middenveldorganisaties werken volgens GYLA momenteel onder de moeilijkste omstandigheden sinds de onafhankelijkheid van Georgië. Repressieve wetten en maatregelen zorgen ervoor dat een aanzienlijk aantal ngo's hun activiteiten aanzienlijk hebben teruggedroefd of stopgezet. Het risico op strafrechtelijke vervolging voert de druk verder op.¹⁹² Tegen eind 2025 moeten 34 ngo's hun activiteiten stopzetten terwijl 74 anderen hun activiteiten aanzienlijk verminderen. Nog 12 andere zijn volgens GYLA van plan om hun werking binnenkort stil te leggen. Dit vooral uit vrees voor sancties, verminderde financiering en de onmogelijkheid om samen te werken met overheidsinstanties.¹⁹³

Van het Human Rights House Tbilisi (HRH), Shame Movement en drie andere ngo's worden de bankrekeningen in maart 2025 bevroren in het kader van een strafrechtelijk onderzoek.¹⁹⁴ In mei 2025 zet HRH haar werking stop.¹⁹⁵ In augustus 2025 worden de rekeningen van zeven¹⁹⁶ andere ngo's bevroren. Ze worden beschuldigd van sabotage, steun aan een buitenlandse organisatie bij vijandige activiteiten en het financieren van handelingen tegen de grondwettelijke orde en nationale veiligheid. Het feit dat de ngo's donaties uit het buitenland gebruikten om, onder andere, gezichtsmaskers aan te kopen, de boetes van betogers te betalen en rechtsbijstand te verlenen aan arrestanten, beschouwen de autoriteiten op grond van de FARA als onrechtmatige sponsoring van

¹⁸⁵ OSGF, 15/09/2023, p. 31, [url](#)

¹⁸⁶ EC, 30/10/2024, p. 6, [url](#); EC, 05/11/2025, p. 26, [url](#)

¹⁸⁷ EC, 05/11/2025, p. 26, [url](#)

¹⁸⁸ USDOS, 15/03/2024, p. 46, [url](#); USDOS, 21/03/2023, p. 37, [url](#); USDOS, 12/04/2022, p. 58, [url](#)

¹⁸⁹ FH, 29/02/2024, [url](#); FH, 09/03/2023, [url](#)

¹⁹⁰ FH, 26/02/2025, [url](#); HRW, 04/02/2026, [url](#)

¹⁹¹ OC Media (Gvazabia M.), 17/04/2025, [url](#)

¹⁹² Civil Georgia, 14/03/2026, [url](#)

¹⁹³ GYLA, 10/12/2025, pp. 10-11, [url](#)

¹⁹⁴ AI, 10/09/2025, [url](#); HRH, 01/10/2025, [url](#); Civil Georgia, 23/06/2025, [url](#)

¹⁹⁵ HRH, 01/10/2025, [url](#)

¹⁹⁶ ISFED, Institute for Development of Freedom of Information (IDFI), Sapari, SJC, Georgian Democracy Initiative (GDI), Civil Society Foundation (CSF) en Democracy Defenders: AI, 10/09/2025, [url](#); Civil Georgia, 27/08/2025, [url](#)

politieke activiteiten.¹⁹⁷ Daarnaast hebben volgens GYLA meer dan 80 ngo's en persagentschappen tegen september 2025 een inspectieverzoek ontvangen van het ACB in het kader van de Subsidiewet. Zij reageerden hierop via een schriftelijke mededeling dat het verzoek onwettig is en stapten naar de rechtbank. Het gerecht, zowel in eerste aanleg als in beroep, gaf het ACB gelijk om de organisaties aan een inspectie te onderwerpen.¹⁹⁸

In september 2025 bekritisieren onder andere de EU, HRW en AI de manier waarop de autoriteiten het middenveld trachten te elimineren aan de hand van repressieve wetten en strafrechtelijke procedures.¹⁹⁹ Wanneer het parlement in maart 2026 bijkomende verstrengingen aan de Subsidiewet goedkeurt, uiten de EU, de OVSE en verschillende EU-lidstaten, wederom hun bezorgdheid over de impact hiervan op het middenveld, mensenrechtenactivisten, experts en andere actoren die hierbij geïmpliceerd worden.²⁰⁰

Tal van mensenrechtenorganisaties verlenen gratis rechtsbijstand, maar ook deze diensten komen in 2025-2026 in het gedrang door de repressieve wetgeving. Eind 2024 richten ngo's een gezamenlijk netwerk op voor rechtshulp, het Legal Aid Network.²⁰¹ Gearresteerden en/of hun familieleden kunnen terecht bij een hotline, beheerd door ngo's. Deze proberen te achterhalen waar de arrestanten worden vastgehouden, hun familie te verwittigen en ervoor te zorgen dat er snel een advocaat wordt aangesteld.²⁰² Volgens GYLA heeft het netwerk tussen 19 november 2024 en 10 september 2025 meer dan 8.500 oproepen ontvangen op zijn hulplijn. Tegen zo'n 2.000 personen zijn administratieve procedures opgestart in het kader van betogingen. Juristen van het netwerk hebben in dezelfde periode bijna 1.400 personen bijgestaan om administratieve sancties aan te vechten. Van de 544 personen die administratief zijn aangehouden, hebben advocaten van het netwerk 458 personen in detentie kunnen bezoeken. Deze statistieken zijn volgens GYLA enkel gebaseerd op haar eigen data aangezien het ministerie van Binnenlandse Zaken niet ingaat op vragen naar statistische gegevens over administratieve procedures.²⁰³

GYLA is een van de organisaties die het langst bestaat in Georgië en die de meeste mensen bijstaat in juridische procedures. Toch kondigt ook GYLA op 14 maart 2026 aan tijdelijk geen gratis rechtsbijstand meer te verlenen. De ngo schakelt over op crisismodus en zal enkel juridische bijstand voorzien in strategische zaken.²⁰⁴ In politiek gevoelige zaken, zoals arrestaties van activisten, is de kans groter dat ngo's rechtsbijstand verlenen aangezien privé-advocaten dit risico liever niet nemen.²⁰⁵ Ngo's zoals GYLA, TIG en het HRH (althans tot de sluiting in mei 2025)²⁰⁶ verlenen juridische bijstand aan tegenstanders van de regering en critici en vertegenwoordigen hen in de rechtbank.²⁰⁷ In oktober 2022 licht een vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie toe dat ngo's een zaak publiek kunnen maken en toegang hebben tot bepaalde rechtsmiddelen waarop begunstigden anders geen beroep zouden kunnen doen. Op deze manier kan de tussenkomst van ngo's een verschil betekenen. Toch is dit niet altijd een garantie op succes.²⁰⁸

¹⁹⁷ AI, 10/09/2025, [url](#); HRH, 01/10/2025, [url](#); Civil Georgia, 23/06/2025, [url](#); Civil Georgia, 27/08/2025, [url](#); Civil Georgia, 12/01/2026, [url](#); GYLA, 10/12/2025, p. 9, [url](#)

¹⁹⁸ GYLA, 10/12/2025, p. 9, [url](#)

¹⁹⁹ HRW, 10/09/2025, [url](#); AI, 10/09/2025, [url](#)

²⁰⁰ Civil Georgia, 07/03/2026, [url](#)

²⁰¹ Civil Georgia, 13/10/2025, [url](#); GYLA, 26/12/2024, p. 26, [url](#); GYLA, 10/12/2025, p. 17, [url](#)

²⁰² Interpress News, 30/11/2024, [url](#)

²⁰³ GYLA, 10/12/2025, p. 17, [url](#)

²⁰⁴ OC Media (Bardouka Y.), 16/03/2026, [url](#); Civil Georgia, 14/03/2026, [url](#)

²⁰⁵ Afgevaardigde van een lokale mensenrechtenorganisatie 2, gesprek, Tbilisi, 24/10/2022

²⁰⁶ HRH, 01/10/2026, [url](#)

²⁰⁷ Vertegenwoordigers van een internationale organisatie, gesprek, Tbilisi, 24/10/2022

²⁰⁸ Afgevaardigde van een lokale mensenrechtenorganisatie 1, gesprek, Tbilisi, 27/10/2022

Cedoca vroeg verschillende experts in maart en april 2026 naar de mogelijkheid voor opposanten om een advocaat te vinden om zich in de rechtbank te laten vertegenwoordigen. Expert 1 bevestigt dat ngo's, ondanks uitdagingen, juridische bijstand verlenen en administratieve sancties in het kader van de protestacties aanvechten in beroep:

"There are a couple of networks for legal aid, especially for the protests. Besides there are pro bono lawyers dealing with administrative cases. They accompany people to the courts and help them to write appeals. Criminal cases take far more time, money and energy. Changes in the Law on Grants have criminalized receiving foreign funds without the government's approval. It has become very challenging to provide legal aid, but so far nobody has been left without a lawyer. Because of this law it will become even harder to fundraise."²⁰⁹

Expert 2 stelt het volgende:

"I would not say that they can easily have access to legal counselling. Firstly, when an individual is arrested, there is generally a 6-8 hours period before someone knows where they are. It requires administrative procedures to find a detention center with a free space and to transfer the detained individual. Besides, there are some security checks and only after that, a lawyer can provide legal counselling. Before that, they are isolated with no access to a lawyer. This is a first technical restriction.

Another restriction is that previously, such legal counselling was mostly provided by civil society organizations offering free legal aid. Now, many of these organizations are facing severe restrictions, as well as shortages of staff and resources. Many of them have already closed. As a result, there are not many lawyers left who are willing to provide legal counselling.

I would say that even with such restrictive resources, those organisations remaining in the field, or lawyers previously working for human rights NGOs are still trying to do their best and, at least, to have a meeting with individuals arrested during protests. I have not heard that individuals who were arrested during protests were left alone. I am not sure if this will be the case for the long-term future, because there is a huge shortage of resources for human rights organizations."²¹⁰

Expert 3 geeft deze reactie:

"There are still some lawyers who may be able to help, and we ourselves continue to provide some pro bono legal assistance. However, this support is very limited. In most cases, people are forced to hire private lawyers, who are often very expensive and simply not affordable for everyone or for every case. The legal aid service has kind of seized. [...]

In fact, the majority of civil society organizations have completely shut down their operations. [...]

In administrative cases, it is possible to be left without legal representation, as having a lawyer is not mandatory and individuals may represent themselves. So far, we have managed to prevent this from happening.

In criminal cases, however, legal representation is compulsory. If a person cannot afford a lawyer, the state is required to provide a public defender for the duration of the criminal proceedings."²¹¹

²⁰⁹ Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

²¹⁰ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

²¹¹ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

3. Protestacties 2024-2026

In de eerste helft van 2024 vinden er grootschalige protestacties plaats tegen het wetsvoorstel inzake buitenlandse agenten. In tegenstelling tot in maart 2023, kunnen massale protestacties in 2024 de goedkeuring van deze wet niet tegenhouden.²¹² Sinds de omstrede parlementsverkiezingen van oktober 2024 en de uitspraak van de eerste minister over het bevriezen van het EU-toetredingsproces eind november 2024, vinden er in Tbilisi dagelijks protestacties plaats. Ook in andere steden wordt sindsdien regelmatig betoogd. Betogers vragen nieuwe verkiezingen en de vrijlating van politieke gevangenen.²¹³ Het aantal deelnemers varieert van enkele tienduizenden, hoofdzakelijk bij aanvang van de protesten en als reactie op bepaalde gebeurtenissen, tot enkele duizenden of honderden.²¹⁴ Begin oktober 2025, wanneer de protestacties al enkele maanden aanzienlijk zijn afgezwakt, roept de oppositie op om massaal op straat te komen om te protesteren tegen het GD-beleid op 4 oktober 2025, de dag van de lokale verkiezingen. Tienduizenden mensen gaan hierop in. Wanneer een kleine groep betogers het presidentieel paleis tracht te betreden, zet de politie waterkanonnen, pepper spray en traangas in. Er vinden verschillende gewelddadige aanvaringen plaats tussen de oproerpolitie en betogers. Na afloop spreekt de eerste minister van een mislukte staatsgreep, beraamd vanuit het buitenland. Hij kondigt aan de organisatoren en deelnemers streng te bestraffen.²¹⁵

Antiregeringsbetogingen blijven aanhouden ondanks intimidatiecampagnes, massale arrestaties en geweldsincidenten tegen betogers. In een interview met Meduza, een onafhankelijk Russisch perskanaal, licht een Georgische ex-diplomaat in november 2025 toe dat dit komt doordat de protesten gedragen worden door burgers uit alle lagen van de bevolking, en doorgaans niet georganiseerd worden door een politieke partij of leider. Heel wat mensen die gedurende enkele dagen of weken administratief zijn aangehouden, nemen na hun vrijlating opnieuw deel aan protestacties. Zij zien het als hun morele verplichting om te blijven streven naar Europese integratie en democratie en zich te verzetten tegen Russische invloed.²¹⁶

Als reactie op de aanhoudende protesten voert GD in 2024-2025 tal van wetswijzigingen door die administratieve overtredingen steeds zwaarder bestraffen (zie [2.1.6. Wet inzake bijeenkomsten en manifestaties](#)).²¹⁷ Ondanks deze repressieve maatregelen blijven protestacties dagelijks plaatsvinden, ook al is het aantal deelnemers tegenover eind 2024 - begin 2025 aanzienlijk afgenomen.²¹⁸

3.1. Geweld tegen betogers

3.1.1. Politiegeweld

Lokale en internationale organisaties, alsook het EP, uiten regelmatig kritiek op de manier waarop de autoriteiten vreedzame betogers, politieke opposanten en persmedewerkers hardhandig onderdrukken

²¹² Civil Georgia, 13/03/2023, [url](#); Civil Georgia, 12/03/2023, [url](#); FH, 29/02/2024, [url](#); DRI, 11/07/2024, pp. 18-22, [url](#); HRC, 13/09/2024, [url](#); GYLA, 07/06/2024, [url](#)

²¹³ Jam News, 08/01/2026, [url](#)

²¹⁴ Le Monde (Faustine V.), 04/02/2025, [url](#); Journal of Democracy (Nodia G.), 04/04/2025, [url](#); RFE/RL (Furlong R.), 17/03/2025, [url](#)

²¹⁵ RFE/RL, 05/10/2026, [url](#); OC Media (Gvadzabia M.), 16/10/2025, [url](#); Civil Georgia, 25/12/2025, [url](#); BBC (Demytrie R.), 05/10/2026, [url](#)

²¹⁶ Meduza, 27/11/2025, [url](#)

²¹⁷ Jam News, 08/01/2026, [url](#)

²¹⁸ The Jamestown Foundation (Anjaparidze Z.), 15/07/2025, [url](#); OC Media (Nikuradze M.), 28/11/2025, [url](#); Kavkazskiy Uzel, 24/02/2026, [url](#); Caucasian Knot, 12/03/2026, [url](#)

tijdens antiregeringsbetogingen.²¹⁹ Het EP en HRW bekritisieren het ontbreken van identificatienummers bij de oproerpolitie, wat het identificeren van agenten die buitensporig geweld gebruikten, bemoeilijkt.²²⁰ Verder uit het EP ongenoegen over het feit dat politieagenten medailles hebben ontvangen voor hun bijdrage tijdens het neerslaan van de betogingen eind 2024 - begin 2025, maar dat de vervolging van politieagenten verantwoordelijk voor geweld uitblijft.²²¹

Zowel GYLA, het Democracy Research Institute (DRI) als het HRC stellen buitensporig politiegeweld vast tijdens protestacties tegen de wet inzake buitenlandse agenten tussen half april en begin juni 2024.²²² AI stelt dat meer dan 100 mensen in de lente van 2024 melding maakten van mishandeling, waaronder fysiek en verbaal geweld door de ordediensten tijdens de arrestatie of in detentie.²²³ Het DRI rapporteert over de inzet van traangas en waterkanonnen, en over fysiek geweld. Daarnaast zijn er enkele meldingen over gemaskerde personen van een speciale politieafdeling die betogers hebben gevolgd, omcirkeld en fysiek aangevallen. De aard en ernst van de verwondingen van een aantal deelnemers geven volgens het DRI de indruk dat de getroffen maatregelen niet als doel hadden de orde te herstellen, maar eerder lijken op represailles tegen politieke tegenstanders.²²⁴

Tijdens de protestacties eind 2024 doet GYLA gelijkaardige vaststellingen over gecoördineerd geweld tegen betogers en journalisten. De meerderheid van de meer dan 500 personen die op een maand tijd zijn aangehouden, werd geconfronteerd met fysiek geweld, vaak in combinatie met psychologische druk en verbaal geweld.²²⁵ Meer dan 80 mensen werden opgenomen in het ziekenhuis met ernstige verwondingen.²²⁶ TIG spreekt eind november 2025 van 300 betogers die op een jaar tijd het slachtoffer zijn geworden van marteling en onmenselijke behandeling.²²⁷ Vertegenwoordigers van de Public Defender bezochten tussen 15 april 2024 en 1 maart 2025 in totaal 624 gedetineerden in het kader van de protestacties, van wie 360 personen (57,7 %) melding maakten van verschillende vormen en gradaties van mishandeling. Het gaat over 93 van de 182 bezochte personen in de lente van 2024 en 267 van de 442 bezochte personen in de winter van 2024-2025.²²⁸ De eerste drie dagen van de protesten eind 2024 meldden 124 van de 156 bezochte arrestanten (80 %) situaties van mishandeling.²²⁹ Tussen 28 november 2024 en 18 februari 2026 bezocht de Public Defender 571 personen aangehouden tijdens protestacties, van wie 301 personen mishandeling door de politie aanklaarten. Bij 194 personen waren er zichtbare verwondingen. Politiegeweld tegen betogers gebeurde volgens de Public Defender systematisch en kwam voornamelijk voor tijdens het uiteendrijven van betogers, op het moment van arrestatie of bij het transport, en over het algemeen niet in de detentiecentra zelf.²³⁰

Meldingen over politiegeweld gaan vooral over ernstige slagen en andere vormen van mishandeling. In sommige situaties is er sprake van marteling en onmenselijke en vernederende behandeling. De uniforme wijze waarop de politie demonstranten hardhandig aanpakte, is volgens de Public Defender een indicatie dat het op voorhand werd gepland.²³¹ GYLA schrijft verder over vernederende praktijken in 2025, waarbij arrestanten werden gedwongen zich volledig uit te kleden tijdens fouilleringen. Deze

²¹⁹ Jam News, 08/01/2026, [url](#); EP, 13/02/2025, [url](#); EP, 16/02/2026, [url](#); EP, 12/03/2026, [url](#)

²²⁰ EP, 13/02/2025, [url](#); HRW, 04/02/2026, [url](#)

²²¹ EP, 13/02/2025, [url](#)

²²² DRI, 11/07/2024, pp. 18-22, [url](#); HRC, 13/09/2024, [url](#); GYLA, 07/06/2024, [url](#)

²²³ AI, 24/04/2025, [url](#)

²²⁴ DRI, 11/07/2024, pp. 26-27, [url](#)

²²⁵ GYLA, 26/12/2024, p. 11, [url](#); EP, 13/02/2025, [url](#)

²²⁶ AI, 24/04/2025, [url](#)

²²⁷ TIG, 28/11/2025, [url](#)

²²⁸ Caucasian Knot, 24/02/2026, [url](#); Public Defender of Georgia, 12/09/2025, pp. 61-63, [url](#)

²²⁹ Public Defender of Georgia, 02/12/2024, [url](#)

²³⁰ OSCE-ODIHR, 12/03/2026, p. 47, [url](#)

²³¹ EC, 04/11/2025, p. 34, [url](#)

acties hadden volgens de ngo geen enkel legitiem doel.²³² De ngo vermeldt, net zoals AI en HRW, situaties waarin vrouwelijke arrestanten te maken kregen met seksistische opmerkingen van de politie en bedreigingen met seksueel geweld.²³³ Verder stelt de Public Defender nog dat telefoons en persoonlijke bezittingen van gedetineerden onwettig in beslag zijn genomen, voornamelijk in de winter van 2024-2025.²³⁴

Bij het afronden van deze COI Focus is voor zover bekend geen enkele persoon aangeklaagd wegens geweld tegen activisten, betogers of journalisten tijdens de protesten.²³⁵

Daarnaast hanteert de politie ook andere methodes om de protestacties af te zwakken. Zo voert de politie in 2025 in toenemende mate controles uit op straat, waarbij ze burgers zonder concrete aanleiding tegenhoudt en hun tassen controleert. Volgens GYLA gaan deze controles verder dan een oppervlakkige check.²³⁶ Dat gebeurt ook in maart 2026 wanneer de politie tracht te verhinderen dat betogers, na een vermoedelijk bewust aangestoken brand, opnieuw tenten opstellen voor het parlamentsgebouw.²³⁷ Een burgeractiviste verbonden aan UNM verbleef er meer dan een jaar in een tent, ondanks een verbod op het opzetten van tenten sinds 2023. Na de brand wordt ze enkele uren vastgehouden en vervolgens vrijgelaten.²³⁸

3.1.2. Geweld door derden

Verschillende bronnen, waaronder de Public Defender, HRW en GYLA, melden in het kader van de protestacties in 2024-2025 geweldsincidenten door derden of informele gewelddadige groepen, die vermoedelijk gelinkt zijn aan de overheid.²³⁹ In 2025 zijn er volgens FH enkele situaties waarin derden betogers hebben aangevallen.²⁴⁰

De Public Defender schrijft in het mensenrechtenrapport over 2024 op de hoogte te zijn van situaties waarbij onbekenden journalisten, activisten en publieke figuren hebben geïntimideerd of aangevallen. Daarnaast heeft de Public Defender meldingen ontvangen over georganiseerde telefonische bedreigingen en andere gewelddadige uitingen van intolerantie.²⁴¹

HRW schrijft dat groepjes onbekenden in mei-juni 2024 een tiental activisten op straat hebben aangevallen, maar dat de daders niet zijn geïdentificeerd of aangehouden, ook al zijn de gebeurtenissen geregistreerd op bewakingscamera's. Naast fysieke aanvallen ontvingen verschillende activisten en hun familieleden dreigtelefoons van onbekenden, waarin zij werden opgeroepen om te stoppen met hun activisme tegen en kritiek op de wet inzake transparantie over buitenlandse beïnvloeding. HRW spreekt van een gecoördineerde campagne tegen burgeractivisten en politieke activisten in de periode voorafgaand aan de goedkeuring van deze wet. Verschillende leiders van ngo's en kritische journalisten werden daarnaast afgebeeld op posters met slogans die hen ervan beschuldigden verraders en vijanden van de staat en de kerk te zijn.²⁴²

²³² GYLA, 10/12/2025, p. 31, [url](#)

²³³ GYLA, 10/12/2025, p. 31, [url](#); AI, 03/10/2025, [url](#); HRW, 04/02/2026, [url](#)

²³⁴ Public Defender of Georgia, 12/09/2025, pp. 61-63, [url](#)

²³⁵ GYLA, 10/12/2025, p. 23, [url](#); HRW, 04/02/2026, [url](#)

²³⁶ GYLA, 10/12/2025, p. 18, [url](#)

²³⁷ Caucasian Knot, 16/03/2026, [url](#)

²³⁸ Caucasian Knot, 12/03/2026, [url](#); OC Media (Nikuradze M.), 12/03/2026, [url](#)

²³⁹ Public Defender of Georgia, 12/09/2025, pp. 61-63, [url](#); HRW, 20/08/2024, [url](#); HRW, 04/02/2026, [url](#); GYLA, 08/12/2024, [url](#); GYLA, 10/12/2025, p. 15, [url](#)

²⁴⁰ FH, 19/03/2026, [url](#)

²⁴¹ Public Defender of Georgia, 12/09/2025, pp. 61-63, [url](#)

²⁴² HRW, 20/08/2024, [url](#)

GYLA schrijft over de vermoedelijke betrokkenheid van criminele groepen in opdracht van de overheid bij het neerslaan van de protestacties en het geweld dat zij gebruikten tegen betogers en journalisten eind november 2024 – begin december 2024. De ngo stelt gelijkaardige situaties vast in april-mei 2024.²⁴³ In haar jaarrapport over 2025 geeft GYLA enkele concrete voorbeelden van protestacties waarbij derden betogers hebben aangevallen, waaronder op 2 februari, 5 mei, 22 juni en 8 september 2025. Het feit dat de politie geen maatregelen trof om het geweld te beëindigen of daders te arresteren, ook in situaties waarin zij deze mogelijkheid had, wijst er volgens GYLA op dat de acties mogelijks gecoördineerd werden door GD. In plaats van het geweld te veroordelen, betuigen enkele vooraanstaande GD-vertegenwoordigers publiekelijk hun steun aan de daders, aldus GYLA.²⁴⁴

Ook Civil Georgia stelt in een samenvatting over de protestacties in 2024-2025 dat tientallen mensen zijn verwond door criminelen die vermoedelijk handelden in opdracht van de regerende partij.²⁴⁵

3.2. Administratieve procedures

Het EP bekritiseert dat rechters, procureurs en politieagenten actief valse politiek gemotiveerde administratieve en strafrechtelijke procedures opstarten tegen betogers, journalisten en oppositiefiguren, aangehouden tijdens protestacties.²⁴⁶ GYLA stelt dat administratieve procedures bedoeld zijn om deelnemers van protestacties te straffen en te intimideren. Dat blijkt volgens de organisatie uit het grote aantal procedures op basis van administratieve overtredingen. De ngo vindt het opvallend dat de autoriteiten detentie willekeurig inzetten tegen zowel demonstranten als kritische burgers, terwijl dit normaal alleen als uiterste middel mag worden toegepast. De redenen om hen administratief aan te houden waren volgens GYLA soms zo banaal, zoals het meenemen van een stoel naar het parlamentsgebouw of applaudiseren.²⁴⁷

De beschikbare cijfergegevens over het aantal administratieve procedures zijn uiteenlopend. HRW schrijft in december 2025 dat het ministerie van Binnenlandse Zaken slechts beperkte statistische gegevens publiceert, waardoor het onmogelijk is om de volledige omvang van sancties in verband met protesten vast te stellen. Toch zijn de beschikbare cijfers volgens HRW verontrustend. In 2024 en in de eerste negen maanden van 2025 hebben de autoriteiten 4.444 personen bestraft voor kleinschalig vandalisme en 6.725 voor het niet opvolgen van politiebevelen, aanklachten die vaak tegen demonstranten worden gebruikt, en in 6.504 gevallen werd detentie opgelegd. HRW verduidelijkt niet hoeveel van deze sancties zijn opgelegd in het kader van de protestacties.²⁴⁸ De Public Defender schrijft in het jaarrapport over 2025 dat de politie tussen 1 november 2024 en 31 oktober 2025 in totaal 8.200 protestgerelateerde administratieve overtredingen heeft geregistreerd.²⁴⁹

Ngo's zoals GYLA, TIG en het DRI houden eveneens bij hoeveel mensen in 2024-2026 zijn aangehouden en beboet in het kader van de protesten. Deze aantallen liggen aanzienlijk lager dan de hierboven genoemde cijfers waarover HRW beschikt. In de eerste helft van 2024, tijdens betogingen tegen de wet inzake buitenlandse agenten, zijn volgens het DRI ongeveer 200 mensen administratief aangehouden, hoofdzakelijk op grond van overtredingen zoals kleinschalig hooliganisme en ongehoorzaamheid aan de politie. Ook organisatoren zijn gearresteerd en beboet wegens inbreuken op de regelgeving rond het organiseren van een bijeenkomst. Het DRI stelt meerdere procedurele inbreuken vast bij deze arrestaties. Zo kregen velen geen uitleg over de reden van hun arrestatie of

²⁴³ GYLA, 08/12/2024, [url](#)

²⁴⁴ GYLA, 10/12/2025, p. 15, [url](#)

²⁴⁵ Civil Georgia, 08/10/2025, [url](#)

²⁴⁶ EP, 13/02/2025, [url](#)

²⁴⁷ GYLA, 10/12/2025, p. 17, [url](#)

²⁴⁸ HRW, 04/12/2025, [url](#)

²⁴⁹ OC Media (Gvadžabia M.), 03/04/2026, [url](#)

hun rechten en mochten zij geen contact opnemen met hun familie of advocaat. In een aantal situaties werden telefoons in beslag genomen en werden verklaringen ondertekend onder druk of na bedreigingen door de politie. De arrestaties zijn volgens het DRI vermoedelijk bedoeld om deelnemers te ontmoedigen en de protestacties af te zwakken. Rechterlijke uitspraken over administratieve sancties zijn louter gebaseerd op de (vaak oppervlakkige en onvolledige) getuigenis van een politieagent, waarbij de bewijslast volgens het DRI extreem laag is.²⁵⁰

In het kader van de protestacties tussen 19 november 2024 en 10 september 2025 is GYLA op de hoogte van administratieve procedures tegen 2.000 individuen en 544 administratieve detenties. Het Legal Aid Network heeft in dezelfde periode aan 1.400 personen juridische bijstand verleend om administratieve sancties aan te vechten.²⁵¹ De meeste arrestaties vinden de eerste tien dagen van de protesten plaats en gebeuren willekeurig.²⁵² Eind december 2024 staat de teller volgens GYLA op 450 administratieve detenties op een maand tijd.²⁵³ Op 13 januari 2025 bedraagt het totaal volgens ngo's 480 aanhoudingen op grond van administratieve overtredingen.²⁵⁴ TIG schrijft eind november 2025 dat op een jaar tijd in totaal 600 mensen administratief zijn aangehouden. Meer dan 1.000 burgers kregen volgens de ngo een boete. De ngo noemt de sancties politiek gemotiveerd.²⁵⁵

Na de verstrenging van de Wet inzake administratieve overtredingen in oktober 2025, doorgevoerd als reactie op de protestacties na de lokale verkiezingen, worden op enkele weken tijd zo'n 150 mensen administratief aangehouden wegens het blokkeren van wegen of bedekken van hun gezicht.²⁵⁶ De eerste vijftien dagen worden volgens GYLA 130 mensen administratief aangehouden, van wie minstens 57 zijn veroordeeld tot een administratieve detentie. De ngo maakt hierbij de kanttekening dat de cijfers vermoedelijk hoger liggen aangezien het ministerie van Binnenlandse Zaken hierover niet communiceert en er bijna dagelijks arrestaties plaatsvinden.²⁵⁷

Civil Georgia publiceert in de loop van 2024-2025 bijna dagelijks updates over administratieve detenties en repressieve acties in het kader van de protestacties en vermeldt hierbij ook de namen van personen die zijn aangehouden of beboet. De laatste update van zo'n liveblog dateert van 18 augustus 2025. Enkel op 4-5 oktober 2025 houdt Civil Georgia nog een blog bij over de verkiezingsdag en de protesten die hiermee gepaard gaan.²⁵⁸

In 2026 bericht enkel Caucasian Knot nog bijna dagelijks over de aanhoudende protesten, waarbij de onlinekrant regelmatig situaties van administratieve arrestaties vermeldt, maar geen totale aantallen weergeeft.²⁵⁹ Begin februari 2026 stelt deze bron dat activisten elke avond blijven samenkomen op Rustaveli Avenue ondanks het feit dat dagelijks steeds meer betogers vier tot vijf dagen administratief worden aangehouden omdat ze op het voetpad staan. In enkele gevallen geeft de rechtbank volgens deze bron een mondelinge waarschuwing.²⁶⁰

Rechtbanken baseren zich volgens GYLA vaak uitsluitend op beeldmateriaal, zonder rekening te houden met de volledige context of na te gaan of de beelden legitiem zijn geverifieerd. Het ministerie van Binnenlandse Zaken maakt steeds meer gebruik van hoogtechnologische camera's en

²⁵⁰ DRI, 11/07/2024, pp. 29-30, [url](#)

²⁵¹ GYLA, 10/12/2025, p. 17, [url](#)

²⁵² GYLA, 08/12/2024, [url](#)

²⁵³ GYLA, 26/12/2024, p. 26, [url](#)

²⁵⁴ Jam News, 13/01/2025, [url](#)

²⁵⁵ TIG, 28/11/2025, [url](#)

²⁵⁶ Civil Georgia, *MIA: 29 Detained in Five Days For Blocking Rustaveli Avenue*, 01/11/2025, [url](#)

²⁵⁷ GYLA, 10/12/2025, p. 18, [url](#)

²⁵⁸ Civil Georgia, 31/12/2024, [url](#); Civil Georgia, 04/03/2025, [url](#); Civil Georgia, 15/06/2025, [url](#); Civil Georgia, 18/08/2025, [url](#); Civil Georgia, 08/10/2025, [url](#); Civil Georgia, 05/10/2025, [url](#)

²⁵⁹ Caucasian Knot, 20/02/2026, [url](#); Caucasian Knot, 27/02/2026, [url](#)

²⁶⁰ Caucasian Knot, 03/02/2026, [url](#)

gezichtsherkenningstechnologie om deelnemers van protestacties te identificeren. Deze beelden worden hoofdzakelijk gebruikt om mensen aan te klagen voor wegblokkades. Deze praktijken zijn volgens de ngo bedoeld om burgers te intimideren en ervoor te zorgen dat zij niet langer deelnemen aan betogingen.²⁶¹

Tijdens telefoongesprekken met lokale mensenrechtenexperten in maart en april 2026 vroeg Cedoca of protestgerelateerde overtredingen nog steeds worden bestraft met boetes dan wel of administratieve detentie intussen systematisch wordt toegepast.

Expert 1 reageert hierop:

"Fines were indeed replaced by administrative arrests as the authorities found out that protest participants, especially those who have nothing to lose, are not very much disturbed by these fines, contrary to those with official jobs. As the courts have a huge backlog of cases, they are still going through many cases that are related to events that happened before the law was changed. Even though the old law is no longer in force, it has to be used because the sentences are lighter. That is why people are still being imposed with fines even to this day."²⁶²

Expert 2 stelt dat administratieve aanhoudingen vaker plaatsvinden, maar dat boetes kunnen worden toegekend in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld voor vrouwen met minderjarige kinderen.²⁶³ Op de vraag hoeveel dagen administratieve detentie doorgaans worden opgelegd, reageert expert 2:

"Courts rarely impose the maximum duration of administrative arrest. Instead, they tend to apply shorter periods of detention, most commonly around 5 days. The large number of administratively detained individuals also places a burden on the state, as there is often insufficient capacity in administrative detention centres. Therefore, the police sometimes transfer individuals arrested in Tbilisi to facilities hundreds of kilometres away due to a lack of available space nearby. This creates additional logistical challenges and is another reason why shorter detention periods are often applied. However, if the authorities need to, they legally have the means to impose larger sentences."²⁶⁴

Expert 3 geeft de volgende verklaring:

"Some people are still being fined, but in some cases they are taken directly to court and placed under administrative detention. In other cases, they only receive a verbal warning. It really depends on the judge—sometimes even on how the judge is feeling. The range of administrative sanctions includes verbal warnings, administrative fines, and administrative detention. Which one is applied often comes down to the judge's discretion."²⁶⁵

Verder vroeg Cedoca of mensen die zijn aangehouden of beboet, hiervan steeds een schriftelijk bewijs krijgen, ook wanneer het gaat over een kortstondige arrestatie.

Expert 1 reageert hierop dat zij normaal gezien een document krijgen, maar niet altijd, bijvoorbeeld wanneer ze kort nadien opnieuw worden vrijgelaten.²⁶⁶ Gevraagd naar de concrete omstandigheden waarin dit niet wordt gedocumenteerd, reageert de expert:

²⁶¹ GYLA, 10/12/2025, p. 19, [url](#)

²⁶² Expert 1, Vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

²⁶³ "Administrative arrests are used more frequently now, but there are some exceptions. Courts may impose administrative fines in cases involving women with underage children. Otherwise, administrative arrests are being applied more and more actively."; Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

²⁶⁴ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

²⁶⁵ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

²⁶⁶ "Yes, this is usually how it goes. But not always, especially if they are later let go."; Expert 1, Vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, bericht via sociale media, 02/04/2026

“This happens usually when there is a large demonstration after which lots of people get detained. Sometimes some of these people are briefly detained but later let go, usually in case of women. When this happens for whatever reason (usually too many detainees for the police station), they are not given a written notice of arrest.”²⁶⁷

Volgens expert 2 is de politie verplicht om een document af te leveren indien de betrokkene daarnaar vraagt. Toch zijn er veel situaties waarin geen documenten zijn afgeleverd, of hebben de betrokkenen de documenten zelf weggegooid. In het geval van een officiële aanklacht, is het verplicht om de persoon te informeren. Wanneer iemand kortstondig wordt aangehouden, vindt er vaak een informele ondervraging plaats in een politiekantoor, waarna de persoon wordt vrijgelaten. In dat geval krijgt de betrokkene doorgaans geen formele documenten en is het onmogelijk om hiervan een geschreven bevestiging te ontvangen.²⁶⁸

Expert 2 wijst eveneens op de verplichting van de autoriteiten om de betrokkenen te informeren bij een administratieve overtreding. Als de politie er na twee pogingen niet in slaagt om de persoon hiervan op de hoogte te brengen, wordt het op de website gepubliceerd. In een aantal situaties kwamen de betrokkenen er pas achter toen zij ontdekten dat hun bankrekening was geblokkeerd. Het volledige antwoord is:

“Formally, the state has the duty to notify them. If there is an administrative violation and a case is opened, the police have the duty to inform the citizen. They should send a mail to the individual and they should try to notify them at least twice. Afterwards they need to make it public on their web page. In the notification the person involved should be given information about the time provided for by law to pay the administrative fine and about the possibility to bring the case before a court, including a specific timeframe to challenge the decision issued by the Ministry of Interior.

These are the formal requirements: the police are expected to take the necessary steps to properly inform citizens. However, there have been several cases in which individuals only discovered that proceedings had been initiated against them when they received notifications from their banks that their accounts had been frozen due to alleged violations or misconduct.

From the perspective of the Ministry of Interior, it may be argued that such measures to inform individuals were indeed taken, even if contact was not successfully established. However, it remains unclear how consistently and genuinely efforts were made to notify all affected citizens.”²⁶⁹

Civil Georgia publiceert in april 2026 een artikel over bevroren bankrekeningen van een aantal betogers en journalisten. De eerste meldingen hierover dateren volgens het artikel van eind 2025, gevolgd door een nieuwe golf van meldingen begin april 2026. Het gaat in de meeste gevallen over boetes voor het blokkeren van wegen in 2025 waarvan de betrokkenen niet op de hoogte zijn gesteld. De concrete voorbeelden gaan over journalisten gelinkt aan kritische perskanalen. Daarnaast zijn ook

²⁶⁷ Expert 1, Vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, bericht via sociale media, 02/04/2026

²⁶⁸ “When someone is detained, even briefly, are they usually given a written attestation afterwards?”

If an individual requests a document confirming that they were arrested and detained, the police are required to issue it. There have been many cases in which such documents were not provided, as well as cases where the documents were issued but the detainees did not consider them important and threw them away. Formally, however, if a person requests such documentation, the police are obliged to provide it.

Legally, it is not mandatory to provide a written document about the arrest?

It depends on the circumstances of the arrest. If a person is arrested and subsequently charged, the court has a legal obligation to provide them with all case materials. But, if the person is detained for a short time and taken not to a short-term detention facility, but to a specific police station or police office, the police often conduct an informal interrogation. After this short conversation, the individual is released and does not receive any formal documentation. It is almost impossible to obtain formal documents on such an informal interrogation.” Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

²⁶⁹ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

enkele familieleden van activisten die een gevangenisstraf uitzitten, getroffen. Hoewel boetes formeel op een officiële website worden gepubliceerd, zijn deze zonder referentienummer niet toegankelijk. Dit nummer staat op de papieren boete, maar doorgaans verkrijgen de betrokkenen dit pas wanneer zij een aanvraag indienen bij het Patrol Police Service Center. Vaak blijkt dat er geen voorafgaande kennisgeving is verzonden. Volgens het voormalige hoofd van GYLA is het mogelijk om een blokkering van een bankrekening te laten opheffen. Hiervoor dienen burgers eerst het bestaan van de boete te verifiëren bij de politie, om vervolgens de relevante documenten op te vragen en de boete juridisch aan te vechten. Zo wordt de blokkering meestal binnen enkele dagen opgeheven. De boete zelf blijft van kracht tot er een definitieve rechterlijke uitspraak is. Het instellen van een beroepsprocedure levert bijgevolg voornamelijk tijdswinst op, aangezien gerechtelijke procedures lang aanslepen.²⁷⁰

Expert 2 stelt dat het mogelijk is om vanuit het buitenland na te gaan of er een administratieve zaak hangende is via de website van het ministerie van Binnenlandse Zaken, maar wijst eveneens op hindernissen omdat verschillende gegevens vereist zijn:

“Yes, they can check it on the web page of the Ministry of Interior. There are official police decisions stating that a person has violated specific rules. Individuals can obtain this information from the police, but the process can be complicated because certain details are required to check whether a fine has been imposed. For example, one typically needs the reference number of the police decision confirming that the individual has been fined for the violation.”²⁷¹

Expert 3 bevestigt dat na een beslissing over administratieve straf, zoals een boete of detentie, doorgaans een document wordt uitgereikt. Daarnaast kan de betrokkene dit nagaan op de website <https://protocols.ge>, maar zodra de boete is betaald, wordt de informatie online gewist.²⁷² Op de vraag of burgers deze website zelf kunnen raadplegen, antwoordt expert 3:

“If they want to find out about the state of affairs of their case, they can check themselves if they have been fined or not. If a person was fined, they receive a message with a case number. With that case number they can check the state of affairs. It is also possible to enter your personal number to find out if you have been fined or not.

Another possibility is to call the Ministry of Internal Affairs on their hotline and tell them your personal number in order for them to check if there is a fine under your name. If you were fined by the court and not by the Ministry of Internal Affairs, which is also possible, you can appeal against this decision. A username and password will be given to you by the court to check the progress of the proceedings on the court’s website.”²⁷³

Cedoca vroeg ook of het feit dat iemand kortstondig is aangehouden en nadien onmiddellijk vrijgelaten, impliceert dat de politie zijn arrestatie en identiteit niet registreert in de database. Voor zover expert 1 hiervan op de hoogte is, gebeurt het niet.²⁷⁴ Expert 2 zegt hierover het volgende:

“If the police act in good faith, they should formalize the entire procedure and record it in their database. But, if the initial purpose of the interaction is not an actual arrest but rather a brief

²⁷⁰ Civil Georgia (Baindurashvili N.), 18/04/2026, [url](#)

²⁷¹ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

²⁷² “If you are administratively sanctioned, you receive a document stating that you have been fined or sentenced to administrative detention. You can present this. [...] It is possible to check this on a specific website that includes information about fines. When the person has paid the fine, it will be deleted. But they will still have the paper document. [...] What is the name of the website? protocols.ge.” Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

²⁷³ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

²⁷⁴ “As far as I’m aware, not really.” Expert 1, Vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, bericht via sociale media, 02/04/2026

interrogation of an individual, there is a risk that the police will not formalize the encounter or prepare any official documentation.

If a person is formally detained, the information is recorded in the database, the procedure is official, and everything is clearly documented. In such cases, the police are aware that the individual was previously administratively charged and detained.

As I mentioned, if a person is taken to a police office, briefly questioned, and then released, it is possible that no formal documentation is prepared in such cases.

Formally, the police are not informed about this through official records. I am not aware, however, whether they use other forms of informal communication to share such information between different police stations or offices in these situations.

In general, the police keep records of who has been detained and who has been formally arrested. Those detentions are documented. But when it comes to informal interrogations, this is not necessarily the case."²⁷⁵

3.3. Strafrechtelijke procedures

Tal van politieke activisten en betogers worden sinds eind 2024 strafrechtelijk vervolgd, van wie tientallen zijn veroordeeld tot gevangenisstraffen na een oneerlijk proces. De autoriteiten gebruiken het strafrechtstelsel om critici buitenspel te zetten, zo stelt AI.²⁷⁶

In het kader van de antiregeringsbetogingen in 2024-2025 worden volgens GYLA 147 activisten en politici strafrechtelijk vervolgd, van wie 66 na de lokale verkiezingen van 4 oktober 2025²⁷⁷ en 43 tussen eind november 2024 en midden januari 2025.²⁷⁸ Begin oktober 2025 staat de teller volgens Civil Georgia op 46 personen die sinds eind november 2024 zijn aangehouden op grond van strafrechtelijke inbreuken.²⁷⁹ Op 19 oktober 2025 deelt Civil Georgia een lijst met de namen van 58 personen in voorlopige hechtenis, onder wie vijf organisatoren. Zij worden vastgehouden in afwachting van een strafrechtelijk onderzoek naar hun rol tijdens de protesten op 4 oktober 2025. De meesten worden aangeklaagd wegens deelname aan geweld in groep en poging tot inname van een strategisch gebouw, met name het presidentieel paleis. Daarnaast geeft Civil Georgia de namen van drie individuen die op borgtocht zijn vrijgelaten en van drie anderen die bij verstek worden aangeklaagd.²⁸⁰

TIG schrijft eind november 2025 dat op een jaar tijd naar zo'n 160 personen een strafrechtelijk onderzoek is geopend.²⁸¹ In augustus 2025 publiceerde TIG een lijst met strafzaken in verband met de protestacties sinds april 2024 tegen 76 individuen, van wie op dat moment 61 personen in voorlopige hechtenis zitten. Voor elk van hen geeft TIG een stand van zaken, inclusief details over de aanklacht, de rechter, de openbare aanklager en preventieve maatregelen. TIG beschouwt elk van hen als een politieke gevangene, omdat zij gestraft worden voor het verdedigen van het democratiseringsproces en voor hun verzet tegen de toenemende geopolitieke invloed van autoritaire regimes, zoals Rusland, China en Iran, in Georgië.²⁸² Een geüpdatete lijst van TIG bevat de namen van 49 personen die tussen april 2024 en april 2026 zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf, inclusief

²⁷⁵ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

²⁷⁶ AI, 03/10/2025, [url](#)

²⁷⁷ GYLA, 10/12/2025, p. 20, [url](#)

²⁷⁸ Jam News, 13/01/2025, [url](#)

²⁷⁹ Civil Georgia, 08/10/2025, [url](#)

²⁸⁰ Civil Georgia, 19/10/2025, [url](#)

²⁸¹ TIG, 28/11/2025, [url](#)

²⁸² TIG, 25/08/2025, [url](#)

details over de strafmaat en beschuldigingen. Een andere lijst bevat de namen van 65 personen die in april 2026 in voorlopige hechtenis zitten in afwachting van hun strafzaak.²⁸³

Begin oktober 2025 schrijft Civil Georgia dat van de 46 personen die sinds eind november 2024 strafrechtelijk worden vervolgd, intussen 35 personen zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf, drie zijn vrijgesproken, en vier een boete hebben gekregen, terwijl vier anderen hun vonnis afwachten.²⁸⁴ Van de 35 veroordeelden kregen negentien personen begin september 2025 in twee afzonderlijke rechtszaken gevangenisstraffen van 2 tot 2,5 jaar voor het organiseren van en deelnemen aan groepsactiviteiten die de openbare orde verstoren. Het Openbaar Ministerie pleitte voor een zwaardere straf op grond van georganiseerd groepsgeweld, maar deze beschuldigingen konden niet worden aangetoond waardoor de rechter de aanklacht kwalificeerde als lichtere overtredingen.²⁸⁵ De verdediging noemt de veroordeling politiek gemotiveerd. Daarnaast zitten in september 2025 nog zeven personen in de gevangenis na een veroordeling op basis van protestgerelateerde aanklachten uit de lente van 2024.²⁸⁶ In totaal zijn tien personen veroordeeld in verband met de protesten tegen de wet inzake buitenlandse agenten in april-mei 2024, van wie acht een gevangenisstraf kregen.²⁸⁷

De meerderheid van de personen tegen wie een strafrechtelijke procedure is ingeleid, wordt in voorlopige hechtenis geplaatst zonder rekening te houden met de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene. Deze maatregelen zijn volgens GYLA niet bedoeld ter preventie, maar wel om mensen te straffen en om druk uit te oefenen op betogers.²⁸⁸

Een burgerplatform houdt een lijst bij van personen die zij beschouwen als politieke gevangenen en publiceert hun namen, foto en datum van arrestatie op de website politpatimrebi.ge. Het gaat hoofdzakelijk over mensen die zijn aangehouden in het kader van protestacties eind 2024 – begin 2025 en op 4 oktober 2025. Onder de gedetineerden zitten zowel oppositieleiders, organisatoren van protestacties, journalisten, acteurs, schrijvers, activisten, publieke figuren als gewone burgers uit alle lagen van de bevolking die hun ongenoegen uitten over het GD-beleid.²⁸⁹ Begin september 2025 telt de lijst 60 namen.²⁹⁰ Eind 2025 heeft Georgië voor het eerst sinds haar onafhankelijkheid meer dan 100 politieke gevangenen.²⁹¹ Bij het raadplegen van de lijst op 17 maart 2026 staan er 118 namen op.²⁹² Op 11 maart 2026 publiceert het EP een resolutie waarin het politiek gemotiveerde detenties veroordeelt en vraagt om de vrijlating van politieke gevangenen.²⁹³

Wie reeds een administratieve straf kreeg, riskeert sinds de wetwijzigingen van midden oktober 2025 strafrechtelijke vervolging bij een volgende administratieve overtreding. Begin november 2025 wordt de eerste persoon strafrechtelijk vervolgd voor een herhaalde inbreuk, met name wegens het onwettig blokkeren van een weg.²⁹⁴ Op 20 maart 2026 wordt voor de tweede keer iemand strafrechtelijk vervolgd voor een herhaalde inbreuk in het kader van de protesten. Het gaat over een man die regelmatig deelneemt aan antiregeringsbetogingen in Zugdidi en in januari 2025 reeds een boete kreeg en in december 2025 administratief werd aangehouden. Nu wordt hij strafrechtelijk vervolgd

²⁸³ TIG, 15/04/2026, [url](#); TIG, 24/03/2026, [url](#)

²⁸⁴ Civil Georgia, 08/10/2025, [url](#)

²⁸⁵ Kavkazskiy Uzel, 24/02/2026, [url](#); Civil Georgia, 03/09/2025, [url](#); Civil Georgia, 02/09/2025, [url](#)

²⁸⁶ Civil Georgia, 03/09/2025, [url](#); Civil Georgia, 02/09/2025, [url](#)

²⁸⁷ Netgazeti, 01/04/2025, [url](#)

²⁸⁸ GYLA, 10/12/2025, p. 20, [url](#)

²⁸⁹ Civil Georgia, 03/09/2025, [url](#); Civil Georgia, 31/12/2025, [url](#)

²⁹⁰ Politpatimrebi, s.d., [url](#); Civil Georgia, 03/09/2025, [url](#); New Eastern Europe (Mgaloblishvili A., Gorgiladze A.), 05/12/2025, [url](#); Meduza, 27/11/2025, [url](#)

²⁹¹ Jam News, 08/01/2026, [url](#)

²⁹² Politpatimrebi, s.d., [url](#)

²⁹³ EP, 12/03/2026, [url](#)

²⁹⁴ Civil Georgia, *Protester Faces Up to One Year in Jail After Police Arrests Him for 'Repeat Road-Blocking'*, 01/11/2025, [url](#); Civil Georgia, 25/12/2025, [url](#); GYLA, 10/12/2025, p. 18, [url](#)

wegens het niet verlenen van voorrang aan een voetganger en ongehoorzaamheid aan de politie. Een lokale organisatie, Civil Solidarity Fund, noemt de zaak wettelijk gezien absurd en spreekt van selectieve rechtspraak.²⁹⁵

In 2025 voeren de autoriteiten hun strijd tegen drugs op.²⁹⁶ Ook enkele activisten worden vervolgd voor druggerelateerde zaken. TIG kaart in februari 2025 aan dat het lijkt op gefabriceerde zaken om de protestbeweging in diskrediet te brengen en wraak te nemen op politieke opposanten en activisten.²⁹⁷ De eerste helft van 2025 worden honderden mensen verplicht een drugstest af te leggen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken stelt dat deze controles willekeurig plaatsvinden en ontkent dat ze gericht zijn op betogers of oppositieleden. De oppositiepartijen Lelo en Girchi – More Freedom betwisten dit en spreken van een nieuwe vorm van intimidatie nadat verschillende van hun leden werden getest.²⁹⁸ In augustus 2025 schrijft Civil Georgia dat drie van de zes activisten die zijn aangehouden op grond van aanklachten inzake drugs, zijn vrijgesproken. Drie anderen werden veroordeeld tot 8,5 jaar gevangenisstraf.²⁹⁹ GYLA stelde vast dat er in de rechtbank van Tbilisi meestal geen neutraal bewijsmateriaal werd neergelegd tijdens zittingen in de lopende drugszaken tegen activisten. In sommige gevallen was ook de onpartijdigheid van zogenoemde “neutrale getuigen” twijfelachtig. Daarnaast ontbrak videobewijs, zelfs waar het mogelijk was om beelden van de huiszoekingen en inbeslagnames op te vragen. In de gevallen waarin wel videobeelden werden ingediend, riep dat extra vragen op over het verloop van de huiszoekingen.³⁰⁰

Cedoca stelde verschillende experts in maart en april 2026 telefonisch de vraag in welke mate strafzaken worden opgestart voor herhaalde administratieve overtredingen, zoals voorzien in de wetwijzigingen van oktober 2025. Expert 1 licht op 10 maart 2026 toe dat er nog maar één dergelijke strafzaak is opgestart. De verklaring hiervoor is volgens de expert tweeledig. Enerzijds nemen mensen minder risico als reactie op de verstrengde wetgeving. Anderzijds hebben rechtbanken te kampen met een aanzienlijke achterstand. Zolang er geen definitief vonnis is, en dat geldt ook wanneer een beroepsprocedure is ingeleid, kan een nieuwe overtreding niet worden beschouwd als een recidive en wordt de zaak afgehandeld als een administratieve inbreuk.³⁰¹

Expert 2 stelt dat het feit dat deze regeling nog niet volledig wordt gehandhaafd, niet betekent dat het niet alsnog kan gebeuren. Het heeft alleszins een effect, aangezien veel burgers inmiddels inactief zijn geworden. Zij die nog steeds actief zijn, lijken voorlopig niet te worden gevisieerd, maar dat kan veranderen.³⁰²

²⁹⁵ OC Media (Gvadzabia M.), 20/03/2026, [url](#)

²⁹⁶ Civil Georgia, 31/12/2025, [url](#); Civil Georgia, 18/02/2026, [url](#)

²⁹⁷ TIG, 10/02/2025, [url](#)

²⁹⁸ Civil Georgia, 22/08/2025, [url](#); Civil Georgia, 09/07/2025, [url](#)

²⁹⁹ Civil Georgia, 30/08/2025, [url](#)

³⁰⁰ GYLA, 10/12/2025, p. 22, [url](#)

³⁰¹ *“Since October, repeated violations have been classified as criminal offenses, punishable by up to one year of imprisonment or up to two years in case of a subsequent offense. How many criminal cases have already been initiated on the basis of a repeated offense? Is this applied widely already?”*

So far there has just been one case related to a repeated offense. Fifteen others have already been convicted to prison sentences for standing on the pavement, following legislative changes in the same period. The reason why there are currently no more criminal cases, is because people have been warned not to take any risks and because there is a huge backlog in the courts. Many people have cases pending in the court of appeal after being fined in lower courts. Until the court of appeal delivers a verdict, the decision is not final and is not considered a subsequent offence. Instead, it still counts as another unrelated administrative offence.” Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

³⁰² *“This particular regulation is not yet fully enforced, but that does not mean it will not be. It can be activated at any time and applied more actively. So far, there are not many cases, but these restrictions already have a noticeable impact, as many citizens have been silenced and become inactive. Those who remain active do not*

Expert 3 zegt hierover het volgende:

“In practice, it has not been necessary to rely on these criminal provisions – related to a repeated offense – on a large scale. They remain as an additional tool that can be used if the protest escalate again to the levels seen before. One lesson the authorities seem to have learned is that measures such as beatings, torture, and forceful dispersal were not effective in suppressing dissent. Instead, they shifted to using legal mechanisms as a means of control.

As a result, everybody is sort of afraid. Many think that if they go out and protest, they will be fined. Beyond that, there is also fear of indirect pressure—for example, if someone owns a small business, they worry that tax authorities will subject them to stricter and more frequent audits.

This is the general purpose of these laws: to create an atmosphere of fear and repression. The result is a strong chilling effect on fundamental rights, meaning that many people are simply afraid to protest or to take part in public demonstrations.”³⁰³

Op de vraag of het mogelijk is om informatie te verkrijgen over strafzaken, reageert expert 3 dat dit enkel mogelijk is voor de betrokkenen:

“This information is not publicly available, but individuals can obtain information that relates to their own cases. If an external party wishes to follow criminal proceedings, they would either have to attend the hearings in person, observe the proceedings live in court, or watch a recording. However, recordings have now been forbidden. Very often these criminal cases are conducted behind closed doors, and even independent monitors are denied access.”³⁰⁴

Ook GYLA noemt het inperken van de publieke toegang tot hoorzittingen in strafzaken, onder andere via wetswijzigingen, een problematische evolutie. Sinds juni 2025 is het verboden om foto's te nemen of beeld- en audio-opnames te maken in rechtbanken. Journalisten kunnen een verzoek indienen bij de HCoJ om een zitting bij te wonen, maar het antwoord daarop blijft doorgaans uit of komt laattijdig. GYLA stelt dat het recht op een openbaar proces hiermee niet is gegarandeerd.³⁰⁵ In verschillende rechtszaken over de protesten kregen familie en vrienden van de beklaagden geen toegang tot de rechtszaal. Ook ambassadeurs van verschillende EU-landen werden niet toegelaten.³⁰⁶

4. Acties tegen opposanten

In 2024-2026 treden de autoriteiten zoals hierboven beschreven op tegen opposanten met tal van repressieve maatregelen. Zowel laag- als hooggeplaatste individuen worden in deze periode administratief en/of strafrechtelijk vervolgd in verband met hun deelname aan protesten of andere uitingen van ongenoegen met het GD-beleid. Daarnaast rapporteren verschillende bronnen, waaronder GYLA en Civil Georgia, over gerichte intimidatiepraktijken, zoals gewelddadige aanvallen en dreig telefoons, tegen activisten, journalisten en mensenrechtenactivisten.³⁰⁷ Dit hoofdstuk tracht een zicht te geven op profielen die hierbij geïdende worden, eventuele factoren die hiertoe bijdragen en de concrete gevolgen voor de betrokken individuen. Daarnaast onderzoekt Cedoca mogelijke risico's voor mensen die in het verleden zijn aangehouden, beboet of gewoon hebben deelgenomen aan een antiregeringsbetoging, alsook eventuele gevolgen voor familieleden van opposanten. Cedoca nam

currently appear to cause problems, but if their actions were to become significant enough, they could be targeted by the government.” Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁰³ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

³⁰⁴ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

³⁰⁵ GYLA, 10/12/2025, pp. 14, 21, [url](#)

³⁰⁶ Kavkazskiy Uzel, 24/02/2026, [url](#)

³⁰⁷ Civil Georgia, 13/05/2025, [url](#); GYLA, 10/12/2025, p. 14, [url](#)

hiervoor contact op met enkele vertegenwoordigers van Georgische mensenrechtenorganisaties die om veiligheidsredenen geanonimiseerd worden in deze COI Focus.

Hoog- en laaggeplaatste opposanten worden in afzonderlijke subhoofdstukken besproken. Onder hooggeplaatste profielen vallen prominente figuren binnen oppositiepartijen, vooraanstaande activisten, organisatoren van protestacties, leiders van mensenrechtenorganisaties, eigenaars van kritische perskanalen en andere regeringscritici met een zekere bekendheid of aanzien. Tot laaggeplaatste opposanten behoren aanhangers, sympathisanten of leden van oppositiepartijen, ambtenaren die zich kanten tegen het GD-beleid en gewone burgers die deelnemen aan protestacties of zich op andere manieren kanten tegen de autoriteiten, bijvoorbeeld via onlinekritiek.

De voorbeelden die aan bod komen zijn niet exhaustief, maar zijn bedoeld om situaties te schetsen waarmee opposanten geconfronteerd kunnen worden.

4.1. Hooggeplaatste opposanten

De eerste jaren nadat GD in 2012 aan de macht komt, worden verschillende figuren van het UNM-regime strafrechtelijk vervolgd. Tegen 2016 zijn de meeste van deze zaken afgesloten.³⁰⁸ In 2019-2020 worden negen vooraanstaande figuren³⁰⁹ van de oppositie aangeklaagd of veroordeeld.³¹⁰ Zowel het USDOS als FH vermelden in 2021-2023 politiek gemotiveerde rechtszaken tegen hooggeplaatste oppositieleiden.³¹¹ In 2022-2023 is er volgens het HRC, dat sinds 2020 rechtszaken met vermoedelijke politieke motieven monitort, voornamelijk een stijging van het aantal gerechtelijke procedures tegen vooraanstaande oppositiefiguren op basis van administratieve overtredingen tijdens protestacties.³¹² In 2023-2024 monitort het HRC, net zoals in 2022-2023, in totaal 31 gerechtelijke procedures met vermoedelijke politieke motieven, waaronder straf- en administratieve zaken.³¹³ Alle door het HRC gemonitorde strafzaken in 2023-2024, hoofdzakelijk tegen vooraanstaande oppositieleiden, zijn reeds verschillende jaren lopende. Sommige personen worden in meerdere zaken aangeklaagd. Administratieve zaken hebben voornamelijk te maken met overtredingen tijdens protestacties in juni 2023 en in april-mei 2024.³¹⁴

In 2025 is er een nieuwe golf van strafzaken tegen hooggeplaatste figuren van oppositiepartijen.³¹⁵ Begin februari 2025 stemt het parlement voor de beëindiging van het mandaat van 49 van de 61 parlementsleden van de oppositiepartijen en -allianties Coalition for Change, Strong Georgia en UNM. Het is een reactie op hun boycot van het parlement na de parlementsverkiezingen van oktober 2024. Door de beëindiging van hun mandaat verliezen de parlementsleden hun immuniteit, wat de autoriteiten in staat stelt hen te arresteren en strafrechtelijk te vervolgen.³¹⁶ Samen met het schrappen van hun mandaat richt het parlement, onder leiding van voormalig minister van Justitie en Cultuur Tea Tsulukiani, een tijdelijke onderzoekscommissie op om vermoedelijke misdrijven onder UNM te onderzoeken. In de praktijk roept de commissie ook vooraanstaande GD-critici op die nooit tot UNM behoorden. Wie medewerking weigert, riskeert strafrechtelijke vervolging. Civil Georgia

³⁰⁸ FH, 29/03/2017, [url](#)

³⁰⁹ Gigi Ugulava (ex-burgemeester Tbilisi), Irakli Okruashvili (ex-minister Defensie), Giorgi Rurua (oprichter Mtavari Arkhi), Mamuka Khazaradze en Badri Japaridze (oprichters TBC-bank en Lelo for Georgia), Nika Gvaramia (ex-directeur Rustavi2, mede-oprichter Mtavari Arkhi), Avtandil Tsereteli (eigenaar TV Pireli), Giga Bokeria (parlementslid European Georgia) en Nika Melia (parlementslid UNM)

³¹⁰ TIG, 09/03/2020, [url](#)

³¹¹ FH, 09/03/2023, [url](#); FH, 17/02/2022, [url](#); FH, 02/03/2021, [url](#); USDOS, 12/04/2022, pp. 16-18, [url](#)

³¹² HRC, 29/06/2023, p. 6, [url](#)

³¹³ HRC, 27/06/2024, pp. 45-51, [url](#); HRC, 29/06/2023, p. 7, [url](#)

³¹⁴ HRC, 27/06/2024, pp. 45-51, [url](#)

³¹⁵ Jam News, 08/01/2026, [url](#)

³¹⁶ EP, 13/02/2025, [url](#)

schrijft dat GD hiermee de “collectieve UNM”, een term die de regerende partij gebruikt om te verwijzen naar prowesterse oppositiepartijen, tracht te verbannen.³¹⁷

In totaal worden in 2025 ongeveer 20 actieve en voormalige politici van de oppositie aangehouden of veroordeeld op basis van uiteenlopende aanklachten. Veel van deze arrestaties komen voort uit het feit dat de betrokkenen niet verschenen voor de onderzoekscommissie van Tsulukiani. Door hun afwezigheid belanden tussen mei en juli 2025 acht leiders van de oppositie in de gevangenis: Irakli Okruashvili (ex-minister onder UNM), Nika Gvaramia (ex-minister onder UNM, medeoprichter partij Ahali), Nika Melia (ex-parlements lid UNM, leider partij Ahali), Givi Targamadze (ex-parlements lid UNM), Giorgi Vashadze (ex-parlements lid UNM, leider partij Strategy Aghmashenebeli), Zurab Japaridze (leider partij Girchi-More Freedom), Mamuka Khazaradze en Badri Japaridze (oprichters partij Lelo for Georgia).³¹⁸ Zij worden in juli 2025 veroordeeld tot zeven à acht maanden gevangenisstraf voor het tegenwerken van de onderzoekscommissie en mogen twee jaar lang geen openbaar ambt bekleden. Mamuka Khazaradze en Badri Japaridze mogen in september 2025 de gevangenis verlaten na een presidentieel pardon omdat zij aangaven met Lelo/Strong Georgia wel te zullen deelnemen aan de lokale verkiezingen, in tegenstelling tot andere oppositiepartijen.³¹⁹

Begin oktober 2025 staat het aantal politieke figuren dat op een aantal maanden tijd in de gevangenis is beland op elf, aldus Civil Georgia.³²⁰ Naast zes van de acht bovenvermelde oppositieleiders die op dat moment hun straf uitzitten, gaat het over figuren met een voortrekkersrol binnen oppositiepartijen: Lasha Tsanava (UNM-lid)³²¹, Levan Khabeishvili (ex-voorzitter UNM)³²², Zviad Kuprava (UNM-lid)³²³, Elene Khoshtaria (Droa-leider)³²⁴ en Gela Khasaia (Girchi-More Freedom-lid).³²⁵ Zij worden op basis van uiteenlopende aanklachten, gaande van fraude tot eigendomsschade en het mobiliseren van betogers, strafrechtelijk vervolgd.³²⁶ Met de arrestatie van Khoshtaria zitten alle leiders van oppositiepartijen die deel uitmaken van de Coalition for Change in de gevangenis op het moment van de lokale verkiezingen van 4 oktober 2025.³²⁷

³¹⁷ Civil Georgia, 15/05/2025, [url](#); Civil Georgia, 04/07/2025, [url](#)

³¹⁸ Jam News, 08/01/2026, [url](#); Civil Georgia, 04/07/2025, [url](#)

³¹⁹ HRW, 04/02/2026, [url](#); Civil Georgia, 19/12/2025, [url](#)

³²⁰ Civil Georgia, 08/10/2025, [url](#)

³²¹ Lasha Tsanava, lid van de politieke raad van UNM, wordt ervan beschuldigd geld te hebben aangenomen van een buitenlander in ruil voor een verblijfsvergunning. Civil Georgia, 30/07/2025, [url](#)

³²² Levan Khabeishvili, ex-voorzitter van UNM, wordt in september 2025 aangehouden. Khabeishvili beloofde publiekelijk om 200.000 dollar te betalen aan de (oproer)politie als zij weigeren betogers uiteen te drijven tijdens de geplande “vredezame revolutie” op 4 oktober 2025 waarvoor hij mensen aanmoedigt op straat te komen. Hij riskeert hiervoor 4 tot 7 jaar gevangenisstraf. Civil Georgia, 11/09/2025, [url](#)

³²³ Zviad Kuprava, UNM-lid en lid van de gemeenteraad van Tbilisi, wordt op 1 oktober 2025 aangehouden. Het is een reactie op zijn Facebook-video waarin hij zijn plan uiteenzet om de lokale verkiezingen van 4 oktober 2025 te verstoren en Ivanishvili ten val te brengen, tenzij GD politieke gevangenen vrijlaat: Civil Georgia, 01/10/2025, [url](#)

³²⁴ Elene Khoshtaria, leider van oppositiepartij Droa, wordt op 15 september 2025 gearresteerd wegens eigendomsschade na het bekladden van een campagneposter van de burgemeester van Tbilisi. Daarop bracht zij de woorden Russian Dream aan. Zij wordt hiervoor strafrechtelijk vervolgd en krijgt eind maart 2026 anderhalf jaar gevangenisstraf opgelegd. Aangezien het eerder over een administratieve overtreding gaat, noemen mensenrechtenorganisaties de procedure tegen Khoshtaria politiek gemotiveerd. Civil Georgia, 17/09/2025, [url](#); EP, 12/03/2026, [url](#); Jam News, 24/03/2026, [url](#)

³²⁵ Gela Khasaia, activist en lid van oppositiepartij Girchi-More Freedom, wordt eind september 2025 aangehouden. Hij werd eerder meermaals administratief aangehouden, maar wordt nu strafrechtelijk vervolgd voor geweld in groep waarvoor hij 4 tot 6 jaar riskeert. Khasaia ontkent de beschuldigingen. Naast lokale mensenrechtenorganisaties noemt ook AI zijn aanhouding politiek gemotiveerd. Civil Georgia, 08/10/2025, [url](#); AI, 03/10/2025, [url](#)

³²⁶ Civil Georgia, 08/10/2025, [url](#)

³²⁷ Civil Georgia, 17/09/2025, [url](#)

Zurab Japaridze komt in december 2025 vrij na het uitzitten van zijn straf³²⁸, Giorgi Vashadze en Givi Targamadze in januari 2026³²⁹ en Nika Gvaramia in februari 2026.³³⁰ Nika Melia en Irakli Orkuashvili krijgen tijdens hun gevangenschap een verlenging van hun straf na een veroordeling in twee afzonderlijke rechtszaken. Melia krijgt in november 2025 anderhalf jaar gevangenisstraf wegens minachting van de rechtbank en Okruashvili zeven jaar wegens machtsmisbruik.³³¹

In november 2025 start het Openbaar Ministerie samen met de SSSG en het ministerie van Binnenlandse Zaken een zaak tegen acht vooraanstaande politici van de oppositie: Elene Khoshtaria, Zurab Japaridze, Giorgi Vashadze, Nika Gvaramia, Nika Melia, Mamuka Khazaradze, Badri Japaridze en Mikheil Saakashvili. De meesten van hen zitten op dat moment in de gevangenis na een veroordeling in een andere zaak of in afwachting van een proces. De nieuwe aanklachten gaan over sabotage, poging tot staatsgreep en onwettige samenwerking met het buitenland bij vijandige activiteiten. Zij riskeren straffen van twee tot vier jaar, en in sommige gevallen vijftien jaar, afhankelijk van de aanklacht. Enkelen van hen worden ervan beschuldigd kort na het begin van de oorlog in Oekraïne in 2022 informatie te hebben gedeeld met het Westen over samenwerkingen tussen Georgië en Rusland, alsook namen te hebben doorgegeven van politici en zakenfiguren, wat later leidde tot Westerse sancties tegen zo'n 300 personen. Andere aanklachten houden verband met de protestacties sinds oktober 2024. De oppositieleiders worden beschuldigd van het bijdragen aan de radicalisering van de protesten en financiële ondersteuning van gewelddadige groepen.³³² Als preventieve maatregel betalen Gvaramia, Vashadze, Zurab Japaridze, Khazaradze en Badri Japaridze een borgsom in ruil voor hun vrijlating in afwachting van het proces. Deze varieert van 30.000 tot 1 miljoen GEL (9.527 tot 317.574 euro). Daarnaast hebben zij een verbod om het land te verlaten en zijn hun paspoorten in beslag genomen.³³³

Andere strafzaken tegen vooraanstaande GD-tegenstanders houden verband met de protesten en de poging tot bestorming van het presidentieel paleis op 4 oktober 2025 (zie [3.3 Strafrechtelijke procedures – Protestacties 2024-2026](#)). Zo worden vijf organisatoren aangeklaagd voor het wijzigen van de constitutionele orde, organisatie van geweld in groep en poging tot het blokkeren of innemen van een strategische faciliteit. Zij riskeren tot negen jaar gevangenisstraf. Elk van hen pleit onschuldig. Het gaat over activist en operazanger Paata Burchuladze, UNM-leden Irakli Nadiradze en Murtaz Zodelava, lid van Strategy Agmashenebeli Paata Manjgaladze en gepensioneerd kolonel Lasha Beridze.³³⁴ Eind december 2025 arresteert de SSSG Bacho Akhalaia, voormalig minister van Binnenlandse Zaken en Defensie onder UNM. Hij wordt gezien als de hoofdorganisator van de protesten op 4 oktober 2025.³³⁵ In maart 2026 wordt Akhalaia op basis van een audio-opname aangeklaagd wegens het aanzetten tot een staatsgreep. Hij zat tussen 2012 en 2022 al in de gevangenis na een veroordeling voor machtsmisbruik, organisatie van marteling en seksueel misbruik.³³⁶ In de nasleep van deze protesten uit onder meer politiek analist Gela Vasadze het vermoeden dat de onrust is uitgelokt. Volgens hem zijn de organisatoren geen provocateurs, maar zijn ze misleid, en bevestigen de gebeurtenissen het narratief van de autoriteiten over een geplande staatsgreep door de oppositie.³³⁷ Ook Civil Georgia schrijft dat oppositiefiguren spreken van een valstrik of verraad,

³²⁸ Civil Georgia, 19/12/2025, [url](#)

³²⁹ Civil Georgia, 26/01/2026, [url](#)

³³⁰ Civil Georgia, 23/02/2026, [url](#); Civil Georgia, 12/02/2026, [url](#)

³³¹ Civil Georgia, 12/02/2026, [url](#); Civil Georgia, 26/11/2025, [url](#); Civil Georgia, 19/11/2025, [url](#)

³³² OC Media, 06/11/2025, [url](#); OC Media (Gvadzabia M.), 11/02/2026, [url](#)

³³³ Civil Georgia, 23/02/2026, [url](#)

³³⁴ OC Media (Bardouka Y.), 14/10/2025, [url](#); Civil Georgia, 25/12/2025, [url](#); Civil Georgia, 19/10/2025, [url](#);

Caucasian Knot, 09/03/2026, [url](#)

³³⁵ Civil Georgia, 25/12/2025, [url](#)

³³⁶ Civil Georgia, 10/03/2025, [url](#)

³³⁷ DW (Mirzoev S.), 10/10/2025, [url](#)

beraamd door GD, terwijl anderen de gebeurtenissen zien als het resultaat van een roekeloos politiek spel. GD zelf bestempelt de feiten als een mislukte staatsgreep, gedirigeerd vanuit het buitenland.³³⁸

De publicatie van een BBC-documentaire op 1 december 2025 over een onderzoek naar het gebruik van een chemisch middel uit de Eerste Wereldoorlog tegen betogers eind 2024,³³⁹ vormt de aanleiding voor een nieuw strafrechtelijk onderzoek tegen regeringscritici. Het BBC-onderzoek toont aan dat een chemisch product vermoedelijk is vermengd met het water in de waterkanonnen waarmee betogers zijn uiteengedreven. GD ontkent deze beweringen. Verschillende personen die in de documentaire getuigen of wiens werk aan bod komt, worden daags na de uitzending gedagvaard door de SSSG. Het gaat over twee kinderartsen en hun vader, het hoofd van TIG, GYLA-leden en een betogers die ernstig gewond raakte tijdens de betogingen. Zij worden verdacht van misbruik van hun bevoegdheid en mogelijke hulp aan buitenlandse entiteiten. Volgens TIG en GYLA zetten de autoriteiten mensen en organisaties onder druk die vermoedelijke mensenrechtenschendingen aan het licht brengen, in plaats van zich bezig te houden met het achterhalen van de waarheid rond het gebruik van een chemisch middel bij het neerslaan van de protesten.³⁴⁰

Naast bovenstaande zaken tegen oppositiepolitici worden verschillende hooggeplaatste voormalige GD-politici en zakenfiguren in 2025 strafrechtelijk vervolgd wegens corruptie en/of machtsmisbruik.³⁴¹ Civil Georgia schrijft dat hoofdzakelijk ex-bondgenoten van GD hierbij gevisieerd worden.³⁴² Het gaat onder meer over ex-premier Irakli Garibashvili (februari 2021 – januari 2024) en Grigol Liluashvili, voormalig hoofd van de SSSG (2019 - april 2025). Garibashvili wordt in januari 2026 veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf en een boete van 1 miljoen GEL (319.132 euro) wegens ernstige witwaspraktijken. Liluashvili wordt in december 2025 beschuldigd van omkoperij en riskeert elf tot vijftien jaar gevangenisstraf.³⁴³ Tal van betrokkenen worden in dit verband ontslagen, gearresteerd en/of strafrechtelijk vervolgd. Ook worden heel wat goederen en geld in beslag genomen tijdens huiszoekingen.³⁴⁴ Verder stelt een burgerinitiatief ook politieke motieven vast in de veroordeling van drie zakenfiguren. Zij worden beschuldigd van financiële misdrijven, maar volgens Civil Georgia zijn er aanwijzingen dat het gaat om een persoonlijke afrekening van GD-oprichter Ivanishvili.³⁴⁵

Regeringscritici, zo stelt Civil Georgia, beweren dat de autoriteiten doen alsof ze corruptie bestrijden door voormalige overheidsfunctionarissen te arresteren en vervolgen, maar dat hiermee vooral aan het licht komt dat GD te kampen heeft met interne conflicten en een machtsstrijd, die tot vergeldingsacties leiden.³⁴⁶ Ook Jam News meent dat deze zaken een dieperliggend vraagstuk blootleggen, met name of het land effectief jarenlang werd bestuurd door een corrupte, criminele elite en waarom de staat in dat geval niet eerder heeft ingegrepen. Tegelijkertijd is er volgens deze bron een risico op selectieve rechtspraak omdat de onderzoeken vaak pas worden opgestart wanneer voormalige machthebbers politiek zijn verzwakt of in de oppositie zijn beland.³⁴⁷ De rechtszaken zijn volgens observatoren, geciteerd door Jam News, niet daadwerkelijk bedoeld om corruptie te bestrijden, maar zijn een manier om de staatskas te spijzen en de machtspositie van GD te verzekeren.³⁴⁸

³³⁸ Civil Georgia, 20/10/2025, [url](#)

³³⁹ BBC (Hudson M., Marocico O., Buckley S.), 01/12/2025, [url](#)

³⁴⁰ Civil Georgia, 03/12/2025, [url](#)

³⁴¹ Reuters (Papachristou L.), 18/11/2025, [url](#)

³⁴² Civil Georgia, 31/12/2025, [url](#); Jam News, 23/10/2025, [url](#)

³⁴³ Civil Georgia, 12/01/2026, [url](#)

³⁴⁴ Civil Georgia, 31/12/2025, [url](#); Jam News, 23/10/2025, [url](#)

³⁴⁵ Irakli Papiashvili, Giorgi Chikvaidze en Giorgi Bachiashvili: Civil Georgia, 08/10/2025, [url](#)

³⁴⁶ Civil Georgia, 12/01/2026, [url](#)

³⁴⁷ Jam News, 08/01/2026, [url](#)

³⁴⁸ Jam News, 23/10/2025, [url](#)

4.2. Laaggeplaatste opposanten

Om een zicht te krijgen op de situatie voor laaggeplaatste opposanten, nam Cedoca in maart en april 2026 telefonisch contact op met drie mensenrechtenexperten, momenteel of recent werkzaam voor lokale mensenrechtenorganisaties. Cedoca legde hen verschillende vragen voor in verband met risico's in geval van terugkeer voor mensen die hebben deelgenomen aan antiregeringsbetogingen en eventuele problemen voor laaggeplaatste leden of sympathisanten van oppositiepartijen.

Daarnaast vroeg Cedoca onder meer of bepaalde mensen meer geïsoleerd worden dan anderen in het kader van de protesten en daarbuiten, welke factoren hiertoe bijdragen, met welke uitdagingen opposanten in het dagelijkse leven worden geconfronteerd, of onlinekritiek wordt gemonitord en bestraft, of de autoriteiten bijhouden wie heeft deelgenomen aan protestacties, en hoe het komt dat mensen blijven deelnemen aan de intussen erg afgezwakte protestacties, ondanks het toegenomen risico op administratieve detentie of strafrechtelijke vervolging. De informatie van contacten wordt aangevuld met informatie uit open bronnen, indien beschikbaar.

4.2.1. Deelnemers protestacties en activisten

Gevraagd naar risico's in geval van terugkeer naar Georgië voor mensen die in het verleden hebben deelgenomen aan antiregeringsbetogingen, schetsen de drie experts het algemene repressieve klimaat, waardoor het moeilijk is om in te schatten wie geïsoleerd zou kunnen worden en op welke manier. Het wettelijk kader maakt het alleszins mogelijk om individuen administratief of strafrechtelijk te vervolgen voor kleinschalige protestgerelateerde inbreuken, wat niet betekent dat iedereen die de wet overtreedt effectief wordt vervolgd of gestraft. De autoriteiten beschikken niet over de middelen om dat te doen en hebben niet die intentie, aangezien de huidige maatregelen reeds een afraadend effect hebben en de protesten zijn afgezwakt. Het risico om onder druk te worden gezet, waaronder via juridische procedures, hangt volgens de experts grotendeels samen met de zichtbaarheid en frequentie van deelname aan protestacties. Naast mogelijke juridische gevolgen, is er eveneens een risico om te worden ontslagen of niet te worden aangenomen omwille van (voormalige) deelname aan protestacties, zeker voor mensen werkzaam bij overheidsinstanties. Ook intimidatiepraktijken, hoofdzakelijk bij aanvang van de protesten in 2024, worden genoemd als drukkingsmiddel.³⁴⁹

Het antwoord van expert 1 luidt:

"It is hard to predict who they might target and for what reason. The most probable consequences in case of return for former protest participants are harassment by the state security service and obstacles to employment. People have been subjected to pressure at home and dismissed from their jobs after employers—even in the private sector—were instructed by state security services to terminate their employment, leaving companies little choice but to comply. I cannot rule out imprisonment or other forms of persecution, especially in a context where the authorities may rely on past video footage or earlier records of protest participation."³⁵⁰

Expert 2 geeft het volgende antwoord:

"If a person returns to Georgia from abroad, the possible consequences could vary and depend on how active the person was. But, even for the passive ones who have attended only two or three manifestations, the potential consequences could still be quite risky in legal terms.

³⁴⁹ Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026; Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek 03/04/2026; Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

³⁵⁰ Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

Even a single participation in anti-government protests may lead to a serious administrative fine, while repeated participation may expose a person to criminal liability. I am not saying these restrictive provisions will be enforced against everyone who violated these authoritarian laws, as it is generally known that the government has limited resources. Even though it is legally possible, the potential risks depend on the government's willingness and administrative capacities to enforce these laws. In practice, more active and more visible participants appear to be targeted."³⁵¹

Expert 3 schetst de omstandigheden en mogelijke risico's in het geval van terugkeer als volgt:

"The general atmosphere in Georgia is highly repressive, especially towards political dissidents. Even ordinary citizens who participate in protests now face the risk of persecution, including criminal prosecution. Of course, this largely depends on the degree and level of a person's involvement, and on how visible they are.

What has been happening is that laws have gradually been adapted to restrict freedom of assembly, through the introduction of fines and provisions for criminal prosecution. When protests took place in front of parliament, blocking the road was initially made punishable by a fine of 5,000 lari. Subsequently, blocking pedestrian pathways and sidewalks was also prohibited. Later, another law was adopted stipulating that if a person is a repeat offender—that is, if they have already received one administrative fine and then receive another administrative sentence—they may be prosecuted under criminal law and face up to one year of imprisonment.

The retroactivity of this law makes it hard to predict whether or not a person will be criminally prosecuted. Regardless of when you were administratively sentenced before, technically speaking, the law can still apply to you in case of a subsequent administrative offense. If an individual attends a protest and receives a fine, the next time the state has the legal capacity to initiate criminal prosecution. While this has not yet happened in practice, what usually occurs instead is that, the second time, individuals are placed under administrative detention for a couple of days.

Another interesting aspect is that if someone participated in protests in 2022 or 2023 and then returns to Georgia, they are not necessarily under immediate threat, unless they participate again and break the law, but the broad general environment is one of repression. There is a strong sense of uncertainty, as no one really knows who might be targeted next and what kind of repressions they might be subjected to. At present, the measures are mostly directed at people who protest regularly—those who march once a week and are repeatedly fined. Every day, individuals are being arrested and subjected to persecution through these mechanisms. That said, it is difficult to assess how individualized this repression is. By that, I mean that for someone who is not particularly active—who, for example, participated in a protest only once in 2024—it is hard to determine how much risk that person would face at this point.

Another important issue is that many people who are actively participating in protests now have been fined repeatedly—by that I mean ten times, fifteen times, even twenty times. Taken together, this amounts to hundreds of thousands of lari in fines that they are required to pay. If someone has accumulated such a large amount in fines and then returns to Georgia, they are effectively in serious trouble because the law enforcement authorities can immediately freeze their bank accounts. Besides, there is also the possibility of further persecution for refusing to comply with a court decision. This would create an immediate risk. There are many individuals who have been fined several times, but I cannot say if they are the ones applying for asylum in foreign countries."³⁵²

³⁵¹ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁵² Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

In verband met risico's bij terugkeer, vroeg Cedoca aan expert 2 of er situaties bekend zijn waarin Georgiërs problemen ondervonden bij aankomst in de luchthaven omwille van hun activisme. Expert 2 is enkel op de hoogte van situaties waarin mensen op de luchthaven te weten kwamen dat er een openstaande boete is. Geen van hen werd gearresteerd.³⁵³

Cedoca ging na of bepaalde personen meer risico lopen dan anderen om geïdencificeerd te worden in geval van terugkeer, bijvoorbeeld mensen die in het verleden al zijn beboet of aangehouden. Expert 1 licht toe dat grotere betrokkenheid bij protesten en rechtszaken de bekendheid vergroot, en daarmee ook de kans op moeilijkheden.³⁵⁴

Op de vraag "If a person has been arrested or given a fine and the person has completed the sentence or paid for the fine, does this person risk to continue being targeted?", reageert expert 2:

"If there are no other cases against this person, there are no risks. There are people against whom there are 10 or 20 cases against one individual, and only a couple of these cases have been finalized through the court hearings. Other cases against them are still pending. In such cases, of course, there are still risks.

The most common problem is the extensive amount of fines that individuals are unable to pay. In such cases the state freezes their bank accounts, which makes it extremely difficult for them to live properly, as their assets are restricted and their properties are at risk."³⁵⁵

Expert 3 beantwoordt een gelijkaardige vraag, "If someone was previously fined or arrested at a protest, does that increase the risk of criminal liability if they participate in another protest?":

"Yes, it does, and they face a risk of criminal liability under other legal provisions as well. We have seen several members of civil society in Georgia who are currently under investigation on absurd and bogus charges, such as sabotage. Because of this, I would consider them to be at serious risk of persecution through political means.

That said, this is clearly my subjective assessment. I do not believe that individuals who have never protested, who are not dissidents in any way, and who are simply living quietly, face an immediate threat of persecution. However, it is very difficult to assess this more broadly, given the overall context. The protests in Tbilisi were very large—at their peak, hundreds of thousands of people took part. Within that context, we have identified cases of systemic torture and degrading treatment carried out by law enforcement agencies. These practices were employed in a systematic manner."³⁵⁶

Verder bevroeg Cedoca eventuele risico's voor personen die hebben deelgenomen aan protesten, maar nooit zijn aangehouden of beboet, alsook de kans dat de autoriteiten hiervan op de hoogte zijn. Hierop antwoordt expert 1 dat het moeilijk is om dit te voorspellen, maar dat het risico toeneemt indien de

³⁵³ "Have you heard of situations in which Georgians arrived in the airport and faced problems because of their previous activism? I have not heard of such cases, but I have heard that participants were informed about administrative violations and cases against them at the passport control in the airports. They found out that they had been subject to an administrative fine that remained unpaid. The border police falls under the Ministry of Interior and has access to this information through a unified system. The people involved were given the opportunity to enter the country and were not arrested directly." Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁵⁴ "Do prior fines or arrest affect the likelihood of encountering problems in case of return?"

Absolutely. The more a person is involved in protests and court cases, the more known they become, and the greater the likelihood to encounter difficulties." Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

³⁵⁵ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁵⁶ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

betrokkene reeds om andere redenen bekend is bij de autoriteiten. Bij het uitblijven van boetes of andere vormen van vervolging in de afgelopen jaren, wordt het risico doorgaans lager geacht.³⁵⁷

Aan expert 2 vroeg Cedoca of deelnemers van protesten niet langer onder druk staan wanneer zij hun deelname stopzetten. Hierop reageert de expert dat ook mensen die intussen passief zijn, nog onder druk kunnen staan omdat administratieve procedures kunnen zijn opgestart toen zij nog actief waren. Het feit dat iemand niet langer actief is, betekent niet dat deze zaken worden stopgezet. Het is een kwestie van tijd en middelen alvorens deze zaken worden afgehandeld.³⁵⁸

Expert 3 beantwoordt eveneens de vraag wat de kans is dat de autoriteiten op de hoogte zijn dat iemand heeft deelgenomen aan een protestactie, waarop de expert verwijst naar hoogtechnologische camera's en programma's om mensen te identificeren. Volgens de expert zijn er verschillende situaties waarin de betrokkenen maanden na hun deelname werden beboet op basis van dergelijk beeldmateriaal. Het is onmogelijk om vast te stellen hoeveel mensen op deze manier zijn geïdentificeerd, vooral omdat velen maskers droegen. De expert verduidelijkt nog dat vanwege de brede wetgeving, een individu vaak niet beseft dat hij risico loopt. Pas later kan blijken dat legaal geachte uitingen van protest of meningsuiting als overtredingen worden beschouwd.³⁵⁹

Wat betreft problemen in het dagelijkse leven voor deelnemers van protestacties, reageert expert 2 dat mogelijke problemen en de intensiteit daarvan afhangen van verschillende factoren, waaronder zichtbaarheid en regelmaat van deelname. De expert vermeldt juridische consequenties, hoofdzakelijk torenhoge administratieve boetes, maar ook het risico op strafrechtelijke vervolging. Het zijn hoofdzakelijk actieve betogers die administratief worden aangehouden, wat erg stresserend kan zijn. Daarnaast verwijst expert 2 naar situaties waarin informele groepen georganiseerd geweld gebruikten tegen actieve deelnemers van de betogingen, maar dat geen van deze zaken is onderzocht.³⁶⁰

³⁵⁷ "What about persons who have only participated but have not been fined or arrested. What is the chance that the authorities know about their presence during the protests?"

That is hard to tell. We are aware of some ways in which the special security services work, but not entirely. If there is a file on them, even for unrelated reasons, the chances of being at risk is higher. If a person has not been fined or has not faced another sort of persecution the past few years, then the risk would normally be smaller." Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

³⁵⁸ "If someone stops participation, does the pressure end? [...]" It is not the case that those who were previously participating and who are now passive, are now in a kind of safe space, because proceedings against them may have been launched while they were still active. As the cases against them are still ongoing, it is only a matter of time and administrative resources before they may be sentenced. [...] Not being active anymore, does not mean that the cases will be stopped or not launched because formally they violated the law and there should be some consequences." Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁵⁹ "What is the chance that the authorities know about a person's participation in a protest? In front of parliament there are very high-definition surveillance cameras installed. They also have advanced computer systems, purchased from China. What happens is that they review the footage retroactively.

There have been cases where, months after a protest, individuals were identified based on this footage and subsequently fined for having participated. Whether the cameras captured everyone is difficult to assess. During the peak of the protests, many people were wearing masks, and later the wearing of masks itself was prohibited. Nonetheless, there have been clear instances where fines were issued retroactively, sometimes several months after the protest took place. [...] As a result, you may not even be aware that you are at risk at the time. Again, this is because the legal provisions are extremely broad. There is no way to predict that you might later be considered an administrative offender when you genuinely believe you are exercising your right to freedom of expression and peaceful assembly." Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

³⁶⁰ "In daily life, do protest participants encounter problems because of their participation in anti-government protests? They do experience some kind of difficulties and challenges. There are many factors that define the potential or possible volume of these consequences and problems. Firstly, there are legal consequences. Cases have been brought against participants who were not necessarily attending protests every day, but were taking

Ook aan expert 3 vroeg Cedoca naar problemen in het dagelijkse leven voor opposanten. Hierop reageert de expert dat de autoriteiten momenteel eerder druk uitoefenen via juridische middelen en niet zozeer via fysiek geweld. Dat was voornamelijk het geval op het hoogtepunt van de protestacties:

“In daily life as well. Generally speaking, over the past couple of months, there has not really happened anything. However, the overall atmosphere is such that, if you go out into the streets, there is always a certain sense of threat. Subjectively, people are afraid—especially those who are political dissidents.

When protests were much larger, these risks were more pronounced. There were instances of people going to individuals’ homes or offices and vandalizing them. There were also a few cases in which individuals were physically assaulted. And, of course, if you are actively participating in protests, especially if you are filming or documenting events, you are at greater risk.

That said, nowadays the pressure is exercised more through legal means rather than physical violence. Physical violence has not occurred for several months now.”³⁶¹

Cedoca vroeg expert 3 nog of bepaalde individuen constant geïsoleerd worden, waarop de expert vermeldt dat online-intimidatie regelmatig voorkomt, vaak via valse profielen:

“We are not only seeing repressive measures taking place offline, but also very clearly online. There is a significant amount of harassment and bullying, and these practices occur on a regular basis. [...] We have seen certain activists being targeted on a daily basis.[...]”

Activists and journalists—especially those who post updates, share videos, and speak publicly online—are often targeted. Much of this happens through fake accounts. There are large troll and bot networks that can suddenly focus on an individual and start posting hostile or abusive messages.

This can be very damaging to people’s mental health, and it also creates a constant sense of threat. Given that there have already been instances of physical violence at people’s homes and offices, there is always an underlying fear that something could happen if they go out or say something negative. [...] It is very difficult to predict who will end up becoming a specific target of the state.”³⁶²

Gevraagd naar de profielen die het meest geïsoleerd worden, merkt expert 1 op dat de autoriteiten informele bendes inschakelen om deelnemers van protestacties te intimideren. De expert maakt hierbij een onderscheid tussen intimidatiepraktijken op het platteland en in de steden:

part on a fairly regular basis. Although these are mostly administrative cases, the accumulated number of fines has become extremely high, sometimes reaching several hundreds of thousands of Georgian lari. As a result of legal amendments, these administrative charges have tripled, quadrupled or even ten folded.

Some violations do not only result in administrative fines. If a person repeats the same conduct, there is a potential risk of criminal charges, which could result in imprisonment of up to three or five years, depending on the violation. Beyond legal consequences, there were systematic cases where informal groups, organized groups, were committing organized violent acts against particular active participants in the manifestations. None of such violent incidents have been investigated by the law enforcement institutions. There were cases when, during daytime in front of the police or in front of the CCTV camera’s, such violent groups attacked particular active participants or extremely critical voices. None of such violent attacks have been investigated.

On the other hand, active citizens are quite often arbitrarily detained by the police and transferred to police stations. During these arbitrary detentions they are not experiencing systemic violence, and when the protests are calm the police are not using ill-treatment practices during the protests, but it is very stressful for them to be placed in administrative detention and be under police control.” Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁶¹ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

³⁶² Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

“It is hard to predict the response of the Georgian authorities and their informal gangs. They have targeted individual activists, particularly those identified from the 2024 protests.[...]”

This harassment is mostly directed towards low-level critics, especially in the rural regions because the communities are smaller, making it is easier to identify government opponents and put pressure on a family or an individual. In the cities people most likely risk losing their jobs as intimidation tactics. Another form of intimidation is sending a very distinct car close to a person’s house, making it clear that it belongs to the security services, and staying overnight to let the person know that he or she is being watched. Despite these forms of intimidation, the protests are still ongoing, even though they are smaller in number.”³⁶³

Op de vraag of mensen die nog steeds op straat komen ook te maken krijgen met intimidatiepraktijken en wat hen in staat stelt om te kunnen blijven protesteren, reageert expert 1 dat de meesten van hen reeds enkele dagen of weken administratief zijn aangehouden. Het zijn volgens de expert hoofdzakelijk de prominentste figuren die worden geïdendeerd aan de hand van formele en informele maatregelen:

“They are definitely targeted as well and most of them have spent two to five days in jail, or even two weeks if they were given administrative detention. Intimidation tactics can range from formal measures to informal methods. People have been informally stopped on the streets and even subjected to house searches, although such measures are typically directed at well-known figures in the protests. Recently, a prominent figure of the protests was stopped by the police on the street. They accused him in front of his young kids of using drugs, made him undergo a drug test and claimed it was positive. This was obviously fabricated as he has never used drugs, but they arrested him. Later it was proven that he was clean, but this situation was intimidating, especially for the kids who were frightened. These tactics are used to send a warning to others considering joining the protests, signalling that they could face the same consequences. In addition, authorities impose formal sanctions, including arrests and fines starting at 5.000 GEL, which is at least double the average monthly salary.”

Expert 2 wijst erop dat zij die blijven protesteren een risico lopen om in de gevangenis te belanden:

“Those individuals who continue to take part in the protests are, of course, risking their freedom. At any time, the police can argue that a specific protester is acting outside the legal framework. For example, organizing protests or demonstrations in public places where pedestrians experience even minimal obstruction, can be declared illegal. [...] The police may instruct participants to leave pedestrian areas and move to a designated limited space. Most people comply with these orders, but some individuals remain in pedestrian zones, and in doing so, they risk their freedom.”³⁶⁴

Expert 3 licht toe dat het feit dat sommigen op straat blijven komen, te maken heeft met moed en het idee niets meer te verliezen te hebben omwille van een opeenstapeling van boetes:

“Some people are simply braver, and some people are angrier. Others feel they have less to lose. Some of these individuals have already accumulated several fines, and in their view, their lives have already been seriously ruined, so they feel there is nothing left to lose.

For others, it is harder to explain, but I would attribute most of it to a sense of bravery. There is also the attitude of, “if they fine me again, what will really happen?” To be honest, for some people, even administrative detention is almost taken lightly—spending a few days in a cell, switching off from the news, not working for a while. That is how some individuals cope with the situation.”³⁶⁵

³⁶³ Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

³⁶⁴ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁶⁵ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

Op de vraag of de autoriteiten een onderscheid maken in hun benadering tegenover opposanten, afhankelijk van hun positie en de mate waarin zij zich openlijk en actief uiten tijdens protesten, reageert expert 1 bevestigend. Wanneer de politie prominente figuren aanhoudt in het kader van protestacties, hebben zij de goedkeuring van hun leidinggevenden nodig. Bij lager geplaatste deelnemers kan de politie ter plaatste beslissen tot aanhouding, zonder rekening te houden met hun betrokkenheid.³⁶⁶ Ook expert 2 stelt in dit verband dat de actiefste personen vaker geïdende worden, maar merkt tegelijk op dat ook de minst actieve figuren niet gespaard blijven:

“Those who are more active are obviously more actively targeted. It has not really changed the nature of the government’s response. Even the least active individuals are still targeted, but probably less frequently.”³⁶⁷

Expert 3 wijst erop dat het wettelijke kader de autoriteiten de mogelijkheid geeft om individuen te bestraffen bij deelname aan protestacties, aangezien de wetten extreem breed en vaag zijn. In het geval van een gewone burger die niet eerder deelnam aan protestacties, of slechts enkele keren heeft deelgenomen, is er volgens de expert in veel mindere mate een imminente dreiging dan bij activisten of mensen die veel zichtbaarder zijn.³⁶⁸

Cedoca vroeg verder of opposanten ook buiten de context van de protestacties problemen ondervinden, waarop expert 1 antwoordt dat repressieve maatregelen zich voornamelijk manifesteren tijdens de protesten. Andere vormen van repressie, zoals intimidatie of ontslag, gebeuren ook buiten deze context op structurele wijze. Gevraagd hoe personen omgaan met intimidatie, reageert expert 1 dat sommigen dit publiek maken, anderen hulp vragen in de zoektocht naar werk of financiële ondersteuning, maar dat de meesten ervoor kiezen om het geheim te houden uit angst voor verdere repressie.³⁶⁹

Verder ging Cedoca na wat mensen kunnen doen in het geval dat zij geïntimideerd worden omwille van hun standpunten tegen de regering. Hierop reageert expert 2 dat mensenrechtenadvocaten meestal adviseren om de politie te contacteren, maar dat velen ervoor kiezen niets te doen en zelfcensuur toe te passen:

“Usually they would go to the police and they are advised by lawyers of NGOs to address police officially in order to have evidence that the police was informed, but their response and legal

³⁶⁶ “Is there a difference in how low-, mid- or high-level government opponents are treated or targeted in the event of protests? For example, a difference towards those who are very vocal or less vocal?”

There is a difference. In case of a high-level or well-known person, for example a party or protest leader, the police do not outright detain or arrest them. They need permission of their superiors first. Regarding mid- or low-level people, the police decides on the spot to arrest them without considering these people’s involvement.” Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

³⁶⁷ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁶⁸ “The problem is that the laws that have been adopted are extremely broad and vague, leaving significant room for different interpretations. At the same time, the judiciary is largely inept when it comes to politically motivated cases, and it does not provide an effective remedy. [...] Because of this, people who are active and visible face a somewhat increased level of risk, and this is something people here live with on a daily basis. However, if someone is an ordinary citizen who has never protested, or has only protested once or twice, then the threat in that situation is certainly not immediate.” Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

³⁶⁹ “Are these repressive measures by the authorities applied mainly during protests, or are individuals continuously targeted? It happens particularly during protests, but some aspects, like harassment or dismissals happen all the time. It does not have to occur during a protest. How do people generally cope with it when they are intimidated? Some go public with it and others prefer to keep it a secret because they fear more persecution if they do go public. Others ask for donations or employment opportunities, but many prefer to keep it private because of intimidation or other looming threats.” Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

consequences are extremely ineffective in such cases. Beyond the legal response, individual reactions can be different as well. Some are being silenced, and many of them remain silenced and self-censored because they know there is no actual legal response from the state. Some are still voicing their critical voices, but maybe some of them have also left the country because of constant threat and constant sense of insecurity.”³⁷⁰

Cedoca vroeg expert 3 welke acties ondernomen kunnen worden bij online-intimidatie, waarop de expert reageert:

“You can call the police, but you cannot realistically expect effective action from them, particularly if you are a political dissident.”³⁷¹

4.2.2. Aanhangers, leden en sympathisanten van oppositiepartijen

Cedoca ging eveneens na of laaggeplaatste figuren binnen oppositiepartijen of mensen met sympathieën voor oppositiepartijen in het dagelijkse leven problemen ondervinden. Hierop reageert expert 2:

“It depends on what is considered low-level. If individuals have been public and if they had visibility as members of an opposition political party, there is often a perception among pro-government groups, and as a result, they may face certain problems or challenges. However, if they never had public visibility and their political affiliation is not widely known, they might experience less challenges and problems.

Regarding employment in the public sector, it is almost impossible even for individuals with no visibility to be employed in state institutions.”³⁷²

Gevraagd naar de aard van de problemen waarmee zij te maken kunnen krijgen, stelt expert 2 dat voornamelijk mensen in de regio’s riskeren geïsoleerd te worden. De expert is niet op de hoogte van situaties waarin deze personen zijn bedreigd of het slachtoffer werden van fysiek geweld, maar sluit deze mogelijkheid niet uit.

“Especially in the regions where everybody knows everything, they may face threats or isolation from local communities. I have not heard about actual threats or physical violence against such individuals, but some kind of social isolation and security related threats could happen to them.”³⁷³

Op de vraag of er mogelijkheden zijn om hiertegen op te treden of dat de partij hier iets aan kan doen, stelt expert 2 dat het hoofdzakelijk gaat over sociale uitdagingen, waardoor er geen juridische mechanismen bestaan om actie te ondernemen:

“In such cases, what happens often falls outside the scope of the law or the criminal justice system. It is more a matter of social challenges, which is why there is limited scope for action from a legal perspective.”³⁷⁴

Op de vraag of laaggeplaatste leden van oppositiepartijen of sympathisanten in het dagelijkse leven problemen ondervinden, wijst expert 3 op de factor zichtbaarheid:

³⁷⁰ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁷¹ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

³⁷² Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁷³ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁷⁴ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

“Unless you are visible—unless you are active in some way, even if only to a small extent—I do not think that immediate threats are common. At least, that is not something I have personally observed. I have not seen people face direct or immediate threat.

Political party members, however, are always under threat, often facing the risk of criminal investigations for various reasons. We already have many political leaders who are imprisoned, so the level of risk clearly depends on your position and involvement.”³⁷⁵

4.2.3. Critici (online)

GD probeert kritische meningen, ook op sociale media, actief te beperken. Verschillende bronnen, waaronder HRW, het HRC en Civil Georgia, vermelden situaties waarin activisten zijn gestraft voor onlinekritiek op overheidsafgevaardigden. Het HRC stelt dat minstens twintig journalisten en burgeractivisten sinds juni 2025 zijn beboet wegens kritische commentaar op GD-vertegenwoordigers.³⁷⁶ HRW schrijft dat een tiental activisten in juni 2025 is beboet omwille van kritische berichten over GD-afgevaardigden op sociale media. De rechtbank vond de uitspraken beledigend en legde boetes op van 3.000 tot 4.000 GEL (955 tot 1.274 euro). Na een wetwijziging in juli 2025 riskeren zij die een boete weigeren te betalen een administratieve detentie (zie [2.1.4. Wet inzake vrijheid van meningsuiting](#) en [2.1.6. Wet inzake bijeenkomsten en manifestaties](#)).³⁷⁷ Tientallen gelijkaardige zaken zijn in januari 2026 nog lopende volgens het HRC.³⁷⁸

Volgens het HRC wijst de rechtspraak tot dusver op een duidelijk patroon van veroordelingen op basis van artikel 173¹⁶, waarbij politieke kritiek als een administratieve overtreding wordt beschouwd. Dit vormt volgens het HRC een ernstige bedreiging voor de vrije meningsuiting en wijst op een bewuste strategie om journalisten, activisten en oppositiestemmen te intimideren en het zwijgen op te leggen. Het gebruik van sancties om kritiek te onderdrukken, ondermijnt volgens de ngo de democratie, schendt internationale verplichtingen en leidt tot repressie, angst en zelfcensuur.³⁷⁹

Over de boetes voor onlinekritiek in juni 2025 verduidelijkt Civil Georgia dat het gaat over Facebookberichten van oppositiepolitici, journalisten en activisten. Enkelen van hen werken voor de kritische zenders TV Pirveli en Formula TV. De meeste boodschappen zijn gericht tegen GD-parlementsleden Mariam Lashkhi, Tea Tsulukiani en Mamuka Mdinardze.³⁸⁰ In een rapport gepubliceerd in september 2025 licht het HRC acht concrete situaties toe. Het gaat over TV-persoonlijkheden, journalisten en activisten.³⁸¹

In oktober 2025 schrijft Civil Georgia dat minstens zes personen onder administratieve detentie zijn geplaatst, van wie een persoon voor de tweede keer, omwille van het beledigen van een overheidsafgevaardigde in het openbaar of op sociale media. Tientallen anderen zijn volgens dezelfde bron al eerder beboet op basis van dezelfde aanklacht.³⁸²

In februari 2026 wordt Lasha Chkhartishvili, een lid van de Labor Party, gedurende vijf dagen administratief aangehouden voor een reactie onder een Facebookbericht die de rechtbank als beledigend beschouwt.³⁸³

³⁷⁵ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

³⁷⁶ HRC, 24/12/2025, p. 11, [url](#)

³⁷⁷ HRW, 04/02/2026, [url](#)

³⁷⁸ HRC, 31/01/2026, p. 7, [url](#)

³⁷⁹ HRC, 31/01/2026, p. 7, [url](#)

³⁸⁰ Civil Georgia, 18/06/2025, [url](#)

³⁸¹ HRC, 06/09/2025, pp. 7-9, [url](#)

³⁸² Civil Georgia, 08/10/2025, [url](#)

³⁸³ Caucasian Knot, 26/02/2025, [url](#)

Aan expert 2 vroeg Cedoca of gewone burgers ook zijn aangeklaagd na het delen van kritische berichten online. De expert is hier niet van op de hoogte, maar sluit deze mogelijkheid niet uit:

"I cannot recall specific cases of that kind. It is possible that such cases exist, but it is hard to know if a person has not published anything about it. Such cases have not really been discussed. However, I do agree that such cases have occurred in relation to journalists or individuals with a public profile."³⁸⁴

Aan expert 3 vroeg Cedoca of de autoriteiten het onlinegedrag van hun burgers monitoren, bijvoorbeeld in geval van uitingen van kritiek. Hierop reageert expert 3 dat een eerder lek bij de Staatsveiligheid ervoor zorgt dat er een algemene veronderstelling is dat de autoriteiten zich bezighouden met monitoringpraktijken:

"A couple of years ago—two or three years ago—there was a leak from the State Security Service showing that they were monitoring individuals in their daily lives. They were listening in on people and closely tracking what was happening. That leak was publicly acknowledged, but the situation did not change afterward. There was no investigation, and the practices continued.

As a result, there is a constant assumption that you are being monitored. This is reinforced by our criminal procedure law, which regulates secret surveillance and does not include meaningful safeguards. By safeguards, I mean that under the current procedures, surveillance can continue indefinitely. You are only notified that you were being secretly monitored if the monitoring is stopped. [...]

It is difficult to say to which extent the state has the technical capacities, but they have demonstrated a significant ability to identify individuals who participated in protests."³⁸⁵

Op de vraag of gewone burgers zijn aangeklaagd na het delen van kritische berichten over de autoriteiten, bevestigt expert 3 dat er situaties bekend zijn van activisten die zijn aangeklaagd voor laster en veroordeeld omdat de bewijslast bij de verweerder ligt:

"We have seen these measures applied to activists and, in a way, they are ordinary citizens. We have documented cases where fines were imposed on activists after public officials sued them for defamation. What happened is that the law on freedom of expression was amended, and when it comes to defamation, the burden of proof now lies with the respondent. This means that if a public official sues you for defamation, you must prove that your statement was not defamatory.

As a result, defamation cases are usually won by public officials, because it is extremely difficult to prove without reasonable doubt that you were not defaming, and to meet the court's standard of proof. In these situations, individuals not only face administrative fines but are also required to pay for the defamation charges. [...]

Even mild or indirect criticism—speech that should generally be permissible when directed at public officials—is treated as unacceptable. Profane or even slightly offensive language is considered a threat and is subject to monitoring and punishment."³⁸⁶

4.2.4. Ambtenaren

De wet inzake openbare dienstverlening wordt vanaf december 2024 meermaals gewijzigd, waarmee de ontslagprocedure van ambtenaren is vereenvoudigd. De autoriteiten maken van deze wet gebruik

³⁸⁴ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁸⁵ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

³⁸⁶ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

om ambtenaren die zich kritisch uitlaten over GD te ontslaan.³⁸⁷ Het EP spreekt van een duidelijke poging om kritische stemmen het zwijgen op te leggen.³⁸⁸ Hoofdzakelijk individuen die niet akkoord gaan met het GD-beleid en hierover hun mening openlijk uiten, worden hierbij gevisieerd volgens GYLA. De ontslaggolf in de openbare sector begint wanneer een GD-vertegenwoordiger eind 2024 aankondigt de openbare sector te zuiveren.³⁸⁹

Sinds eind 2024 zijn volgens de vakbond meer dan 1.200 ambtenaren ontslagen, aldus GYLA.³⁹⁰ Volgens Civil Georgia hebben in 2025 naar schatting 700 tot 1.000 ambtenaren hun job verloren omwille van hun kritische houding tegenover GD.³⁹¹ Tussen december 2024 en april 2025 spreekt TIG van 700 ontslagen personen, van wie meer dan 200 werkzaam in het gemeentehuis van Tbilisi. Ook in het ministerie van Defensie en Justitie vielen ontslagen. De motieven luiden reorganisatie, einde contract of andere formele redenen.³⁹² Tussen april en juli 2025 worden tientallen diplomaten en medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken ontslagen onder het voorwendsel van een reorganisatie. Civil Georgia wijst op een verband tussen de ontslagen en een gezamenlijke verklaring van 200 medewerkers van het ministerie eind november 2024 over de beslissing om het EU-toetredingsproces te bevriezen.³⁹³ In november 2025 moet een dertigtal medewerkers van het ministerie van Onderwijs vertrekken na een eerdere waarschuwing om een keuze te maken tussen hun werk of deelname aan protesten.³⁹⁴

De geraadpleegde experts bevestigen aan Cedoca dat ambtenaren riskeren te worden ontslagen indien zij zich kritisch uitlaten over de regerende partij. Expert 2 zegt hierover het volgende:

“When the protests were more active, there were some cases where public servants published collective letters. They were signing them from different state institutions, for example the Constitutional Court of Georgia. In these letters they were protesting against the country’s democratic backsliding and anti-democratic legislation and practices. If not all, the extreme majority of them have been dismissed from public service.

There was a huge clearance in the public sector of critical voices. State institutions adopted a systematic approach to silence all the critical voices in the public sector. This is the reason why individuals remaining in the public sector are silenced. Individuals working in the private sector are also extremely careful, because of potential legal consequences.”³⁹⁵

4.3. Familieleden van opposanten

In de geraadpleegde bronnen vond Cedoca binnen het tijdsbestek van dit onderzoek één artikel terug over intimidatiepraktijken tegenover familieleden van opposanten. Een Georgische onderzoekster schrijft eind januari 2026 in de Italiaanse onlinekrant L’Europeista over een toenemende druk op familieleden van politieke gevangenen. Dat gebeurt aan de hand van intimidatie, boetes en financiële druk.³⁹⁶

Ouders van personen die zijn aangehouden tijdens pro-Europese betogingen hebben volgens het artikel een nieuwe burgerbeweging gevormd: For the Freedom of Prisoners of Conscience. Een van de

³⁸⁷ Civil Georgia, 02/07/2025, [url](#); TIG, 14/04/2025, [url](#)

³⁸⁸ EP, 13/02/2025, [url](#)

³⁸⁹ GYLA, 10/12/2025, p. 37, [url](#)

³⁹⁰ GYLA, 10/12/2025, p. 37, [url](#)

³⁹¹ Civil Georgia, 31/12/2025, [url](#)

³⁹² TIG, 14/04/2025, [url](#)

³⁹³ Civil Georgia, 02/07/2025, [url](#)

³⁹⁴ Civil Georgia, 27/11/2025, [url](#)

³⁹⁵ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

³⁹⁶ L’Europeista (Mikanadze E.), 28/01/2026, [url](#)

leden getuigt dat zij bij een bezoek aan haar zoon in de gevangenis zonder duidelijke reden een boete van 5.000 GEL kreeg. Daarnaast ontdekte de zus van een gevangene dat haar bankrekening werd bevroren, zonder hierover te zijn geïnformeerd. Het derde en bekendste voorbeeld gaat over de vader van Zviad Tsetskhladze, een activist en de oprichter van de studentenbeweging Dafioni die werd aangehouden in december 2024. Zijn beweging speelde een vooraanstaande rol tijdens protestacties tegen de zogenaamde Russische wet. Zijn vader werd aangehouden op straat door agenten in burger, buiten de context van betogingen, waarop een onofficiële huiszoeking volgde. Toch veroordeelde de rechtbank van Tbilisi hem zonder objectief bewijs voor onwettige acties tot zeven dagen administratieve detentie wegens het blokkeren van Rustaveli Avenue. Tot slot beschrijft de auteur hoe familieleden eind januari 2026 urenlang in de kou wachtten op een mogelijke aankondiging van de president over de vrijlating van gevangenen. Hoewel het gebruikelijk is om op religieuze feestdagen amnestie te verlenen, werd geen enkele politieke gevangene vrijgelaten. Volgens de auteur onderstreept dit de machtspositie van de autoriteiten. Het viseren van families maakt deel uit van een bredere strategie om de protestbeweging te stigmatiseren en te marginaliseren. Door de druk te verschuiven van gevangenen naar hun naasten, proberen de autoriteiten solidariteit te ondermijnen.³⁹⁷

Cedoca vroeg de drie experts eveneens of familieleden van opposanten met problemen geconfronteerd worden. De meeste problemen zijn volgens de experts werkgerelateerd. De vraagstelling hierover luidt:

“Do family members of low-profile government opponents, activists, protest participants, face problems because of their relative’s activism? What kind of problems and is this a general tendency?”

Expert 1 beantwoordt deze vraag op 2 april 2026 in een bericht:

“There are instances, but only in relation to the highly visible and well-known opposition party members (e.g. Zurab Girchi Japaridze’s wife was unfairly dismissed from her job because of her husband’s activities). I can’t recall dismissals in relation of activists. Nevertheless, there are many instances when these relatives are threatened with dismissals, if their relatives do not stop being active (especially in the education system).”³⁹⁸

Expert 2 antwoordt het volgende:

“Yes they do, but not to the same extent. They may be exposed to different types of problems, mostly job related challenges. In the public sector, they may experience pressure or receive indirect warnings. Relatives of activists may be told that their son or daughter should be silenced; otherwise, they risk losing their jobs. There have been cases in the regions, though not in Tbilisi, where relatives of active protesters were dismissed from public sector positions. There were also cases during the pre-election period of 2024 in which relatives of actively involved individuals received phone calls from unknown callers. Some of these calls included verbal attacks, threats or “friendly advise” urging them to ensure that their child, sister, or brother stopped participating in the protests, or warning that they themselves would be in danger. Such incidents have not been reported after the 2024 elections.”³⁹⁹

Expert 3 reageert als volgt:

“It depends, we have had a couple of instances where family members were harassed by phone calls. Family members have not really faced any persecution under law, not necessary, unless they were participating in protests themselves. But, we have had instances where they were being

³⁹⁷ L’Europeista (Mikanadze E.), 28/01/2026, [url](#)

³⁹⁸ Expert 1, Vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, bericht via sociale media, 02/04/2026,

³⁹⁹ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

harassed during large protests. People were calling them, threatening them, saying that if their child would not stop participating in the protests, they would never see them again. Nowadays, I have not heard anything like that for a long time. They have the capacity to do this, but it is not happening right now."⁴⁰⁰

Bijkomend vroeg Cedoca of de expert op de hoogte is van andere moeilijkheden voor familieleden van activisten of deelnemers van protestacties, zoals werkgerelateerde problemen. Volgens de expert hangt dit af van de sector waarin het familielid werkzaam is:

"It can happen, but it depends on the sector in which a person is working. If you are employed in the public sector, it is extremely difficult to maintain your position if you are affiliated with a political dissident or opposition party. Many people have been dismissed from public service positions for this reason. There is also a newly introduced restriction affecting business owners in relation to their political views. Based on anecdotal conversations with several small business owners, I know that they are afraid to take part in protests because they are afraid that the state audit services would become more strict with them, such as more frequent inspections. So far, there have been no confirmed instances of this happening, at least to my knowledge. This may be because no such cases have been publicly reported, or because those who may have been targeted are reluctant to make their experiences public out of fear of further repercussions."⁴⁰¹

4.4. Inzet van derden tegen opposanten

Tijdens de protestacties, hoofdzakelijk tijdens grootschalige protesten in 2024, melden verschillende bronnen situaties waarin onbekenden, mogelijks criminelen of informele gewelddadige groepen, vermoedelijk gelinkt aan de overheid, betogers hebben aangevallen of geïntimideerd (zie [3.1.2. Geweld door derden](#)).⁴⁰²

Cedoca vroeg expert 2 of deze informele gewelddadige groepen enkel actieve en vocale deelnemers van de protestacties viseren of ook gewone deelnemers. Daarnaast ging Cedoca na of dergelijke incidenten nog steeds plaatsvinden. Het antwoord van de expert hierop is:

"In general, this has happened to specific individuals who are particularly active—such as political opponents or leaders of protest movements. However, there have also been cases involving large demonstrations, where both highly active and less active participants took part in marches or protests. In some instances, even the less active participants were attacked and victimized by these violent groups.

At the same time, when organized groups target individuals in their private spaces, this tends to be directed mainly at specific people who are especially active, such as prominent protesters.

It is not happening regularly, but mainly when there are some political tensions or during active protests. The last time I can recall such an incident, was several weeks before the 2025 municipal elections. Such groups attacked some participants, who were protesting in front of the election office of the Georgian Dream-leader, who was running as a candidate for mayor of Tbilisi. Those groups were organized and mobilized to attack participants of this manifestation."⁴⁰³

Op de vraag wat voor mensen deel uitmaken van deze informele groepen, antwoordt expert 2 dat sommigen zijn geïdentificeerd, van wie velen actieve banden hebben met sportfederaties, zoals

⁴⁰⁰ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

⁴⁰¹ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

⁴⁰² Public Defender of Georgia, 12/09/2025, pp. 61-63, [url](#); HRW, 20/08/2024, [url](#); HRW, 04/02/2026, [url](#); GYLA, 08/12/2024, [url](#); GYLA, 10/12/2025, p. 15, [url](#)

⁴⁰³ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

worstelclubs. Hoewel hun namen bekend zijn, is er weinig informatie bekend over hun effectieve affiliatie of de manier waarop zij zijn gemobiliseerd. De expert wijst erop dat geen van hen is gestraft voor hun betrokkenheid bij deze aanvallen.⁴⁰⁴

Ook aan expert 3 vroeg Cedoca wie deze onbekende figuren zijn die tijdens protestacties geweld hebben gebruikt tegen betogers, zoals beschreven in verschillende rapporten. Hierop reageert expert 3 dat het moeilijk is om met zekerheid te zeggen wie deze personen zijn. Het kan gaan om leden van de veiligheidsdiensten, maar dan in burger, of kleine criminelen ingehuurd door de autoriteiten in ruil voor privileges.⁴⁰⁵ Bijkomend vroeg Cedoca of de expert buiten de context van de verkiezingen op de hoogte is van situaties waarin dergelijke criminelen opdracht van de autoriteiten mensen intimideren of aanvallen. Hierop reageert expert 3:

“We have not observed this outside the context of protests. The state has legal mechanisms to target individuals, so there is no reason for them to create extra trouble by hiring others. The courts are effectively under their control anyway.”⁴⁰⁶

Verder vroeg Cedoca of er een verband is tussen deze informele groepen en zogenaamde *old guys*, een term die in Georgië gebruikt wordt om te verwijzen naar kleine criminelen die kunnen handelen in opdracht van de autoriteiten. Cedoca stelde de volgende vraag aan expert 2: “Sometimes we also hear stories about “old guys”? Is this related to these informal groups?”, waarop de expert reageert:

“Old guys refer to semi-criminal individuals, who may have ties with organized criminal authorities. Those individuals are particularly active during the election periods when they are using their influence in the streets to mobilize, especially male, individuals to support particular pro-governmental candidates. These old guys are using their powers, both soft and hard. Soft power is their influence and their networks, where they say: “be careful”, “let’s not be too critical of and to loud against this government”. There are also some cases, not extensive, where those groups were used for violent acts against specific individuals. This happens mainly during the pre-election period. At least, then this problem becomes more visible. We do not hear such cases on a regular basis apart from during the pre-election period, but it does not mean that it does not take place. Even though it does not happen on a regular basis, these people continue to be here in Tbilisi or in other cities and might still be used to silence specific individuals.”⁴⁰⁷

Op de vraag of er andere situaties zijn waarin mensen problemen kunnen hebben met deze *old guys*, buiten de context van de verkiezingen, reageert expert 2 dat zij kunnen worden ingezet om hun invloed uit te oefenen op individuen, bijvoorbeeld bij protestacties tegen politiek gevoelige thema’s. De expert licht toe:

⁴⁰⁴ “Who are these people making part of these informal groups? Some of them have been identified, out of whom many have active ties with sport federations, especially wrestle federations. We know their faces and names, but don’t know their actual affiliation or how they are mobilized. None of them have been punished for their involvement in such violent attacks.” Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

⁴⁰⁵ “Some reports mention the presence of unidentified groups of men, using violence against protest participants. Who are these individuals? The term that we use is titushki. It comes from the Ukraine protests. These individuals were not formally dressed, not wearing uniforms, and sometimes their faces were identifiable. They were randomly assaulting people. It is very difficult to determine who these individuals were. They could have been members of the police, the secret service, or random thugs that the authorities had hired and gave some privileges. Besides, there has been no effective investigation into these individuals.” Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

⁴⁰⁶ Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

⁴⁰⁷ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

"If a particular topic becomes active on the political agenda, or when a specific topic is gaining large public interest and large protest, those kind of groups or individuals could be used in order to have influence on its participants and silence some individuals.

A couple of years ago, for example, there were large manifestations against the construction of a hydro power plant in a mountainous region in Georgia. In that case, one individual [...] experienced such threats from a so-called old guy living in his area. This old guy addressed him several times and expressed some indirect threats towards him: 'Why do you have a protest related sticker on your car?, Why are you actively participating in this anti-hydro-power-plant-movement?, Aren't you afraid?'.⁴⁰⁸

Ook aan de andere experten vroeg Cedoca naar de rol van deze criminelen of *old guys* en hun band met de autoriteiten, alsook naar de omstandigheden waarin mensen problemen kunnen hebben met deze figuren, ook buiten de context van de verkiezingen.

Expert 1 licht toe dat deze figuren gelinkt kunnen zijn aan de *thieves-in-law*, een soort van maffia in voormalige Sovjetlanden, of aan een gelijkaardige criminele subcultuur. Hierbij staan de *thieves-in-law* aan de top en kunnen de *old guys* worden beschouwd als luitenanten of soldaten.⁴⁰⁹ De expert wijst verder op hun band met de regerende partij:

"They are in a kind of symbiotic relationship with the ruling party. Mostly they are very well connected with the ruling party and they follow their instructions. When the use of police forces is not advisable, for example, the authorities outsource this and count on them as freelancers.

These people have a lot of informal power. Many situations in everyday life can provoke problems with these old guys, for example if the person did not like how someone looked at him. They have more influence in the regions than in Tbilisi."⁴¹⁰

Expert 3 kent de term *old guys* niet, maar legt uit dat groepen activisten, verbonden aan partijen, regelmatig buiten de kieskantoren staan om individuen te intimideren opdat ze op een bepaalde persoon stemmen.⁴¹¹

Verder vroeg Cedoca of mensen die problemen hebben met deze figuren kunnen rekenen op bescherming. Expert 1 reageert hierop:

"It would be difficult to contact the police when you are facing problems with these old guys, because it does not feel safe to do so. General mistrust of the police also plays a role here. Once in a while the police arrest some of them and press charges, but this happens mostly because of internal conflicts."⁴¹²

Gevraagd of ze stoppen met het uitoefenen van druk indien de persoon die geïsoleerd wordt zijn acties staakt of zwijgt, reageert expert 2 dat dat waarschijnlijk het geval is. Wat betreft de mogelijkheden

⁴⁰⁸ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

⁴⁰⁹ "Regarding criminals, have you heard about the term "old guys"? We are sometimes told people are threatened by 'old guys'. What do you know about this? What are the possibilities to get protection if a person has problems with these 'old guys'? These old guys are either related to the thieves-in-law, some sort of mafia in former Soviet countries, but the term is also used to refer to the same sort of criminal subculture. The thieves-in-law can be seen as the guys at the top, mafia bosses, and the old guys can be considered some sort of lieutenants or soldiers." Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

⁴¹⁰ Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

⁴¹¹ "I have not heard about the term "old guys", but what often happens during the elections, is that groups of party activists, standing outside the polling stations, are sort of intimidating individuals and making sure that they vote for a certain person." Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

⁴¹² Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026

tot bescherming stelt expert 2 dat het in theorie mogelijk is, maar dat mensen in de praktijk terughoudend zijn om een beroep te doen op de politie:

“Formally, individuals can report such incidents to the police, and acts of violence should be treated as criminal offenses. In practice, however, the police response is often not very active. If you ask ordinary citizens about their perceptions, trust in the effectiveness of the police in handling such cases is very low. As a result, many people are reluctant to report such incidents. On the contrary, some even believe that contacting the police could increase their risk, as they are not confident that violent groups would not be informed—either by the police or through other channels.”⁴¹³

Hierop vroeg Cedoca aan expert 2 “Is this likely to happen, that the groups would be informed that a complaint was filed against them?”, waarop de expert reageert dat burgers vooral de perceptie hebben dat zij banden hebben met de politie. Hierdoor hebben burgers weinig vertrouwen dat het indienen van een klacht effect zal hebben:

“I would not say that this is necessarily the case, but the police are aware of the existence of these groups and appear to tolerate their actions. This leads to a perception among citizens that if the police is tolerating this, there is no guarantee that reporting it to the police would not result in these semi-criminal groups being informed. I have no information that the police actually pass information on to these groups, but this is how it is perceived by ordinary citizens. These old guys do not always use direct threats or violence; they often start with a softer approach, suggesting what should be done for their own interest. Reporting such communication to police, would not necessarily be classified as a crime, which creates another barrier for individuals to address the police.”⁴¹⁴

Het Global Initiative against Transnational Organized Crime publiceert in augustus 2025 een rapport over georganiseerde misdaad in de Zuidelijke Kaukasus. Het rapport bespreekt onder meer de band tussen de autoriteiten en de zogeheten *thieves-in-law*⁴¹⁵, en duidt dat deze term gebruikt wordt om te verwijzen naar invloedrijke criminele figuren in voormalige Sovjetlanden.⁴¹⁶ *Thieves-in-law* winnen volgens het rapport opnieuw aan invloed onder GD omwille van het afnemende vertrouwen in de overheid. Georgië vertoont volgens het rapport opnieuw kenmerken van voor de Rozenrevolutie in 2003 toen er een sterke verwevenheid bestond tussen politiek en criminaliteit. Deze relatie is inmiddels meer geïnstitutionaliseerde en wordt systematischer aangestuurd door de autoriteiten. Zo worden criminele netwerken onder meer ingezet tijdens de verkiezingen om stemmen te ronselen, burgers te intimideren, politieke activisten lastig te vallen en oppositiekandidaten onder druk te zetten. De voornaamste bezigheden van deze criminele netwerken zijn afpersing, chantage, gewelddadige intimidatie en druggerelateerde misdrijven. Praktijken zoals afpersing worden volgens het rapport grotendeels gedoogd, wat wijst op een informele verstandhouding tussen politiek en criminaliteit. In ruil voor hun steun aan politieke partijen tijdens de verkiezingen, krijgen criminelen ruimte om hun activiteiten voort te zetten zonder veel inmenging. Samenwerkingen tussen deze criminele netwerken en de autoriteiten variëren volgens het rapport van kleinschalige contacten tussen individuele politieagenten en criminelen tot verregaande allianties op hoog niveau. Toch zijn er nog steeds onvoldoende bewijzen dat prominente figuren uit de onderwereld en hooggeplaatste overheidsfunctionarissen samenwerken. Het gebrek aan effectieve vervolging van criminelen, onder wie figuren achter frauduleuze callcenters die zich richten op EU-burgers, doet volgens het rapport

⁴¹³ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

⁴¹⁴ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

⁴¹⁵ Global Initiative against Transnational Organized Crime (Kupatadze A.), 28/08/2025, pp. 13-16, [url](#)

⁴¹⁶ Civil Georgia, 17/03/2026, [url](#)

vermoeden dat zij politieke bescherming genieten. Daarbij komt nog dat deze criminele netwerken grotendeels actief zijn in het buitenland en van daaruit activiteiten in Georgië aansturen.⁴¹⁷

Terwijl bezorgdheden over de heropleving van criminele subculturen aanhouden, geeft GD in september 2025 aan de georganiseerde misdaad te willen bestrijden. Tussen september 2025 en maart 2026 arresteert de politie in samenwerking met de staatsveiligheidsdienst meermaals groepen mensen verbonden aan de criminele onderwereld of *thieves-in-law*. Het gaat over 30 personen in september 2025, 34 in november 2025, 49 in december 2025, 45 in februari 2026 en nog eens 72 in maart 2026. De zaken hebben onder meer betrekking op drugs- en wapenhandel en -bezit, illegale bemiddeling in financiële geschillen tussen burgers, afpersing en doodsb bedreigingen. De meesten riskeren 15 jaar gevangenisstraf wegens lidmaatschap van de criminele onderwereld. Daarnaast worden enkelen vervolgd in verband met de moord op een invloedrijke *thief-in-law* in maart 2025. Civil Georgia spreekt in maart 2026 van een toenemende *crackdown* de voorbije maanden.⁴¹⁸

5. Aanpak van bevelweigering binnen de veiligheidsdiensten

In de geraadpleegde bronnen kon Cedoca binnen het tijdsbestek van dit onderzoek slechts één artikel terugvinden over een situatie waarin een voormalig hooggeplaatst ambtenaar bij het ministerie van Binnenlandse Zaken zich heeft uitgesproken tegen de manier waarop de autoriteiten de protestacties neerslaan. Het betreft het ex-hoofd van de operationele planning bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, Irakli Shaishmelashvili, die in december 2024 is afgetreden tijdens de antiregeringsbetogingen en nadien het land heeft verlaten. Civil Georgia schrijft dat hij bij verstek wordt vervolgd op grond van artikel 317 wegens openbare oproepen tot een gewelddadige wijziging van de constitutionele orde of omverwerping van de staat, strafbaar met een gevangenisstraf van maximum drie jaar. Het Openbaar Ministerie stelt dat hij voorafgaand aan de lokale verkiezingen van oktober 2025 mensen mobiliseerde voor de betoging van 4 oktober 2025 en aanzette tot geweld. Daarnaast zou hij een politie-interventie hebben proberen te ondermijnen door medewerkers van het ministerie te demoraliseren.⁴¹⁹

Cedoca vroeg de experts in april 2026 eveneens of zij kennis hebben van eventuele gevolgen voor leden van de ordediensten die weigerden bevelen uit te voeren, bijvoorbeeld in de context van de protestacties. Over het algemeen is hierover weinig gepubliceerd, waardoor het volgens de experts moeilijk is om hierover conclusies te trekken. Zij delen hierover hun persoonlijke visie en verwachten dat bevelweigering gevolgen met zich kan meebrengen.

Expert 1 antwoordt hierop het volgende:

“We have heard of some rumors here and there but nothing substantiated to be honest.”⁴²⁰

Expert 2 stelt:

“I have never encountered public information on this matter, but I am pretty sure that if instances existed in which law enforcement officers refused to carry out unlawful orders, the consequences for them would not be positive. I believe that, in such cases, mostly low-level police officers would be targeted rather than individuals in management positions. This assessment is based on my own presumption.”⁴²¹

⁴¹⁷ Global Initiative against Transnational Organized Crime (Kupatadze A.), 28/08/2025, pp. 13-16, [url](#)

⁴¹⁸ Civil Georgia, 17/03/2026, [url](#); Civil Georgia, 16/12/2025, [url](#); Civil Georgia, 05/11/2025, [url](#); Civil Georgia, 05/09/2025, [url](#)

⁴¹⁹ Civil Georgia, 19/10/2025, [url](#)

⁴²⁰ Expert 1, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, bericht via sociale media, 02/04/2026

⁴²¹ Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

Gevraagd naar de mogelijke concrete gevolgen, reageert expert 2:

"Dismissal would be the easiest possible resolution. There have been some cases in which police officers were fired because they voiced criticism publicly. For example, when police officers criticized the handling of certain cases or pointed out inefficiencies, some of them were dismissed as a result. Beyond dismissal, there can also be disciplinary proceedings against police officers, or even criminal charges. Currently, there is a whistle blower from the Ministry of Interior who is under criminal investigation. He is a very publicly outspoken individual, who is now facing a criminal case. This serves as a kind of example to other potential whistle blowers, suggesting that they might face a similar outcome."⁴²²

Expert 3 heeft hiernaar geen onderzoek gevoerd, maar heeft wel enkele verhalen gelezen over mensen die hun ontslag hebben ingediend. De expert vermoedt dat er een ernstig risico kan zijn indien de autoriteiten vermoeden dat de persoon in kwestie informatie zou lekken. Informatie hierover is beperkt, omdat mensen in deze situatie hier vermoedelijk niet openlijk voor uitkomen. Ook het risico in geval van terugkeer is moeilijk om in te schatten.⁴²³

⁴²² Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026

⁴²³ "Have you heard of situation in which law enforcement officers refused to execute orders from their superiors, for example in the contest of the protests, and if they faced consequences?"

There was some information, but nothing has been verified as far as I am aware.

Is this because the information is difficult to obtain, as people do not come forward with their stories?

That would probably be the reason, but I am sure there are quite some police officers who refused to execute orders and left their job. But if they did, they would do this very quietly for their own safety. I remember a couple of posts in which people publicly said they had left their job. I cannot verify this right now, but I remember there were a couple of situations. In such a situation, they would probably do this very quietly in order to be safe.

In my opinion, if you were this type of person, a police officer or officer at the state security service, who left the job and escaped, you would be under serious threat of something happening to you in Georgia. They could even do this by illegal means, and it would happen in such a way that nobody would ever hear about it.

Why would the person be under threat if they quit the job and escaped?

Because the authorities may assume that you are a traitor or might leak information.

This is my personal opinion, as I cannot verify such information and there are no statistics, but I know there have been several of such cases.

What would be the risk in case of return to Georgia for them?

That is hard to say. Something like this would never be published. Even if there are some cases of police officers who genuinely refused to participate, no one would know about this, not civil society or the public in general; maybe only an immediate family member would know." Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026

Bibliografie

Rechtstreekse contacten

Afgevaardigde van de Public Defender of Georgia, gesprek, Tbilisi, 25/10/2022, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Afgevaardigde van een lokale mensenrechtenorganisatie 1, gesprek, Tbilisi, 27/10/2022, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Afgevaardigde van een lokale mensenrechtenorganisatie 2, gesprek, Tbilisi, 24/10/2022, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Vertegenwoordigers van een internationale organisatie in Georgië, gesprek, Tbilisi, 24/10/2022, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Vertegenwoordigers van een internationale organisatie in Georgië, gesprek, Tbilisi, 25/10/2022, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Expert 1, Vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 10/03/2026, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Expert 1, Vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, bericht via sociale media, 02/04/2026, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Expert 2, lokale mensenrechtenexpert, telefoongesprek, 03/04/2026, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Expert 3, vertegenwoordiger van een lokale mensenrechtenorganisatie, telefoongesprek, 08/04/2026, contactgegevens niet meegedeeld om de veiligheid van deze bron te garanderen

Geschreven en audiovisuele bronnen

Amnesty International (AI), *Georgia: Authorities using draconian new laws to crack down on dissent*, 13/01/2025, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/01/georgia-authorities-using-draconian-new-laws-to-crack-down-on-dissent/> [geraadpleegd op 12/02/2026]

Amnesty International (AI), *Georgia 2024*, 24/04/2025, <https://www.amnesty.org/en/location/europe-and-central-asia/eastern-europe-and-central-asia/georgia/report-georgia/> [geraadpleegd op 01/04/2026]

Amnesty International (AI), *The EU and its member states should take urgent, coordinated measures to respond to Georgia's crackdown on civil society and human rights organisations*, 10/09/2025, <https://www.amnesty.eu/news/eu-should-respond-to-georgias-crackdown-on-civil-society/> [geraadpleegd op 10/03/2026]

Amnesty International (AI), *Georgia: Elections marred by severe reprisals and risk of further violence*, 03/10/2025, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/10/georgia-elections-marred-by-severe-reprisals-and-risk-of-further-violence/> [geraadpleegd op 10/03/2026]

Amnesty International (AI), *Georgia: Ruling Party Proposes Laws to Criminalize Foreign Funding for Civic Activity*, 02/02/2026, <https://www.amnestyusa.org/press-releases/georgia-ruling-party-proposes-laws-to-criminalize-foreign-funding-for-civic-activity/> [geraadpleegd op 12/02/2026]

BBC (Demytrie R.), *Georgia protesters try to storm Tbilisi presidential palace*, 05/10/2026, <https://www.bbc.com/news/articles/ce86kqnj7zro> [geraadpleegd op 10/03/2026]

BBC (Hudson M., Marocico O., Buckley S.), *WW1 toxic compound sprayed on Georgian protesters, BBC evidence suggests*, 01/12/2025, <https://www.bbc.com/news/articles/czrk7q50e1po> [geraadpleegd op 24/03/2026]

- Carnegie Politika (Avdaliani E.), *Relations Between Georgia and the West to Become Transactional*, 13/11/2024, <https://carnegieendowment.org/russia-eurasia/politika/2024/11/georgia-west-new-relationships> [geraadpleegd op 10/02/2026]
- Carnegie Politika (Kitachaev B.), *Is Georgia on a One-Way Road to Autocracy?*, 04/12/2025, <https://carnegieendowment.org/russia-eurasia/politika/2025/12/georgia-repressions-consequences?lang=en> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Caucasian Knot, *The protest on Rustaveli Avenue continued amid new arrests*, 03/02/2026, <https://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/72528> [geraadpleegd op 13/03/2026]
- Caucasian Knot, *Participants in the Rustaveli protest reported that their bags and backpacks would be checked*, 12/03/2026, <https://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/73600> [geraadpleegd op 13/03/2026]
- Caucasian Knot, *The protest on Rustaveli continued amid new arrests of activists*, 20/02/2026, <https://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/72984> [geraadpleegd op 13/03/2026]
- Caucasian Knot, *Three protesters on Rustaveli Avenue were arrested on the 457th day of protests*, 27/02/2026, <https://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/73174> [geraadpleegd op 13/03/2026]
- Caucasian Knot, *Georgian opposition figure arrested for social media comment*, 26/02/2025, <https://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/73138> [geraadpleegd op 13/03/2026]
- Caucasian Knot, *A new criminal case has been opened against Bacho Akhalaia*, 09/03/2026, <https://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/73486> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Caucasian Knot, *Protesters' tents outside the Georgian parliament building were dismantled*, 12/03/2026, <https://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/73595> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Caucasian Knot, *Pro-European protests in Georgia have continued for 474 days*, 16/03/2026, <https://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/73710> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Caucasian Knot, *Pro-European protests in Tbilisi have continued for 490 days*, 01/04/2026, <https://www.eng.kavkaz-uzel.eu/articles/74129> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Central Election Commission (CEC), *Report on the elections of the parliament of Georgia 2012*, 26/02/2013, <https://cesko.ge/static/res/old/other/13/13973.pdf> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *Georgia's PM Signs Application to Join the EU*, 03/03/2022, <https://civil.ge/archives/477258> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Civil Georgia, *CSOs Demand Full Investigation into the Disproportionate Use of Force During Recent Protest Rallies*, 12/03/2023, <https://civil.ge/archives/530946> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Civil Georgia, *Ombudsman Addresses Violations against Protesters During March 7-9 Protest Rallies*, 13/03/2023, <https://civil.ge/archives/530998> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Civil Georgia, *Georgia's Progress toward EU Candidate Status: the European Commission's Assessment*, 13/11/2023, <https://civil.ge/archives/568874> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *476 CSOs Register by Foreign Agents Law Deadline*, 03/09/2024, <https://civil.ge/archives/622253> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *GD Elected President Kavelashvili Signs Into Law Repressive Legislation*, 30/12/2024, <https://civil.ge/archives/649022> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Civil Georgia, *Liveblog: Resistance*, 31/12/2024, <https://civil.ge/archives/638926> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Civil Georgia, *Liveblog: Resistance 2025 Vol. 1 – Civil Georgia*, 04/03/2025, <https://civil.ge/archives/649547> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Civil Georgia, *2025 | Chronicle of Repression*, 13/05/2025, <https://civil.ge/archives/611538> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Civil Georgia, *MFA: More than 1.5 Million Georgians Live Abroad*, 08/03/2025, <https://civil.ge/archives/667946> [geraadpleegd op 10/02/2026]

- Civil Georgia, *Funds Supporting Protesters Frozen*, 17/03/2025, <https://civil.ge/archives/669696> [geraadpleegd op 10/02/2026]
- Civil Georgia, *Salome Zurabishvili: GD Launched New Wave of Repression Against Politicians*, 15/05/2025, <https://civil.ge/archives/681857> [geraadpleegd op 18/03/2026]
- Civil Georgia, *Special Investigation Service to Fold Into Prosecutor's Office*, 19/05/2025, <https://civil.ge/archives/682498> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Civil Georgia, *Georgian Intelligence to Be Absorbed by State Security Service*, 20/05/2025, <https://civil.ge/archives/682857> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Civil Georgia, *Liveblog: Resistance*, 15/06/2025, <https://civil.ge/archives/666987> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Civil Georgia, *Five Organizations Report Being Inspected Under "Russian Laws"*, 18/06/2025, <https://civil.ge/archives/687395> [geraadpleegd op 10/02/2026]
- Civil Georgia, *Court Fines GD Critics over Facebook Posts 'Insulting' Ruling Party MPs*, 18/06/2025, <https://civil.ge/archives/687424> [geraadpleegd op 19/03/2026]
- Civil Georgia, *ISFED Says It Also Received Anti-Corruption Bureau's Inspection Order*, 23/06/2025, <https://civil.ge/archives/688149> [geraadpleegd op 10/02/2026]
- Civil Georgia, *Changes to Defamation Laws Fuel Free Speech Concerns*, 26/06/2025, <https://civil.ge/archives/688298> [geraadpleegd op 10/02/2026]
- Civil Georgia, *Dozens Out of Foreign Ministry Amid "Reorganization"*, 02/07/2025, <https://civil.ge/archives/689566> [geraadpleegd op 19/03/2026]
- Civil Georgia, *Ex-Minister Okruashvili Sentenced to Eight Months in Prison for Defying Tsulukiani Commission*, 04/07/2025, <https://civil.ge/archives/690111> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *Interior Ministry Rejects Political Targeting in Drug Roundups*, 09/07/2025, <https://civil.ge/archives/691318> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Civil Georgia, *Security Service Arrests UNM Member Lasha Tsanava in Alleged Fraud Scheme*, 30/07/2025, <https://civil.ge/archives/695039> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *Liveblog: Resistance | Video Evidence in Trial of Activists on Group Violence Charges Is Edited*, 18/08/2025, <https://civil.ge/archives/695645> [geraadpleegd op 18/03/2026]
- Civil Georgia, *MIA: Over 1,400 Arrested in Two Months on Drug Charges*, 22/08/2025, <https://civil.ge/archives/697707> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Civil Georgia, *Authorities Freeze Bank Accounts of Seven NGOs in 'Sabotage' Criminal Probe*, 27/08/2025, <https://civil.ge/archives/698002> [geraadpleegd op 10/02/2026]
- Civil Georgia, *Repression in Numbers*, 30/08/2025, <https://civil.ge/archives/697375> [geraadpleegd op 10/02/2026]
- Civil Georgia, *Tbilisi Court Jails Group of Eight Protesters over 'Disrupting Public Order'*, 02/09/2025, <https://civil.ge/archives/698450> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Civil Georgia, *11 Protesters Jailed for Two Years Each on Charges of 'Disrupting Public Order' as Group*, 03/09/2025, <https://civil.ge/archives/697960> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Civil Georgia, *Police Detain 30 Over Links with 'Thieves' World'*, 05/09/2025, <https://civil.ge/archives/699501> [geraadpleegd op 18/03/2026]
- Civil Georgia, *UNM's Khabeishvili Arrested for Publicly Offering Money to Riot Police*, 11/09/2025, <https://civil.ge/archives/700355> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *Court Sets Bail for Elene Khoshtaria, But She Refuses to Pay*, 17/09/2025, <https://civil.ge/archives/701293> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *Dozens of CSOs Report New Inspections Under Amended Law on Grants*, 22/09/2025, <https://civil.ge/archives/701772> [geraadpleegd op 14/01/2026]

- Civil Georgia, *UNM Member Zviad Kuprava Arrested Over October 4 Calls*, 01/10/2025, <https://civil.ge/archives/703419> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *GYLA Challenges Grants Law Provision in Constitutional Court*, 01/10/2025, <https://civil.ge/archives/703355> [geraadpleegd op 10/02/2026]
- Civil Georgia, *Live Updates: Local Elections and Protest*, 05/10/2025, <https://civil.ge/archives/704204> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Civil Georgia, *Ruling Party Announces Further Crackdown on Protests, Opposition*, 13/10/2025, <https://civil.ge/archives/706340> [geraadpleegd op 04/02/2026]
- Civil Georgia, *Georgian Dream Adopts Harsher Penalties For Protest Offenses*, 16/10/2025, <https://civil.ge/archives/706463> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *14 More Sent to Pre-Trial Detention Over October 4 Events, One Released on Bail*, 19/10/2025, <https://civil.ge/archives/707378> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Civil Georgia, *October 4 Continues to Haunt Georgia as Questions Persist*, 20/10/2025, <https://civil.ge/archives/705427> [geraadpleegd op 24/03/2026]
- Civil Georgia, *Protester Faces Up to One Year in Jail After Police Arrests Him for 'Repeat Road-Blocking'*, 01/11/2025, <https://civil.ge/archives/709260> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *MIA: 29 Detained in Five Days For Blocking Rustaveli Avenue*, 01/11/2025, <https://civil.ge/archives/709248> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *Suspect Killed, Officer Wounded as Authorities Arrest 34 Over Links with 'Thieves World'*, 05/11/2025, <https://civil.ge/archives/709633> [geraadpleegd op 18/03/2026]
- Civil Georgia, *GD to End Voting for Georgians Abroad*, 17/11/2025, <https://civil.ge/archives/710933> [geraadpleegd op 10/02/2026]
- Civil Georgia, *Ex-Defense Minister Okruashvili Sentenced to Seven Years in 2004 High-Profile Case*, 19/11/2025, <https://civil.ge/archives/711425> [geraadpleegd op 24/03/2026]
- Civil Georgia, *Nika Melia Sentenced to 1.5 Years for Splashing Water at Judge*, 26/11/2025, <https://civil.ge/archives/711870> [geraadpleegd op 24/03/2026]
- Civil Georgia, *Dozens Reportedly Fired From National Exams Center in 'Reorganization'*, 27/11/2025, <https://civil.ge/archives/712576> [geraadpleegd op 19/03/2026]
- Civil Georgia, *Georgian State Security Service Summons Those Featured in BBC Report*, 03/12/2025, <https://civil.ge/archives/713372> [geraadpleegd op 18/03/2026]
- Civil Georgia, *Disputed Parliament Tightens Protest Rules, Extends Restrictions to Pedestrian Areas*, 10/12/2025, <https://civil.ge/archives/714235> [geraadpleegd op 04/02/2026]
- Civil Georgia, *Police Arrest 49 Over Links with 'Thieves' World'*, 16/12/2025, <https://civil.ge/archives/714850> [geraadpleegd op 18/03/2026]
- Civil Georgia, *Opposition Leader Zurab Japaridze Released After Seven Months in Prison*, 19/12/2025, <https://civil.ge/archives/715068> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *Protesters Report First Administrative Proceedings for Rallying on Sidewalk*, 24/12/2025, <https://civil.ge/archives/715812> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *Public Defender to Take Anti-Protest Laws to Constitutional Court*, 25/12/2025, <https://civil.ge/archives/715919> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *Ex-UNM Minister Bacho Akhalaia Arrested on Accusations of Leading October 4 Events*, 25/12/2025, <https://civil.ge/archives/716054> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *Year of Descent and Endurance: 2025 in Georgia*, 31/12/2025, <https://civil.ge/archives/716137> [geraadpleegd op 04/02/2026]

- Civil Georgia, *MIA: Over 5,000 Arrested on Drug Charges in Seven Months*, 31/12/2025, <https://civil.ge/archives/716462> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Civil Georgia, *Rights Georgia, Local Watchdog, Halts Work Amid Civil Society Crackdown*, 12/01/2026, <https://civil.ge/archives/717053> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Civil Georgia, *Ex-Prime Minister Garibashvili to Serve Five Years in Prison After Plea Deal*, 12/01/2026, <https://civil.ge/archives/717027> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *Ex-UNM MP Givi Targamadze Released After Seven Months in Prison*, 26/01/2026, <https://civil.ge/archives/718567> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *Opposition Leader Nika Gvaramia Released After Eight Months in Prison*, 12/02/2026, <https://civil.ge/archives/720917> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *Police Arrest 97 in Nationwide Crackdown on Organized Crime, Including 81 for Drug Offenses*, 18/02/2026, <https://civil.ge/archives/721835> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Civil Georgia, *Court Sets GEL 30,000 Bail for Nika Gvaramia in 'Sabotage' Case*, 23/02/2026, <https://civil.ge/archives/722476> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Civil Georgia, *Anti-Corruption Bureau Absorbed by State Audit Office*, 02/03/2026, <https://civil.ge/archives/723111> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Civil Georgia, *Nine Parties Unite in 'Opposition Alliance', Sign Strategic Coordination Document*, 02/03/2026, <https://civil.ge/archives/723230> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Civil Georgia, *GD Adopts Package Restricting Grants, Political Activity, Lobbying, Government Non-Recognition*, 04/03/2026, <https://civil.ge/archives/723348> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Civil Georgia, *GD's New Laws Restricting Grants, Political Activity Draw International Condemnation*, 07/03/2026, <https://civil.ge/archives/723981> [geraadpleegd op 09/03/2026]
- Civil Georgia, *New Charges Brought Against Arrested Ex-UNM Minister Bacho Akhalaia*, 10/03/2026, <https://civil.ge/archives/724353> [geraadpleegd op 24/03/2026]
- Civil Georgia, *GYLA to Cut Legal Aid Services Citing 'Crisis Mode' Amid Growing Repression*, 14/03/2026, <https://civil.ge/archives/725187> [geraadpleegd op 16/03/2026]
- Civil Georgia, *72 Arrested in Crackdown on 'Thieves' World' in Adjara*, 17/03/2026, <https://civil.ge/archives/725581> [geraadpleegd op 18/03/2026]
- Civil Georgia, *GYLA: ECtHR Begins Examining Complaints Over FARA*, 01/04/2025, <https://civil.ge/archives/728424> [geraadpleegd op 02/04/2026]
- Civil Georgia (Baindurashvili N.), *Protesters, Journalists Report Frozen Accounts Over Unnotified 'Road Blockage' Fines*, 18/04/2026, <https://civil.ge/archives/730435> [geraadpleegd op 20/04/2026]
- Civil Procedure Code of Georgia*, 14/11/1997 (laatste amendementen op 09/09/2022), <https://matsne.gov.ge/en/document/view/29962?publication=148> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Coalition for an Independent and Transparent Judiciary (CITJ), *10 years of judicial reforms: Challenges and perspectives*, 19/05/2023, http://coalition.ge/files/reporma_170x240_eng_1.pdf [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Council of Europe (CoE), *Evaluation of the judicial systems (2020 - 2022)*, 30/09/2022, <https://rm.coe.int/georgia-2020-en/1680a85c7f> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Council of Europe (CoE) - Commissie van Venetië, *Urgent opinion on amendments to the code of administrative offences and the law on assemblies and demonstrations*, 03/03/2025, <https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-PI%282025%29004> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Council of Europe (CoE) - Commissie van Venetië, *Opinion on the law on the registration of foreign agents, the amendments to the law on grants and other laws relating to "foreign influence"*, 15/10/2025, [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2025\)034-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2025)034-e) [geraadpleegd op 14/01/2026]

Council of Europe (CoE) – Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence (GREVIO), GREVIO-CoE, *Report submitted by Georgia pursuant to Article 68, paragraph 1 of the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence (First thematic evaluation round)*, 25/09/2025, <https://rm.coe.int/grevio-inf-2025-12-state-report-first-thematic-evaluation-georgia/4880289a47> [geraadpleegd op 09/03/2026]

Constitution of Georgia, 24/08/1995 (laatste amendementen op 29/06/2020), <https://matsne.gov.ge/en/document/view/30346?publication=36> [geraadpleegd op 14/01/2026]

Democracy Research Institute (DRI), *Demonstrations under observation*, 11/07/2024, [https://democracyresearch.org/files/340Demonstration under observation.pdf](https://democracyresearch.org/files/340Demonstration%20under%20observation.pdf) [geraadpleegd op 01/04/2026]

Deutsche Welle (DW) (Mirzoev S.), *Georgia's government clamps down after Tbilisi unrest*, 10/10/2025, <https://www.dw.com/en/georgias-government-clamps-down-after-tbilisi-unrest/a-74295438> [geraadpleegd op 18/03/2026]

Europese Commissie (EC), *Association Implementation Report on Georgia*, 09/11/2017, https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/association_implementation_report_on_georgia.pdf [geraadpleegd op 25/02/2026]

Europese Commissie (EC), *Georgia 2024 Report*, 30/10/2024, https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/document/download/7b6ed47c-ecde-41a2-99ea-41683dc2d1bd_en?filename=Georgia%20Report%202024.pdf [geraadpleegd op 25/02/2026]

Europese Commissie (EC), *Georgia 2025 Report*, 04/11/2025, https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/b3089ad4-26be-4c6a-84cc-b9d680fe0a48_en?filename=georgia-report-2025.pdf [geraadpleegd op 25/02/2026]

Europees Parlement (EP), *Further deterioration of the political situation in Georgia*, 13/02/2025, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-0019_EN.html [geraadpleegd op 25/02/2026]

Europees Parlement (EP), *Parliament deplores the democratic backsliding and repression in Georgia*, 09/07/2025, <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20250704IPR29451/parliament-deplores-the-democratic-backsliding-and-repression-in-georgia> [geraadpleegd op 25/02/2026]

Europees Parlement (EP) (Juknevičienė R.), *DRAFT REPORT on the 2025 Commission report on Georgia (2025/2257(INI))*, 16/02/2026, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/AFET-PR-782288_EN.pdf [geraadpleegd op 25/02/2026]

Europees Parlement (EP), *European Parliament resolution of 12 March 2026 on the case of Elene Khoshtaria and political prisoners under the Georgian Dream Regime (2026/2643(RSP))*, 12/03/2026, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2026-0083_EN.pdf [geraadpleegd op 13/03/2026]

Freedom House (FH), *Nations in Transit 2017. Georgia*, 29/03/2017, <https://freedomhouse.org/report/nations-transit/2017/georgia> [geraadpleegd op 01/04/2026]

Freedom House (FH), *Freedom in the World 2019. Georgia*, 04/02/2019, <https://freedomhouse.org/country/georgia/freedom-world/2019> [geraadpleegd op 25/02/2026]

Freedom House (FH), *Freedom in the World 2021. Georgia*, 02/03/2021, <https://freedomhouse.org/country/georgia/freedom-world/2021> [geraadpleegd op 01/04/2026]

Freedom House (FH), *Freedom in the World 2022. Georgia*, 17/02/2022, <https://freedomhouse.org/country/georgia/freedom-world/2022> [geraadpleegd op 01/04/2026]

Freedom House (FH), *Freedom in the World 2023. Georgia*, 09/03/2023, <https://freedomhouse.org/country/georgia/freedom-world/2023> [geraadpleegd op 01/04/2026]

Freedom House (FH), *Nations in Transit 2023. Georgia*, 24/05/2023, <https://freedomhouse.org/country/georgia/nations-transit/2023> [geraadpleegd op 25/02/2026]

Freedom House (FH), *Freedom in the World 2024. Georgia*, 29/02/2024, <https://freedomhouse.org/country/georgia/freedom-world/2024> [geraadpleegd op 25/02/2026]

- Freedom House (FH), *Nations in Transit 2024. Georgia*, 09/04/2024, <https://freedomhouse.org/country/georgia/nations-transit/2024> [geraadpleegd op 25/02/2026]
- Freedom House (FH), *A region recorded by autocracy and democracy*, 12/04/2024, <https://freedomhouse.org/report/nations-transit/2024/region-reordered-autocracy-and-democracy> [geraadpleegd op 25/02/2026]
- Freedom House (FH), *Freedom in the World 2025. Georgia*, 26/02/2025, <https://freedomhouse.org/country/georgia/freedom-world/2025> [geraadpleegd op 25/02/2026]
- Freedom House (FH), *Freedom in the World 2026. Georgia*, 19/03/2026, <https://freedomhouse.org/country/georgia/freedom-world/2026> [geraadpleegd op 02/04/2026]
- GeoPolitics (Gvineria S.), *Georgian Dream's New Security Paradigm*, 08/11/2025, <https://politicsgeo.com/georgian-dreams-new-security-paradigm/> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Georgian Young Lawyers' Association (GYLA), *Georgia: Human rights amidst the Russian law*, 07/06/2024, <https://gyla.ge/files/Human%20rights%20Amidst%20the%20russian%20law.pdf> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Georgian Young Lawyers' Association (GYLA), *10 Days of Terror Against the Peaceful Protest*, 08/12/2024, <https://gyla.ge/en/post/terroris10dge> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Georgian Young Lawyers' Association (GYLA), *Civil rights facing increased police terror*, 26/12/2024, https://admin.gyla.ge/uploads_script/publications/pdf/CIVIL%20RIGHTS%20FACING%20INCREASED%20POLICE%20TERROR.pdf [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Georgian Young Lawyers' Association (GYLA), *The abolition of the Special Investigation Service confirms that the Georgian Dream does not even formally intend to investigate torture and police violence*, 23/05/2025, <https://www.gyla.ge/en/post/specialuri-sagamodziebos-gauqmeba> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Georgian Young Lawyers' Association (GYLA), *Human Rights Situation in Georgia in 2025*, 10/12/2025, https://admin.gyla.ge/uploads_script/publications/pdf/HUMAN%20RIGHTS%20SITUATION%20IN%20GEORGIA%202025.pdf [geraadpleegd op 25/02/2026]
- Global Initiative against Transnational Organized Crime (Kupatadze A.), *Den of Thieves: Mapping organized crime in the South Caucasus*, 28/08/2025, <https://globalinitiative.net/wp-content/uploads/2025/08/Alexander-Kupatadze-Den-of-thieves-Mapping-organized-crime-in-the-South-Caucasus-GI-TOC-August-2025-1.pdf> [geraadpleegd op 18/03/2026]
- Human Rights Center (HRC), *Monitoring of Court Proceedings of Cases with Alleged Political Motives*, 29/06/2023, <https://hrc.ge/files/reports/270monitoring%20eng-final.pdf> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Human Rights Center (HRC), *Monitoring of Court Proceedings of Cases with Alleged Political Motives*, 27/06/2024, <https://www.hrc.ge/files/reports/335plit-eng.pdf> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Human Rights Center (HRC), *Interim report on monitoring public assemblies*, 13/09/2024, https://www.hrc.ge/files/reports/336monitoring-eng_.pdf [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Human Rights Center (HRC), *Intensified punishment and repression of civil activists, persecution of political opponents, fines for Facebook posts, closed courts for the media*, 06/09/2025, <https://hrc.ge/files/reports/406Analytic%203%20eng.pdf> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Human Rights Center (HRC), *Repressive laws, persecution of dissenting opinion and selective justice*, 24/12/2025, <https://hrc.ge/files/reports/408Summary%20Report%20ENG.pdf> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Human Rights Center (HRC), *Shrinking civic space and the erosion of freedom of expression in Georgia*, 31/01/2026, <https://hrc.ge/files/4101.%20Shrinking%20Civic%20Space%20and%20the%20Erosion%20of%20Freedom%20of%20Expression%20in%20Georgia.pdf> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Human Rights House Tbilisi, *Human Rights House Tbilisi forced to suspend activities amidst Georgian crackdown on civil society*, 01/10/2026, <https://humanrightshouse.org/articles/human-rights-house-tbilisi-forced-to-suspend-activities-amidst-georgian-crackdown-on-civil-society/> [geraadpleegd op 09/03/2026]

- Human Rights Watch (HRW), *Georgia: Violent Attacks on Government Critics*, 20/08/2024, <https://www.hrw.org/news/2024/08/20/georgia-violent-attacks-government-critics> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Human Rights Watch (HRW), *Submission to the Universal Periodic Review of Georgia*, 23/07/2025, <https://www.hrw.org/news/2025/07/23/submission-to-the-universal-periodic-review-of-georgia> [geraadpleegd op 11/02/2026]
- Human Rights Watch (HRW), *Georgia: Repressive Laws Effectively Criminalize Peaceful Protests*, 04/12/2025, <https://www.hrw.org/news/2025/12/04/georgia-repressive-laws-effectively-criminalize-peaceful-protests> [geraadpleegd op 02/03/2026]
- Human Rights Watch (HRW), *World Report 2025. Georgia*, 12/12/2024, <https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/georgia> [geraadpleegd op 11/02/2026]
- Human Rights Watch (HRW), *EU: Georgia's Rights Crisis Needs Urgent Response*, 10/09/2025, <https://www.hrw.org/news/2025/09/10/eu-georgias-rights-crisis-needs-urgent-response> [geraadpleegd op 10/03/2026]
- Human Rights Watch (HRW) (Gogia G.), *Georgia Hollows Out Right to Peaceful Assembly*, 10/12/2025, <https://www.hrw.org/news/2025/12/10/georgia-hollows-out-right-to-peaceful-assembly> [geraadpleegd op 11/02/2026]
- Human Rights Watch (HRW), *World Report 2026. Georgia*, 04/02/2026, <https://www.hrw.org/world-report/2026/country-chapters/georgia> [geraadpleegd op 11/02/2026]
- International Crisis Group (ICG), *Georgia: Making cohabitation work*, 18/12/2012, <https://www.crisisgroup.org/brf/europe-central-asia/georgia/b069-georgia-making-cohabitation-work> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Interpress News, *GYLA chairman: the hotline received information about more than 60 detainees on November 29-30*, 30/11/2024, <https://www.interpressnews.ge/en/article/135444-gyla-chairman-the-hotline-received-information-about-more-than-60-detainees-on-november-29-30/> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Jam News, *'Foreign intelligence' and 'civil unrest' — Georgia's State Security Service report for 2024*, 30/04/2025, <https://jam-news.net/foreign-intelligence-and-civil-unrest-georgias-state-security-service-report-for-2024/> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Jam News, *Nine protesters still in custody over Georgia's "foreign agents" law*, 13/09/2024, <https://jam-news.net/arrested-protesters-in-georgia/> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Jam News, *Georgian Parliament passes homophobic law banning LGBT "propaganda"*, 17/09/2024, <https://jam-news.net/georgia-passes-anti-lgbt-law/> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Jam News, *'Garibashvili case': why Georgian authorities launch hunt for their former allies*, 23/10/2025, <https://jam-news.net/garibashvili-case-why-georgian-authorities-launch-hunt-for-their-former-allies/> [geraadpleegd op 23/03/2026]
- Jam News, *Ballot stuffing, ejecting observers, voter control – What election day was like in Georgia*, 26/10/2024, <https://jam-news.net/what-happened-in-georgias-elections/> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Jam News, *ISFED: Hundreds of violations reported during elections in Georgia*, 28/10/2024, <https://jam-news.net/isfed-hundreds-of-violations-reported-during-elections-in-georgia/> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Jam News, *Georgia protests, 3-4 December, 2024: Hundreds of thousands demand return to European path. Photo/video. Live*, 04/12/2024, <https://jam-news.net/georgia-protests-day-6-hundreds-of-thousands-demand-return-to-european-path-photo-video-live/> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Jam News, *NGO Report: January 11-12 protests in Tbilisi and Batumi result in 30 arrests*, 13/01/2025, <https://jam-news.net/ngo-report-january-11-12-protests-in-tbilisi-and-batumi-result-in-30-arrests/> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Jam News, *Georgian Dream to ban the opposition, 28/10/2025*, <https://jam-news.net/georgian-dream-to-ban-the-opposition-the-parties-have-been-named/> [geraadpleegd op 16/01/2026]

- Jam News, *Human Rights Report: Georgia 2025*, 10/12/2025, <https://jam-news.net/georgian-young-lawyers-association-publishes-2025-human-rights-report/> [geraadpleegd op 04/02/2026]
- Jam News, *Georgia in 2025: key developments and challenges*, 08/01/2026, <https://jam-news.net/georgia-in-2025-key-developments-and-challenges/> [geraadpleegd op 04/02/2026]
- Jam News, *Analysis of Georgia's new laws*, 03/02/2026, <https://jam-news.net/analysis-of-georgias-new-laws/> [geraadpleegd op 04/02/2026]
- Jam News, *Georgia in reverse: how showcase of post-Soviet democratisation turned into a country with 'functionally pro-Russian' regime*, 04/02/2026, <https://jam-news.net/georgia-in-reverse-how-showcase-of-post-soviet-democratisation-turned-into-country-with-functionally-pro-russian-regime/> [geraadpleegd op 04/02/2026]
- Jam News, *Georgian opposition figure Elene Khoshtaria sentenced to 18 months in prison*, 24/03/2026, <https://jam-news.net/georgian-opposition-figure-elene-khoshtaria-sentenced-to-18-months-in-prison/> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- The Jamestown Foundation (Anjaparidze Z.), *Ongoing Civil Protests in Georgia Hope to Create New Political Reality*, 15/07/2025, <https://jamestown.org/ongoing-civil-protests-in-georgia-hope-to-create-new-political-reality/> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- The Jamestown Foundation (Chedia B.), *Georgia Faces Becoming a Pariah State to West*, 13/01/2025, <https://jamestown.org/georgia-faces-becoming-a-pariah-state-to-west/> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Journal of Democracy (Nodia G.), *Why Georgians Won't Give Up*, 04/04/2025, <https://www.journalofdemocracy.org/online-exclusive/why-georgians-wont-give-up/> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Kavkazskiy Uzel, *Главное о преследовании участников протестов в Грузии* [Belangrijkste feiten aangaande de vervolging van betogers in Georgië], 24/02/2026, <https://www.kavkaz-uzel.eu/articles/410114> [geraadpleegd op 13/03/2026]
- L'Europeista (Mikanadze E.), *Repression in Georgia – Georgian Dream targets families of political prisoners*, 28/01/2026, <https://www.leuropeista.it/en/repression-in-georgia-georgian-dream-targets-families-of-political-prisoners/> [geraadpleegd op 13/03/2026]
- Law of Georgia on Freedom of Speech and Expression*, 24/06/2004 (laatste amendementen 26/06/2025), <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/33208?publication=9> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Law of Georgia on Transparency of Foreign Influence* [საქართველოს კანონი უცხოური გავლენის გამჭვირვალობის შესახებ], 03/06/2024, <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/6171895?publication=0> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Le Monde (Faustine V.), *Pro-European demonstrators take to the streets every day in Georgia, despite growing repression*, 04/02/2025, https://www.lemonde.fr/en/international/article/2025/02/04/in-georgia-pro-european-demonstrators-take-to-the-streets-every-day-despite-growing-repression_6737746_4.html [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Legal Aid Service, s.d., <http://www.legalaid.ge/en/p/1/offices> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Meduza, *'Georgians will not accept autocracy': Former defense minister and diplomat Vasil Sikharulidze reflects on Georgia's year-long political crisis*, 27/11/2025, <https://meduza.io/en/feature/2025/11/27/georgians-will-not-accept-autocracy-former-defense-minister-and-diplomat-vasil-sikharulidze-reflects-on-georgia-s-year-long-political-crisis> [geraadpleegd op 04/02/2026]
- Netgazeti, *GYLA: по делам, связанным с протестами, 64 человека преследуются по уголовным статьям* [GYLA: 64 people are facing criminal charges in cases related to the protests], 01/04/2025, <https://ru.netgazeti.ge/67976/> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- New Eastern Europe (Mgaloblishvili A., Gorgiladze A.), *One year of Georgia's unbreakable resistance, as told by its prisoners of conscience*, 05/12/2025, <https://neweasterneurope.eu/2025/12/05/one-year-of-georgias-unbreakable-resistance-as-told-by-its-prisoners-of-conscience/> [geraadpleegd op 19/03/2026]

Organization for Security and Co-operation in Europe - Office for Democratic Institutions and Human Rights (OSCE- ODIHR), *ODIHR Election Observation Mission Final Report. Georgia parliamentary elections 26 October 2024*, 20/12/2024, https://www.osce.org/sites/default/files/f/documents/1/6/584029_0.pdf [geraadpleegd op 04/02/2026]

Organization for Security and Co-operation in Europe - Office for Democratic Institutions and Human Rights (OSCE- ODIHR) (Grzebyk P.), *Report on Developments in Georgia in Respect of Human Rights and Fundamental Freedoms since Spring 2024*, 12/03/2026, https://odihr.osce.org/sites/default/files/documents/official_documents/2026/03/odgal0009c1%20ODIHR%20NV%2082-2026%20report_Moscow%20Mechanism%20invoked%20in%20respect%20of%20Georgia_0.pdf [geraadpleegd op 13/03/2026]

On amendments to the Law of Georgia "On Grants" [გრანტების შესახებ" საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე], 04/03/2026, <https://www.matsne.gov.ge/ka/document/view/6803542?publication=0> [geraadpleegd op 07/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media), *OC Media refuses to register as 'foreign agent' in Georgia as government deadline passes*, 03/09/2024, <https://oc-media.org/oc-media-refuses-to-register-as-foreign-agent-in-georgia-as-government-deadline-passes/> [geraadpleegd op 14/01/2026]

Open Caucasus Media (OC Media), *EU suspends over €120 million in aid to Georgia*, 10/10/2024, <https://oc-media.org/eu-suspends-over-e120-million-in-aid-to-georgia/> [geraadpleegd op 14/01/2026]

Open Caucasus Media (OC Media), *Georgian Dream to halt EU membership bid*, 28/11/2024, <https://oc-media.org/georgian-dream-to-halt-eu-membership-bid/> [geraadpleegd op 14/01/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Fabbro R.), *Resignations hit Georgian Government as protests rock country for third night*, 01/12/2024, <https://oc-media.org/resignations-hit-georgian-government-as-protests-rock-country-for-third-night/> [geraadpleegd op 14/01/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Georgian Dream imposes grant restrictions on civil society and media organisations*, 17/04/2025, <https://oc-media.org/georgian-dream-imposes-grant-restrictions-on-civil-society-and-media-organisations/> [geraadpleegd op 10/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Georgian court fines journalist for social media post 'insulting a police officer'*, 01/05/2025, <https://oc-media.org/georgian-court-fines-journalist-for-social-media-post-insulting-a-police-officer/> [geraadpleegd op 05/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Georgian security and intelligences agencies to be merged in a move critics call 'alarming'*, 20/05/2025, <https://oc-media.org/georgian-security-and-intelligences-agencies-to-be-merged-in-a-move-critics-call-alarming/> [geraadpleegd op 04/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Georgian activists face fines and imprisonment for 'insulting' Georgian Dream MPs*, 26/05/2025, <https://oc-media.org/georgian-activists-face-fines-and-imprisonment-for-insulting-georgian-dream-mps/> [geraadpleegd op 05/02/2026]

Open Caucasus Media (Bardouka Y.), *Georgia restricts detained 4 October organisers from making calls or receiving visitors*, 14/10/2025, <https://oc-media.org/georgia-restricts-detained-4-october-organisers-from-making-calls-or-receiving-visitors/> [geraadpleegd op 18/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Between frustration and persistence, the Georgian protest movement reflects on 4 October*, 16/10/2025, <https://oc-media.org/between-frustration-and-persistence-the-georgian-protest-movement-reflects-on-4-october/> [geraadpleegd op 05/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Georgian Dream passes laws to curb protests, ban individuals from politics*, 16/10/2025, <https://oc-media.org/georgian-dream-passes-laws-to-curb-protests-ban-individuals-from-politics/> [geraadpleegd op 12/02/2025]

Open Caucasus Media (OC Media), *Explainer | The legislative changes that have shaped Georgia's authoritarian slide*, 30/10/2025, <https://oc-media.org/explainer-the-16-legislative-changes-that-have-shaped-georgias-authoritarian-slide/> [geraadpleegd op 03/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media), *Georgia brings charges of sabotage against main opposition leaders*, 06/11/2025, <https://oc-media.org/georgia-brings-new-charges-against-main-opposition-leaders/> [geraadpleegd op 23/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Nikuradze M.), *In Photos | 365 days of consecutive protest in Georgia*, 28/11/2025, <https://oc-media.org/in-photos-365-days-of-consecutive-protest-in-georgia/> [geraadpleegd op 03/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Georgian parliament passes bill banning overseas voting*, 17/12/2025, <https://oc-media.org/georgian-parliament-passes-bill-banning-overseas-voting/> [geraadpleegd op 05/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *EU says Georgia's entire population at risk of losing visa-free travel*, 22/12/2025, <https://oc-media.org/eu-says-georgias-entire-population-at-risk-of-losing-visa-free-travel/> [geraadpleegd op 14/01/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Georgian court arrests first protesters for standing on the pavement*, 23/01/2026, <https://oc-media.org/georgian-court-arrests-first-protesters-for-standing-on-the-pavement/> [geraadpleegd op 05/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *'Killing the future' – Georgian authorities target critics with sweeping new legislation*, 29/01/2026, <https://oc-media.org/killing-the-future-georgian-authorities-target-critics-with-sweeping-new-legislation/> [geraadpleegd op 04/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Zedelashvili D.), *Opinion | Georgia's regime has given critics a choice: prison or exile*, 30/01/2026, <https://oc-media.org/opinion-georgias-regime-has-given-critics-a-choice-prison-or-exile/> [geraadpleegd op 04/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media), *Georgian Dream denies senior figures worked for NGOs, despite CVs and video showing otherwise*, 02/02/2026, <https://oc-media.org/georgian-dream-denies-senior-figures-worked-for-ngos-despite-cvs-and-video-showing-otherwise/> [geraadpleegd op 05/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media), *Georgia sentences two for pavement protest*, 04/02/2026, <https://oc-media.org/georgia-sentences-two-for-pavement-protest/> [geraadpleegd op 04/02/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *'Sabotage' case against Georgian opposition politicians moves forward*, 11/02/2026, <https://oc-media.org/sabotage-case-against-georgian-opposition-politicians-moves-forward/> [geraadpleegd op 24/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Georgia adopts new grant restrictions and bans questioning government legitimacy*, 04/03/2026, <https://oc-media.org/georgia-adopts-new-grant-restrictions-and-bans-questioning-government-legitimacy/> [geraadpleegd op 04/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media), *Georgia proposes expansion of party ban after opposition forms alliance*, 10/03/2026, <https://oc-media.org/georgia-proposes-expansion-of-party-ban-after-opposition-forms-alliance/> [geraadpleegd op 24/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Nikuradze M.), *Parliament swept clean of tents after a year of protest*, 12/03/2026, <https://oc-media.org/parliament-swept-clean-of-tents-after-a-year-of-protest/> [geraadpleegd op 24/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *What to know about Georgia's 'most dangerous' legislation yet*, 13/03/2026, <https://oc-media.org/what-to-know-about-georgias-most-dangerous-legislation-yet/> [geraadpleegd op 13/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Bardouka Y.), *GYLA 'temporarily suspends' free legal aid, citing Georgian Dream laws*, 16/03/2026, <https://oc-media.org/qyla-temporarily-suspends-free-legal-aid-citing-georgian-dream-laws/> [geraadpleegd op 17/03/2026]

Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Second Georgian faces criminal charges for minor protest-related offences*, 20/03/2026, <https://oc-media.org/second-georgian-faces-criminal-charges-for-minor-protest-related-offences/> [geraadpleegd op 24/03/2026]

- Open Caucasus Media (OC Media) (Gvazdabia M.), *Georgian Public Defender says police has not faced persecution for abuse of protesters*, 03/04/2026, <https://oc-media.org/georgian-public-defender-says-police-has-not-faced-persecution-for-abuse-of-protesters/> [geraadpleegd op 08/04/2026]
- Open Society Georgia Foundation (OSGF), *EU Candidacy check: State of implementation of 12 priorities*, 15/09/2023, <https://osgf.ge/wp-json/wi/validate/v1/file?wifile=wp-content/uploads/2023/09/eng-web.pdf> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Overseas Security Advisory Council (OSAC), *OSAC Country Security Report Georgia*, 10/03/2025, <https://www.osac.gov/Country/Georgia/Content/DownloadAttachment/Report/fa87e38f-15ab-45fc-b791-1d145986975e/47680> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE), *Resolution 2600 (2025): The situation in Georgia and follow-up to Resolution 2585 (2025) "Challenge, on substantive grounds, of the still unratified credentials of the parliamentary delegation of Georgia"*, 10/04/2025, <https://pace.coe.int/pdf/176faf9792c30a7f0d60c60a1de70b87bc07c5526087456fbebddd287b5ed09f8/res.%202600.pdf> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Politpatimrebi, *Political prisoners 2024-2025*, s.d., <https://politpatimrebi.ge/index.php?lang=en> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Public Defender of Georgia, *Report of the Public Defender of Georgia On the Situation of Protection of Human Rights and Freedoms in Georgia*, 12/09/2025, <https://ombudsman.ge/res/docs/2025091211433999093.pdf> [geraadpleegd op 04/03/2026]
- Public Defender of Georgia, s.d., <http://ombudsman.ge/eng> [geraadpleegd op 01/04/2026]
- Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *Georgia's Ruling Party To Reintroduce Controversial 'Foreign Agent' Bill*, 03/04/2024, <https://www.rferl.org/a/georgia-foreign-agent-bill-reintroduced/32889191.html> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *Despite Mass Protests, Georgia's 'Foreign Agent' Bill Becomes Law*, 03/06/2024, <https://www.rferl.org/a/georgia-parliament-signs-foreign-agent-law/32976772.html> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *EU Halts Georgia's Accession, Freezes Financial Assistance*, 09/07/2024, <https://www.rferl.org/a/eu-halts-georgia-accession/33027858.html> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL) (Bigg C.), *Mikheil Saakashvili's Polarizing Legacy*, 24/10/2013, <https://www.rferl.org/a/saakashvili-mixed-legacy/25146918.html> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Radio Free Europe / Radio Liberty (RFE/RL) (Furlong R.), *What's Fueling Protests In Georgia, Hungary, Romania, And Serbia?*, 17/03/2025, <https://www.rferl.org/a/tbilisi-budapest-bucharest-belgrade-protests-political-unrest-2025/33350353.html> [geraadpleegd op 17/03/2026]
- Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *Georgian Police Deploy Pepper Spray, Water Cannons As Thousands Protest In Tbilisi*, 05/10/2026, <https://www.rferl.org/a/georgia-protests-police-election-clashes/33549697.html> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL) (Jozwiak R.), *EU Set To Suspend Visa Liberalization For Georgian Diplomats This Month*, 13/01/2026, <https://www.rferl.org/a/eu-visa-liberalization-georgia-diplomats-suspension/33646172.html> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Reporters Without Border (RSF), *Unprecedented crackdown in Georgia: 600 attacks against the press in one year*, 24/11/2025, <https://rsf.org/en/unprecedented-crackdown-georgia-600-attacks-against-press-one-year> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Reporters Without Border (RSF), *Georgia*, 24/11/2025, <https://rsf.org/en/country/georgia> [geraadpleegd op 14/01/2026]
- Social Justice Center (SJC), *The dissolution of the Special Investigation Service constitutes the formal institutionalization of impunity for law enforcement officers*, 21/07/2025, <https://socialjustice.org.ge/en/products/spetsialuri-sagamodziebo-samsakhuris-gaukmeba-samartaldamtsavebis->

[dajsjelobis-saboloo-institutsiuri-gaformebaa-sotsialuri-samartlianobis-tsentris-shefaseba](#) [geraadpleegd op 04/03/2026]

Transparency International (TI), *CPI 2022 for Eastern Europe & Central Asia: Growing security risks and authoritarianism threaten progress against corruption*, 31/01/2023, [geraadpleegd op 14/01/2026]

Transparency International (TI), *CPI 2023 for Eastern Europe & Central Asia: Autocracy & weak justice systems enabling widespread corruption*, 30/01/2024, <https://www.transparency.org/en/news/cpi-2023-eastern-europe-central-asia-autocracy-weak-justice-systems-widespread-enabling-corruption> [geraadpleegd op 14/01/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *Justice System Against Opponents of the Government*, 09/03/2020, <https://transparency.ge/en/blog/justice-system-against-opponents-government> [geraadpleegd op 01/04/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *Repressions against Civil Protesters with Fabricated Drug Crime Charges*, 10/02/2025, <https://transparency.ge/en/post/repressions-against-civil-protesters-fabricated-drug-crime-charges> [geraadpleegd op 23/03/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *Georgian Dream's repressions in public service*, 14/04/2025, <https://transparency.ge/en/post/georgian-dreams-repressions-public-service> [geraadpleegd op 23/03/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *The Road to Dictatorship: Georgian Dream's Latest Repressive Legislative Changes*, 22/07/2025, <https://transparency.ge/en/blog/road-dictatorship-georgian-dreams-latest-repressive-legislative-changes> [geraadpleegd op 12/02/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *Criminal Cases Against Protest Participants April 2024 - August 2025*, 25/08/2025, https://web.archive.org/web/20250825111530/https://transparency.ge/sites/default/files/hostages_of_the_georgian_dream_1.pdf [geraadpleegd op 12/02/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *De Facto Abolition of Freedom of Assembly – A Law Turned into a Repressive Mechanism*, 04/11/2025, <https://transparency.ge/en/blog/de-facto-abolition-freedom-assembly-law-turned-repressive-mechanism> [geraadpleegd op 12/02/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *არასამთავრობო ორგანიზაციების ერთობლივი განცხადება* [Joint statement by NGOs], 28/11/2025, <https://transparency.ge/ge/post/arasamtavrobo-organizaciebis-ertoblivi-gancxadeba-0> [geraadpleegd op 12/02/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *Ivanishvili's Law Against Georgia – How Critical Opinion Will Be Punished*, 05/02/2026, <https://transparency.ge/en/blog/ivanishvilis-law-against-georgia-how-critical-opinion-will-be-punished> [geraadpleegd op 02/03/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *Repressive Rules Aim to Abolish Freedoms of Assembly and Expression*, 06/02/2025, <https://transparency.ge/en/post/repressive-rules-aim-abolish-freedoms-assembly-and-expression> [geraadpleegd op 02/03/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *Criminal Cases Against Protest Participants April 2024 – March 2026*, 24/03/2026, <https://transparency.ge/en/blog/criminal-cases-against-protest-participants-april-2024-march-2026> [geraadpleegd op 01/04/2026]

Transparency International Georgia (TIG), *Criminal Cases Against Protest Participants April 2024 – April 2026*, 15/04/2026, <https://transparency.ge/en/blog/criminal-cases-against-protest-participants-april-2024-april-2026> [geraadpleegd op 17/04/2026]

United Nations Development Programme (UNDP), *Free Legal Aid Now Available by Phone*, 28/06/2018, <https://www.undp.org/georgia/press-releases/free-legal-aid-now-available-phone> [geraadpleegd op 01/04/2026]

United States Department of State (USDOS), *Georgia 2021 Human Rights Report*, 12/04/2022, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2022/03/313615-GEORGIA-2021-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> [geraadpleegd op 01/04/2026]

United States Department of State (USDOS), *Georgia 2023 Human Rights Report*, 15/03/2024, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2024/03/528267-GEORGIA-2023-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> [geraadpleegd op 01/04/2026]

United States Department of State (USDOS), *Georgia 2022 Human Rights Report*, 21/03/2023,
https://www.state.gov/wp-content/uploads/2023/03/415610_GEORGIA-2022-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf
[geraadpleegd op 01/04/2026]

Varieties of Democracy Institute, *Democracy Report 2026: Unraveling The Democratic Era?*, 13/03/2026,
https://www.v-dem.net/documents/75/V-Dem_Institute_Democracy_Report_2026_lowres.pdf [geraadpleegd op
01/04/2026]